

JSC Liberty Bank and subsidiaries

Consolidated financial statements

*Year ended 31 December 2023
together with independent auditor's report*

Contents

Independent auditor's report

Consolidated financial statements

Consolidated statement of financial position	1
Consolidated statement of comprehensive income.....	2
Consolidated statement of changes in equity.....	3
Consolidated statement of cash flows.....	4

Notes to the consolidated financial statements

1. Principal activities	5
2. Basis of preparation.....	5
3. Summary of material accounting policies	6
4. Significant accounting judgments and estimates	14
5. Segment information.....	15
6. Cash and cash equivalents	15
7. Amounts due from credit institutions	16
8. Loans to customers	17
9. Investment securities.....	25
10. Property and equipment	27
11. Intangible assets	28
12. Leases	28
13. Taxation.....	29
14. Other assets, prepayments and other liabilities	31
15. Credit loss expense and other impairment and provisions	32
16. Amounts due to credit institutions	33
17. Amounts due to customers	34
18. Subordinated debt.....	34
19. Equity.....	35
20. Commitments and contingencies.....	36
21. Net fee and commission income	37
22. Net gains/(losses) from foreign currencies.....	38
23. Other income	38
24. Personnel and general and administrative expenses.....	38
25. Other operating expenses.....	39
26. Risk management.....	39
27. Fair value disclosures	56
28. Related party disclosures	60
29. Capital management	61
30. Events after the reporting period	62

Independent auditor's report

To the Shareholders and Supervisory Board of JSC Liberty Bank

Report on the audit of the consolidated financial statements

Opinion

We have audited the consolidated financial statements of JSC Liberty Bank and its subsidiaries (hereinafter, the "Group"), which comprise the consolidated statement of financial position as at 31 December 2023, and the consolidated statement of comprehensive income, consolidated statement of changes in equity and consolidated statement of cash flows for the year then ended, and notes to the consolidated financial statements, including material accounting policy information.

In our opinion, the accompanying consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of the Group as at 31 December 2023 and its consolidated financial performance and its consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements* section of our report. We are independent of the Company the Group in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' (IESBA) International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the consolidated financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key audit matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the consolidated financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the consolidated financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters. For the matter below, our description of how our audit addressed the matter is provided in that context.

We have fulfilled the responsibilities described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements* section of our report, including in relation to this matter. Accordingly, our audit included the performance of procedures designed to respond to our assessment of the risks of material misstatement of the consolidated financial statements. The results of our audit procedures, including the procedures performed to address the matter below, provide the basis for our audit opinion on the accompanying consolidated financial statements.

Key audit matter	How our audit addressed the key audit matter
<i>Allowance for expected credit losses on loans to customers</i>	

Given the significance of the loans to customers to the Group's financial position, and the complexity and judgments related to the estimation of expected credit losses under IFRS 9 Financial Instruments ("IFRS 9"), we consider this area as a key audit matter.

The impairment for loan losses is calculated using a combination of a collective provisioning model and individual loan provisions based on discounted cash flow analyses and regression-based forward-looking estimates.

Both collective and individual provisioning depend on a number of assumptions and judgments such as:

- ▶ Accounting interpretations and modelling assumptions used to build the models for calculating the expected credit loss (ECL);
- ▶ Allocation of loans to stage 1, 2 or 3 using criteria set in accordance with IFRS 9;
- ▶ Inputs and assumptions used to estimate the impact of multiple economic scenarios;
- ▶ Estimation of probability of default (PD), loss given default (LGD) and exposure at default (EAD); and
- ▶ Measurement of individually assessed provisions, including expected future cash flows and the valuation of collateral.

As a consequence of the judgment involved in establishing the allowance, the use of different modelling techniques, assumptions and forecasts could produce significantly different estimates of the allowance for expected credit losses.

We obtained an understanding of the ECL process and evaluated the methodology developed by the Group.

Where changes had been made in model parameters and assumptions, we understood the reasons why changes had taken place and involved internal credit risk experts for evaluation of the changes.

We focused on analysis of the following areas during our audit:

- ▶ Evaluating credit risk models and assumptions used to estimate key provisioning parameters, and determine expected credit losses on a portfolio basis;
- ▶ Assessing management's judgement in relation to the identification of significant increases in credit risk and event of default on an individual and collective basis based on quantitative and qualitative criteria; evaluating consistency of application of the criteria selected by the management as of the reporting date; testing allocation of loans to respective impairment stages based on the criteria predefined in the Group's ECL methodology;
- ▶ For a sample of individually assessed loans, we evaluated the basis on which the allowance was determined and the evidence supporting the management analysis, challenged whether the key assumptions and inputs used were appropriate in the borrower's circumstances and recalculated the impairment allowance. For a sample of credit-impaired corporate exposures, we challenged assumptions on estimated future cash flows, including value of collaterals and probabilities of expected outcomes;

Key audit matter	How our audit addressed the key audit matter
<i>Allowance for expected credit losses on loans to customers</i>	

Information on the impairment of loans to customers is included in Note 4, Significant accounting judgments and estimates, Note 8, Loans to Customers and Note 26, Risk Management, to the consolidated financial statements.

► To test allowance calculated on a collective basis, we evaluated underlying statistical models, key inputs and assumptions used and assessed incorporation of forward-looking information in the calculation of expected credit loss.

We assessed the disclosures in the consolidated financial statements on the impairment of loans to customers.

Other information included in the Group's 2023 Management Report

Other information consists of the information included in the Group's 2023 Management Report, other than the consolidated financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information.

Our opinion on the consolidated financial statements does not cover the Management Report and we do not express any form of assurance conclusion thereon in our report on the audit of the consolidated financial statements.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Responsibilities of management and the Audit Committee for the consolidated financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

The Audit Committee is responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- ▶ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- ▶ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- ▶ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- ▶ Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- ▶ Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with the Audit Committee regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide the Audit Committee regarding with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, actions taken to eliminate threats or safeguards applied.

From the matters communicated with the Audit Committee, we determine those matters that were of most significance in the audit of the consolidated financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report in accordance with the requirements of Article 7, paragraph 10 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing

In our opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- ▶ The information given in the Management Report for the financial year for which the consolidated financial statements are prepared is consistent with the consolidated financial statements; and
- ▶ The Management Report includes the information required by Article 7 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

The partner in charge of the audit resulting in this independent auditor's report is Eric Hayrapetyan.

Ana Kusrashvili (SARAS-A-169041)

On behalf of EY LLC (SARAS-F-855308)

15 May 2024

Tbilisi, Georgia

Consolidated statement of financial position**As of 31 December 2023***(thousands of Georgian Lari)*

	<i>Notes</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Assets			
Cash and cash equivalents	6	494,771	450,324
Amounts due from credit institutions	7	99,723	105,341
Loans to customers	8	2,857,976	2,426,423
Investment securities	9	346,704	369,481
Property and equipment	10	153,069	152,074
Intangible assets	11	61,406	57,159
Right of use assets	12	30,724	30,141
Prepayments	14	6,728	6,310
Current income tax asset		–	1,982
Other assets	14	44,496	41,354
Total assets		4,095,597	3,640,589
Liabilities			
Amounts due to credit institutions	16	363,574	327,279
Amounts due to customers	17	3,033,490	2,689,669
Current income tax payable		11,771	5,250
Deferred income tax liabilities	13	17,220	19,565
Lease liability	12	30,114	28,741
Other liabilities	14	50,103	56,650
Subordinated debt	18	93,588	98,774
Total liabilities		3,599,860	3,225,928
Equity			
	19		
Share capital		44,491	54,629
Additional paid-in capital		35,558	35,558
Treasury shares		–	(10,138)
Convertible preferred shares		4,565	4,565
Retained earnings		386,890	306,093
Fair value reserve of investment securities measured at fair value through other comprehensive income		2,331	1,526
Property revaluation reserve		21,902	22,428
Total equity		495,737	414,661
Total liabilities and equity		4,095,597	3,640,589

Given the authority under Article 9.8 of the Bank's Charter, the present document is signed and authorized for release on behalf of the Management Board of the Bank by following directors:

Beka Gogichaishvili

Chief Executive Officer

Vakhtang Babunashvili

Chief Financial Officer

15 May 2024

The accompanying notes on pages 5 to 62 are an integral part of these consolidated financial statements.

Consolidated statement of financial position**As of 31 December 2023***(thousands of Georgian Lari)*

	Notes	2023	2022
Assets			
Cash and cash equivalents	6	494,771	450,324
Amounts due from credit institutions	7	99,723	105,341
Loans to customers	8	2,857,976	2,426,423
Investment securities	9	346,704	369,481
Property and equipment	10	153,069	152,074
Intangible assets	11	61,406	57,159
Right of use assets	12	30,724	30,141
Prepayments	14	6,728	6,310
Current income tax asset		—	1,982
Other assets	14	44,496	41,354
Total assets		4,095,597	3,640,589
Liabilities			
Amounts due to credit institutions	16	363,574	327,279
Amounts due to customers	17	3,033,490	2,689,669
Current income tax payable		11,771	5,250
Deferred income tax liabilities	13	17,220	19,565
Lease liability	12	30,114	28,741
Other liabilities	14	50,103	56,650
Subordinated debt	18	93,588	98,774
Total liabilities		3,599,860	3,225,928
Equity	19		
Share capital		44,491	54,629
Additional paid-in capital		35,558	35,558
Treasury shares		—	(10,138)
Convertible preferred shares		4,565	4,565
Retained earnings		386,890	306,093
Fair value reserve of investment securities measured at fair value through other comprehensive income		2,331	1,526
Property revaluation reserve		21,902	22,428
Total equity		495,737	414,661
Total liabilities and equity		4,095,597	3,640,589

Given the authority under Article 9.8 of the Bank's Charter, the present document is signed and authorized for release on behalf of the Management Board of the Bank by following directors:

Beka Gogichaishvili

Chief Executive Officer

Vakhtang Babunashvili

Chief Financial Officer

15 May 2024

Consolidated statement of comprehensive income**For the year ended 31 December 2023***(thousands of Georgian Lari)*

	<i>Notes</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Interest income calculated using EIR method			
Loans to customers		478,710	406,625
Investment securities		30,453	22,866
Amounts due from credit institutions		13,509	12,160
		522,672	441,651
Interest expense			
Amounts due to customers		(206,762)	(164,447)
Amounts due to credit institutions		(18,869)	(16,546)
Lease liabilities		(1,352)	(1,471)
Subordinated debt		(8,066)	(9,177)
		(235,049)	(191,641)
Net interest income		287,623	250,010
Credit loss expense	15	(37,985)	(25,940)
Net interest income after loan impairment charge		249,638	224,070
Fee and commission income, net:	21	28,183	28,920
– fee and commission income		51,257	47,669
– fee and commission expense		(23,074)	(18,749)
Net gains/(losses) from foreign currencies:			
– Dealing and derivative revaluation	22	12,985	8,921
– Translation differences	22	713	(2,623)
Gain from portfolio acquisition		–	17,084
Other income	23	16,165	2,329
Non-interest income		58,046	54,631
Personnel expenses	24	(117,774)	(100,403)
General and administrative expenses	24	(45,574)	(45,121)
Depreciation and amortization	10, 11, 12	(34,954)	(34,532)
Other operating expenses	25	(12,149)	(11,970)
Other impairment and provisions charge	15	(1,197)	(959)
Non-interest expense		(211,648)	(192,985)
Profit before income tax expense		96,036	85,716
Income tax expense	13	(14,989)	(22,431)
Profit for the year		81,047	63,285
Other comprehensive income			
Other comprehensive income not to be reclassified subsequently to profit or loss			
Revaluation of buildings		–	2,334
Deferred tax effect		–	(1,549)
Net other comprehensive income not to be reclassified subsequently to profit or loss		–	785
Other comprehensive income to be reclassified subsequently to profit or loss			
Movements in fair value reserve and ECL for investment securities measured at fair value through other comprehensive income		805	1,526
Net other comprehensive income to be reclassified subsequently to profit or loss		805	1,526
Total other comprehensive income for the year, net of tax		805	2,311
Total comprehensive income for the year, net of tax		81,852	65,596
Earnings per share:	19		
Basic earnings per share (in ₾ full amount)		0.018	0.014
Diluted earnings per share (in ₾ full amount)		0.018	0.014

The accompanying notes on pages 5 to 62 are an integral part of these consolidated financial statements.

Consolidated statement of changes in equity**For the year ended 31 December 2023***(thousands of Georgian Lari)*

	<i>Attributable to shareholders of the Bank</i>							<i>Total</i>
	<i>Share capital</i>	<i>Additional paid-in capital</i>	<i>Treasury shares</i>	<i>Convertible preferred shares</i>	<i>Retained earnings</i>	<i>Fair value reserve for investment securities at FVOCI</i>	<i>Property revaluation reserve</i>	
31 December 2021	54,629	35,558	(10,138)	4,565	243,086	–	22,141	349,841
Profit for the year	–	–	–	–	63,285	–	–	63,285
Other comprehensive income	–	–	–	–	–	1,526	785	2,311
Total comprehensive income for the year	–	–	–	–	63,285	1,526	785	65,596
Depreciation of revaluation reserve (Note 19)	–	–	–	–	498	–	(498)	–
Dividends paid on the convertible preferred shares (Note 19)	–	–	–	–	(776)	–	–	(776)
31 December 2022	54,629	35,558	(10,138)	4,565	306,093	1,526	22,428	414,661
Profit for the year	–	–	–	–	81,047	–	–	81,047
Other comprehensive income	–	–	–	–	–	805	–	805
Total comprehensive income for the year	–	–	–	–	81,047	805	–	81,852
Depreciation of revaluation reserve (Note 19)	–	–	–	–	526	–	(526)	–
Cancellation of the treasury shares (Note 19)	(10,138)	–	10,138	–	–	–	–	–
Dividends paid on the convertible preferred shares (Note 19)	–	–	–	–	(776)	–	–	(776)
31 December 2023	44,491	35,558	–	4,565	386,890	2,331	21,902	495,737

The accompanying notes on pages 5 to 62 are an integral part of these consolidated financial statements.

Consolidated statement of cash flows**For the year ended 31 December 2023***(thousands of Georgian Lari)*

	<i>Notes</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Cash flows from operating activities			
Interest received		500,460	383,911
Interest paid		(207,124)	(178,945)
Fees and commissions received		51,365	47,521
Fees and commissions paid		(23,074)	(18,748)
Net realized (losses)/gains from dealing in foreign currencies		24,943	31,895
Other income received		16,137	3,572
Personnel expenses paid		(124,512)	(105,180)
Lease interest paid		(1,351)	(1,471)
General, administrative and other operating expenses paid		(57,723)	(56,937)
Cash flows from operating activities before changes in operating assets and liabilities		179,121	105,618
<i>Net (increase)/decrease in operating assets</i>			
Amounts due from credit institutions		5,777	(30,203)
Loans to customers		(445,275)	(283,771)
Prepayments and other assets		(1,608)	(28,555)
<i>Net increase/(decrease) in operating liabilities</i>			
Amounts due to credit institutions		35,540	(5,459)
Amounts due to customers		318,951	241,447
Other liabilities		(23,072)	9,679
Net cash flows from operating activities before income tax		69,434	8,756
Income tax paid		(11,000)	—
Net cash flows from operating activities		58,434	8,756
Cash flows from investing activities			
Purchase of investment securities		(115,705)	(209,408)
Proceeds from redemption of investment securities		137,992	83,346
Purchase of intangibles, property and equipment		(22,578)	(21,975)
Proceeds from sale of investment property		—	1,144
Net cash flows used in investing activities		(291)	(146,893)
Cash flows from financing activities			
Repayment of lease liabilities	12	(6,481)	(7,087)
Redemption of subordinated debt	18	(4,646)	—
Dividends paid to holders of the convertible preferred shares	19	(776)	(776)
Net cash used in financing activities		(11,903)	(7,863)
Effect of exchange rates changes on cash and cash equivalents		(1,793)	(45,266)
Effect of expected credit losses on cash and cash equivalents		—	(27)
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		44,447	(191,293)
Cash and cash equivalents, beginning	6	450,324	641,617
Cash and cash equivalents, ending	6	494,771	450,324

The accompanying notes on pages 5 to 62 are an integral part of these consolidated financial statements.

(thousands of Georgian Lari)

1. Principal activities

JSC Liberty Bank (the “Bank”) is a joint stock company, formed in accordance with legislation of Georgia in 1993. The Bank operates under a general banking license No. 3500/10 issued by the National Bank of Georgia (the “NBG”), the central bank of Georgia, on 10 February 1993 (identification code: 203828304).

Georgian Financial Group B.V., a company established and organised under the laws of the Kingdom of Netherlands, is the Parent entity of the Bank and owns 95.99% of its equity interest as at 31 December 2023. The ultimate beneficial owners of the Bank are Mr. Irakli Rukhadze, Mr. Ben Marson and Mr. Igor Alexeev.

The Bank accepts deposits from the public and extends credit, transfers payments in Georgia and abroad, exchanges currencies and provides other banking services to its retail and corporate customers. Its main office is in Tbilisi, Georgia and as at 31 December 2023 it had 456 branches, service centers, distribution outlets and mobile banking units operating in Georgia (31 December 2022: 471). The Bank’s registered legal address is Liberty Tower, 74 I. Chavchavadze Avenue, 0162 Tbilisi, Georgia.

As at 31 December 2023 and 2022, direct shareholders of the Bank were as follows:

<i>Shareholder</i>	<i>2023</i>		<i>2022</i>	
	<i>Ownership interest, %</i>	<i>Voting rights, %</i>	<i>Ownership interest, %</i>	<i>Voting rights, %</i>
Georgian Financial Group	95.99%	95.99%	74.38%	91.99%
Liberty Bank (Treasury Shares)	—	—	18.43%	—
JSC Heritage Securities (Nominee Holder)	0.56%	0.56%	1.18%	—
Other shareholders (individually holding less than 5%)	3.45%	3.45%	6.02%	8.0%
Total	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

The Bank is a publicly traded company and its ordinary shares are traded on the Georgian Stock Exchange.

These consolidated financial statements have not yet been approved by the shareholders of the Bank. The shareholders have the power and authority to amend the consolidated financial statements after the issuance.

The consolidated financial statements as at 31 December 2023 and 31 December 2022 include the following subsidiary and associate, which had limited operations in 2023 and 2022. The Bank and its subsidiaries collectively are referred to as a “Group”.

<i>Name</i>	<i>Relationship Type</i>	<i>Country of incorporation</i>	<i>The Group ownership interest</i>		<i>Date of incorporation</i>	<i>Activities</i>
			<i>31 December 2023</i>	<i>31 December 2022</i>		
Bus Stop LLC	Subsidiary	Georgia	100.00%	100.00%	27 August 2009	Outdoor Advertising
JSC Smartex*	Associate	Georgia	21.47%	21.47%	5 January 2009	Early-stage VC investments
Public Fund	Subsidiary	Georgia	100.00%	100.00%	5 February 2007	Non-commercial

* Accounted for in the Group’s financial statements under the equity method.

2. Basis of preparation

General

These consolidated financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (“IFRS”).

The consolidated financial statements have been prepared under the historical cost convention except for the portion of the investment securities at FVOCI, derivative financial instruments, investment properties and buildings as disclosed in the accounting policies below.

These consolidated financial statements are presented in thousands of Georgian Lari (“₾”), except per share amounts and unless otherwise indicated.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies

Changes in accounting policies

The Group applied for the first-time certain standards and amendments, which are effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023. The Group has not early adopted any other standard, interpretation or amendment that has been issued but is not yet effective.

The following amendments to standards were applied for the first time in the 2023 year:

- ▶ Disclosure of Accounting Policies – Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2
- ▶ Definition of Accounting Estimates – Amendments to IAS 8
- ▶ Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction – Amendments to IAS 12
- ▶ IFRS 17 Insurance Contracts
- ▶ Initial Application of IFRS 17 and IFRS 9 — Comparative Information – Amendment to IFRS 17
- ▶ International Tax Reform — Pillar Two Model Rules – Amendments to IAS 12 — Application of the exception and disclosure of that fact

IFRS 17 Insurance Contracts

IFRS 17 Insurance Contracts (IFRS 17) is effective for reporting periods beginning on or after 1 January 2023. IFRS 17 applies to all types of insurance contracts (i.e., life, non-life, direct insurance and re-insurance), regardless of the type of entities that issue them, as well as to certain guarantees and financial instruments with discretionary participation features. Limited scope exceptions apply. The Group has not identified contracts that result in the transfer of significant insurance risk, and therefore it has concluded that IFRS 17 does not have a material impact on the consolidated financial statements for the year ended 31 December 2023.

As part of this determination, the Group assessed credit cards and similar products. IFRS 17 excludes from its scope credit card contracts (and other similar contracts that provide credit or payment arrangements) that meet the definition of an insurance contract if, and only if, the entity does not reflect an assessment of the insurance risk associated with an individual customer in setting the price of the contract with that customer. The Group has determined that insurance risk associated with an individual customer has not been assessed in setting the price of the contracts as these products are offered at the same price to all applicants, and therefore they are exempt from IFRS 17. The Group evaluated whether its contracts contain insurance risk, focusing on performance guarantees and credit cards and concluded that there are no material contracts in scope of IFRS 17 considering practical expedients available.

Disclosure of Accounting Policies – Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2 –the amendments have had an impact on the Group's disclosures of accounting policies, but not on the measurement, recognition or presentation of any items in the Group's consolidated financial statements.

Other amendments and interpretations apply for the first time in 2023, but do not have an impact on the consolidated financial statements of the Group.

Basis of consolidation

Subsidiaries, the entities which are controlled by the Group, are consolidated. Control is achieved when the Group is exposed, or has rights, to variable returns from its involvement with the investee and has the ability to affect those returns through its power over the investee. Specifically, the Group controls an investee if, and only if, the Group has:

- ▶ Power over the investee (i.e., existing rights that give it the current ability to direct the relevant activities of the investee);
- ▶ Exposure, or rights, to variable returns from its involvement with the investee;
- ▶ The ability to use its power over the investee to affect its returns.

Generally, there is a presumption that a majority of voting rights results in control. To support this presumption and when the Group has less than a majority of the voting or similar rights of an investee, the Group considers all relevant facts and circumstances in assessing whether it has power over an investee, including:

- ▶ The contractual arrangement(s) with the other vote holders of the investee;
- ▶ Rights arising from other contractual arrangements;
- ▶ The Group's voting rights and potential voting rights.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Basis of consolidation (continued)

Subsidiaries are consolidated from the date on which control is transferred to the Group and are no longer consolidated from the date that control ceases. All intra-group transactions, balances and unrealised gains on transactions between group companies are eliminated in full; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred. Where necessary, accounting policies for subsidiaries have been changed to ensure consistency with the policies adopted by the Group.

A change in the ownership interest of a subsidiary, without a change of control, is accounted for as an equity transaction. Losses are attributed to the non-controlling interests even if that results in a deficit balance.

If the Group loses control over a subsidiary, it derecognises the assets (including goodwill) and liabilities of the subsidiary, the carrying amount of any non-controlling interests, the cumulative translation differences, recorded in equity; recognises the fair value of the consideration received, the fair value of any investment retained and any surplus or deficit in profit or loss and reclassifies the parent's share of components previously recognised in other comprehensive income to profit or loss.

Investments in associates

Associates are entities in which the Group generally has between 20% and 50% of the voting rights, or is otherwise able to exercise significant influence, but which it does not control or jointly control. Investments in associates are accounted for under the equity method and are initially recognised at cost, including goodwill. Subsequent changes in the carrying value reflect the post-acquisition changes in the Group's share of net assets of the associate. The Group's share of its associates' profits or losses is recognised in profit or loss, and its share of movements in reserves is recognised in other comprehensive income. However, when the Group's share of losses in an associate equals or exceeds its interest in the associate, the Group does not recognise further losses, unless the Group is obliged to make further payments to, or on behalf of, the associate.

Unrealised gains on transactions between the Group and its associates are eliminated to the extent of the Group's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred.

Fair value measurement

The Group measures financial instruments carried at FVOCI and non-financial assets such as investment property, at fair value at each balance sheet date.

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- ▶ In the principal market for the asset or liability; or
- ▶ In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability.

The principal or the most advantageous market must be accessible by the Group. The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest. A fair value measurement of a non-financial asset takes into account a market participant's ability to generate economic benefits by using the asset in its highest and best use or by selling it to another market participant that would use the asset in its highest and best use.

The Group uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximising the use of relevant observable inputs and minimising the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorised within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- ▶ Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities.
- ▶ Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable.
- ▶ Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Fair value measurement (continued)

For assets and liabilities that are recognised in the financial statements on a recurring basis, the Group determines whether transfers have occurred between Levels in the hierarchy by re-assessing categorisation (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

Financial assets and liabilities

Initial recognition

Date of recognition

All regular way purchases and sales of financial assets and liabilities are recognised on the trade date i.e. the date that the Group commits to purchase the asset or liabilities. Regular way purchases or sales are purchases or sales of financial assets and liabilities that require delivery of assets and liabilities within the period generally established by regulation or convention in the marketplace.

Performance guarantees

Performance guarantees are contracts that provide compensation if another party fails to perform a contractual obligation. Performance guarantees are in scope of IFRS 9 and effectively are a form of a contingent loan commitment. Provision for Performance guarantees are measured under IFRS 9.

Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents consist of cash on hand, amounts due from the NBG, excluding obligatory reserves, and amounts due from credit institutions that mature within ninety days of the date of origination and are free from contractual encumbrances.

Amounts due from credit institutions

In the normal course of business, the Group maintains advances or deposits for various periods of time with other banks. Amounts due from credit institutions are initially recognised at fair value and are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method. Amounts due from credit institutions are carried net of any allowance for impairment losses.

Derivative financial instruments

In the normal course of business, the Group enters into various derivative financial instruments including forwards and swaps in the foreign exchange and capital markets. Such financial instruments are recorded at fair value. The fair values are estimated based on quoted market prices or pricing models that take into account the current market and contractual prices of the underlying instruments and other factors. Derivatives are carried as assets when their fair value is positive and as liabilities when it is negative. Gains and losses resulting from these instruments are included in the consolidated statement of profit or loss as net gains/(losses) from financial instruments at fair value through profit or loss or net gains/(losses) from foreign currencies dealing, depending on the nature of the instrument.

Borrowings

Issued financial instruments or their components are classified as liabilities, where the substance of the contractual arrangement results in the Group having an obligation either to deliver cash or another financial asset to the holder, or to satisfy the obligation other than by the exchange of a fixed amount of cash or another financial asset for a fixed number of own equity instruments. Such instruments include amounts due to credit institutions, amounts due to customers and subordinated debt. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method. Gains and losses are recognised in the consolidated statement of profit or loss when the borrowings are derecognised as well as through the amortisation process.

If the Group purchases its own debt, it is removed from the statement of financial position and the difference between the carrying amount of the liability and the consideration paid is recognised in the consolidated statement of profit or loss.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Offsetting of financial instruments

Financial assets and liabilities are offset and the net amount is reported in the consolidated statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. This is not generally the case with master netting agreements, and the related assets and liabilities are presented gross in the consolidated statement of financial position.

Renegotiated loans

Where possible, the Group seeks to restructure loans rather than to take possession of collateral. This may involve extending the payment arrangements and the agreement of new loan conditions.

The Group derecognises a financial asset, such as a loan to a customer, when the terms and conditions have been renegotiated to the extent that, substantially, it becomes a new loan, with the difference recognised as a derecognition gain or loss, to the extent that an impairment loss has not already been recorded. The newly recognised loans are classified as Stage 1 for ECL measurement purposes, unless the new loan is deemed to be POCI. When assessing whether or not to derecognise a loan to a customer, amongst others, the Group considers the following factors:

- ▶ Change in currency of the loan;
- ▶ Change in counterparty;
- ▶ If the modification is such that the instrument would no longer meet the SPPI criterion.

If the modification does not result in cash flows that are substantially different, the modification does not result in derecognition. Based on the change in cash flows discounted at the original EIR, the Group records a modification gain or loss, presented within interest revenue calculated using EIR in the consolidated statement of profit or loss, to the extent that an impairment loss has not already been recorded.

According to the Group's policy, only a limited number of products are subject to restructuring. All restructured loans are classified as Stage 2 loans and Lifetime Probability of Default (PD) rates are applied for the purpose of ECL calculation. It is the Group's policy to consider a financial instrument as 'cured' and therefore re-classified out of Stage 2 when at least six consecutive payments are present.

Leases

i. Group as a lessee

The Group applies a single recognition and measurement approach for all leases, except for short-term leases and leases of low-value assets. The Group recognises lease liabilities to make lease payments and right-of-use assets representing the right to use the underlying assets.

Lease liabilities

In calculating the present value of lease payments, the Group uses the incremental borrowing rate at the lease commencement date if the interest rate implicit in the lease is not readily determinable. After the commencement date, the amount of lease liabilities is increased to reflect the accretion of interest and reduced for the lease payments made. In addition, the carrying amount of lease liabilities is remeasured if there is a modification, a change in the lease term, a change in the in-substance fixed lease payments or a change in the assessment to purchase the underlying asset.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Group applies the short-term lease recognition exemption to its short-term leases (i.e., those leases that have a lease term of 12 months or less from the commencement date and do not contain a purchase option). It also applies the lease of low-value assets recognition exemption to leases of office equipment that are considered of low value. Lease payments on short-term leases and leases of low-value assets are recognised as expense on a straight-line basis over the lease term.

Significant judgement in determining the lease term of contracts with renewal options

The Group determines the lease term as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease, if it is reasonably certain not to be exercised.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Leases (continued)

The Group has the option, under some of its leases to lease the assets for additional terms of three to five years. The Group applies judgement in evaluating whether it is reasonably certain to exercise the option to renew. That is, it considers all relevant factors that create an economic incentive for it to exercise the renewal. After the commencement date, the Group reassesses the lease term if there is a significant event or change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew (e.g., a change in business strategy).

ii. Operating – Group as a lessor

Leases in which the Group does not transfer substantially all the risks and rewards incidental to ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

Taxation

The current income tax expense is calculated in accordance with the regulations of Georgia. It represents the sum of the current and deferred tax expenses.

Deferred tax assets and liabilities are calculated in respect of temporary differences using the liability method. Deferred income taxes are provided for all temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts for financial reporting purposes, except where the deferred income tax arises from the initial recognition of goodwill or of an asset or liability in a transaction that is not a business combination and, at the time of the transaction, affects neither the accounting profit nor taxable profit or loss.

A deferred tax asset is recorded only to the extent that it is probable that taxable profit will be available against which the deductible temporary differences can be utilised. Deferred tax assets and liabilities are measured at tax rates that are expected to apply to the period when the asset is realised or the liability is settled, based on tax rates that have been enacted or substantively enacted at the reporting date.

Deferred income tax is provided on temporary differences arising on investments in subsidiaries, associates and joint ventures, except where the timing of the reversal of the temporary difference can be controlled and it is probable that the temporary difference will not reverse in the foreseeable future.

Georgia also has various operating taxes, which are assessed on the Group's activities. These taxes are included as a component of other operating expenses.

Property and equipment

Property and equipment, except for buildings, is carried at cost, excluding the costs of day-to-day servicing, less accumulated depreciation and any accumulated impairment. Such cost includes the cost of replacing part of equipment when that cost is incurred if the recognition criteria are met.

The carrying amounts of property and equipment are reviewed for impairment when events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable.

Following initial recognition at cost, buildings are carried at a revalued amount, which is the fair value at the date of the revaluation less any subsequent accumulated depreciation and subsequent accumulated impairment losses. Valuations are performed frequently enough to ensure that the fair value of a revalued asset does not differ materially from its carrying amount.

Accumulated depreciation as at the revaluation date is eliminated against the gross carrying amount of the asset and the net amount is restated to the revalued amount of the asset. Any revaluation surplus is credited to the revaluation reserve for property and equipment included in other comprehensive income, except to the extent that it reverses a revaluation decrease of the same asset previously recognised in profit or loss, in which case the increase is recognised in profit or loss. A revaluation deficit is recognised in profit or loss, except that a deficit directly offsetting a previous surplus on the same asset is directly offset against the surplus in the revaluation reserve for property and equipment.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Property and equipment (continued)

An annual transfer from the revaluation reserve for property and equipment to retained earnings is made for the difference between depreciation based on the revalued carrying amount of the assets and depreciation based on the assets original cost. Upon disposal, any revaluation reserve relating to the particular asset being sold is transferred to retained earnings.

Depreciation of an asset begins when it is available for use. Depreciation is calculated on a straight-line basis at the following annual prescribed rates:

Land and buildings	2%–5%
Furniture and fixtures	10%–20%
Computer and office equipment	10%–25%
Motor vehicles	20%–25%
Leasehold improvements	10%–25%

The asset's residual values, useful lives and methods are reviewed, and adjusted as appropriate, at each financial year-end.

Costs related to repairs and renewals are charged when incurred and included in other operating expenses, unless they qualify for capitalisation.

Land is not amortised and carried at fair value. Leasehold improvements are amortised over the life of the related leased assets.

Assets under construction comprise costs directly related to construction of property and equipment including an appropriate allocation of directly attributable variable and fixed overheads that are incurred in construction. Depreciation of these assets, on the same basis as similar property assets, commences when the assets are put into operation.

Compensation from third parties for items of property and equipment that were impaired, lost or given up is included in other income when the compensation becomes receivable.

Intangible assets

Intangible assets include computer software and licenses.

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and any accumulated impairment losses. The useful lives of intangible assets are assessed to be finite. Intangible assets with finite lives are amortised over the useful economic lives of 1 to 10 years and assessed for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired.

Internally generated intangibles, excluding capitalised development costs, are not capitalised and the related expenditure is reflected in profit or loss in the period in which the expenditure is incurred.

Research and development costs

Research costs are expensed as incurred. Development expenditures on an individual project are recognised as an intangible asset when the Group can demonstrate:

- ▶ The technical feasibility of completing the intangible asset so that the asset will be available for use or sale;
- ▶ Its intention to complete and its ability and intention to use or sell the asset;
- ▶ How the asset will generate future economic benefits;
- ▶ The availability of resources to complete the asset;
- ▶ The ability to measure reliably the expenditure during development.

Following initial recognition of the development expenditure as an asset, the asset is carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses. Amortisation of the asset begins when development is complete, and the asset is available for use. It is amortised over the period of expected future benefit. Amortisation is recorded in general and administrative expenses.

(thousands of Georgian Lari)

3. Summary of material accounting policies (continued)

Provisions

Provisions are recognised when the Group has a present legal or constructive obligation as a result of past events, and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate of the amount of obligation can be made.

Share capital

Share capital and additional paid in capital

Ordinary and preferred shares are classified as equity. External costs directly attributable to the issue of new shares, other than on a business combination, are shown as a deduction from the proceeds in equity. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recognised as additional paid-in capital.

Treasury shares

Where the Bank purchases the Bank's shares, the consideration paid, including any attributable transaction costs, net of income taxes, is deducted from total equity as treasury shares until they are cancelled or reissued. Where such shares are subsequently sold or reissued, any consideration received is included in equity. Treasury shares are stated at the weighted average cost.

Dividends

Dividends are recognised as a liability and deducted from equity at the reporting date only if they are declared before or on the reporting date. Dividends are disclosed when they are proposed before the reporting date or proposed or declared after the reporting date but before the financial statements are authorised for issue.

Contingencies

Contingent liabilities are not recognised in the consolidated statement of financial position but are disclosed unless the possibility of any outflow in settlement is remote. A contingent asset is not recognised in the consolidated statement of financial position but disclosed when an inflow of economic benefits is probable.

Recognition of income and expenses

Revenue is recognised to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Group and the revenue can be reliably measured. The following specific recognition criteria must also be met before revenue is recognised:

Interest and similar revenue and expense

The Group calculates interest revenue on debt financial assets measured at amortized cost or at FVOCI by applying the EIR to the gross carrying amount of financial assets other than credit-impaired assets. EIR is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument or a shorter period, where appropriate, to the net carrying amount of the financial asset or financial liability. The calculation takes into account all contractual terms of the financial instrument (for example, prepayment options) and includes any fees or incremental costs that are directly attributable to the instrument and are an integral part of the effective interest rate, but not future credit losses. The carrying amount of the financial asset or financial liability is adjusted if the Group revises its estimates of payments or receipts. The adjusted carrying amount is calculated based on the original effective interest rate and the change in carrying amount is recorded as interest revenue or expense.

When a financial asset becomes credit-impaired, the Group calculates interest revenue by applying the effective interest rate to the net amortised cost of the financial asset. If the financial assets cures and is no longer credit-impaired, the Group reverts to calculating interest revenue on a gross basis.

Interest revenue on all financial assets at FVPL is recognised using the contractual interest rate in "Other interest revenue" in the consolidated statement of profit or loss.

*(thousands of Georgian Lari)***3. Summary of material accounting policies (continued)****Recognition of income and expenses (continued)*****Fee and commission income***

The Group earns fee and commission income from a diverse range of services it provides to its customers. Fee income can be divided into the following categories:

Fee income earned from services that are provided over a certain period of time

Fees earned for the provision of services over a period of time are accrued over that period as respective performance obligations are satisfied. Loan commitment fees for loans that are likely to be drawn down and other credit related fees are deferred (together with any incremental costs) and recognised as an adjustment to the effective interest rate on the loan.

Fee income earned at a point in time

Fees arising from settlement, remittances, bill payments and cash operations are recognized upon completion of underlying transactions. Each operation is treated as a separate performance obligation.

Fee income from providing transaction services

Fees arising from negotiating or participating in the negotiation of a transaction for a third party – such as the where the Group's performance obligation is the arrangement of the acquisition of shares or other securities or the purchase or sale of businesses – are recognised on completion of the underlying transaction. Fees or components of fees that are linked to certain performance obligations are recognised after fulfilling the corresponding criteria. When the contract provides for a variable consideration, fee and commission income is only recognized to the extent that it is probable that a significant reversal in the amount of cumulative revenue recognized will not occur until the uncertainty associated with the variable consideration is subsequently resolved.

Foreign currency translation

The consolidated financial statements are presented in Georgian Lari, which is the Bank's and subsidiaries' functional and presentation currency. Transactions in foreign currencies are initially recorded in the functional currency, converted at the rate of exchange ruling at the date of the transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated at the functional currency rate of exchange ruling at the reporting date. Gains and losses resulting from the translation of foreign currency operations are recognised in the consolidated statement of profit or loss as gains less losses from foreign currencies – translation differences. Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are translated using the exchange rates as at the dates of the initial transactions. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined.

Differences between the contractual exchange rate of a transaction in a foreign currency and the NBG exchange rate on the date of the transaction are included in gains less losses from dealing in foreign currencies.

The exchange rates used by the Group in the preparation of the consolidated financial statements as of 31 December 2023 and 31 December 2022 are as follows:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
₾ / 1 US Dollar	2.6894	2.7020
₾ / 1 Euro	2.9753	2.8844

(thousands of Georgian Lari)

4. Significant accounting judgments and estimates

The preparation of the Group's consolidated financial statements requires management to make estimates and judgments that affect the reported amounts of assets and liabilities at the balance sheet date and the reported amount of income and expenses during the year ended. Management evaluates its estimates and judgments on an ongoing basis. Management bases its estimates and judgments on historical experience and on various other factors that are believed to be reasonable under the circumstances. Actual results may differ from these estimates under different assumptions or conditions. The following estimates and judgments are considered important to the Group's financial condition.

Impairment losses on financial assets

The measurement of impairment losses under IFRS 9 across all categories of financial assets requires judgement, in particular, the estimation of the amount and timing of future cash flows and collateral values when determining impairment losses and the assessment of a significant increase in credit risk. These estimates are driven by a number of factors, changes in which can result in different levels of allowances. The Group's Expected Credit Loss (ECL) calculations are outputs of complex models with a number of underlying assumptions regarding the choice of variable inputs and their interdependencies. Elements of the ECL models that are considered accounting judgements and estimates include:

- ▶ The Group's internal credit grading model, which assigns PDs to the individual grades;
- ▶ The Group's criteria for assessing if there has been a significant increase in credit risk and so allowances for financial assets should be measured on a Life-time Expected Credit Loss (LTECL) basis and the qualitative assessment;
- ▶ The segmentation of financial assets when their ECL is assessed on a collective basis;
- ▶ Development of ECL models, including the various formulae and the choice of inputs;
- ▶ Determination of associations between macroeconomic scenarios and, economic inputs, such as unemployment levels and collateral values, and the effect on PDs, EADs and LGDs;
- ▶ Selection of forward-looking macroeconomic scenarios and their probability weightings, to derive the economic inputs into the ECL models.

The Group regularly reviews its loan book portfolio to assess borrower's ability to pay, conducts tests for impairment and uses its experienced judgment to estimate the amount of any impairment loss in cases where a borrower is in financial difficulties and there are few available sources of historical data relating to similar borrowers. Similarly, the Group estimates changes in future cash flows based on the observable data indicating that there has been an adverse change in the payment status of borrowers. Management uses probability estimates based on historical borrower experience including default familiarities and loss given defaults. The Group uses its experienced judgment to adjust observable data for a group of homogenous loans to reflect current circumstances and forward-looking macroeconomic variables (details of ECL recognised on loans to customers as at 31 December 2023 are disclosed in Note 8).

In 2023, several significant modifications were made to the Group's provisioning methodology. Some of the most notable changes included:

- ▶ Increasing the threshold for individually significant exposures from ₾ 300,000 to ₾ 500,000. This followed by the division of homogeneous groups of business exposures under ₾ 500,000 into Micro (up to ₾ 50K) and small loans (up to ₾ 500K). The adjustment initially led to a considerable reduction in provision rates for small loans, justified by their lower credit risk compared to Micro loans. Unlike Micro lending, all small loans require collateralization, although the mere existence of collateral does not directly impact provision rates.
- ▶ Allocating Wholesale Gold Pawn loans to the homogeneous group of individually significant exposures (ISRE), with corresponding individual determination of their risk parameters (company rating, PD, LGD).
- ▶ Introducing the Credit Conversion Factor (CCF) concept for collectively assessed off-balance sheet exposures.
- ▶ Separating special segment of high-risk exposures, defined as "Adversely Non-Payroll", within the homogeneous group of Payroll loans and applying separate provisioning for them.

These methodological changes impacted provision rates differently; however, as changes were implemented, it is impracticable to calculate exact effects..

*(thousands of Georgian Lari)***4. Significant accounting judgments and estimates (continued)****Measurement of fair value of investment properties and buildings**

Investment properties and buildings are stated at fair value. The fair value represents the amount at which the assets could be exchanged between a knowledgeable, willing buyer and a knowledgeable, willing seller in an arm's length transaction at the date of valuation, in accordance with International Valuation Standards Committee standards.

Buildings of the Group are subject to revaluation on a regular basis. The date of latest revaluation was 31 December 2022 (Note 10). The management determined, exercising significant judgment, that no material change in market values of buildings occurred over 2023 and that as at 31 December 2023, carrying values of the buildings approximate their fair value.

As at 31 December 2023, fair value of investment properties were determined by independent professionally qualified appraisers. Fair value was determined by applying income approach based on discounted cash flow method, supported by the terms of any existing lease and other contracts and, when available, by external evidence such as current market rents for similar properties in a comparable location and condition, and using discount rates that reflect current market assessments of the uncertainty in the amount and timing of the cash flows.

The estimates described above are subject to change as new transaction data and market evidence become available.

5. Segment information

As at 31 December 2023, management evaluates the whole Group as a single operating segment, banking business. Segment performance is measured based on profit or loss as recognized in the consolidated financial statements.

The Group operates in one geographical market – Georgia. Since the Group's assets are located in a single geographical area, the Group's external income, total assets and capital expenditure are allocated to a single location. The Group has not received income from any external customer which amounted more than 10% of the Group's revenue.

6. Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Cash on hand	311,934	267,685
Current accounts with other credit institutions	39,031	122,357
Current accounts with the NBG	14,821	60,309
Time deposits with credit institutions up to 90 days	128,986	–
	494,772	450,351
Less – allowance for impairment	(1)	(27)
Cash and cash equivalents	494,771	450,324

As of 31 December 2023, ₾ 2,768 (31 December 2022: ₾ 28,538) was placed on current accounts with internationally recognised OECD banks that are the counterparties of the Group in performing international settlements.

Credit rating of current accounts with other credit institutions is as follows:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
A	32	14,261
A–	2,379	14,250
BBB+	–	–
BBB–	–	–
BB–	–	75,708
BB	32,151	–
B+	1,473	10
B	2,993	2,819
B–	3	17
Not rated	–	15,292
Total	39,031	122,357

(thousands of Georgian Lari)

6. Cash and cash equivalents (continued)

Credit rating of time deposits with credit institutions up to 90 days is as follows:

	2023	2022
BB–	128,986	–
Total	128,986	–

The tables contain ratings of Fitch Ratings international agency. All balances of cash equivalents are allocated to Stage 1.

7. Amounts due from credit institutions

Amounts due from credit institutions comprise:

	2023	2022
Obligatory reserve with the NBG	75,027	73,138
Guarantee deposits placed	23,982	31,478
Time deposits for more than 90 days	908	905
	99,917	105,521
Less – allowance for impairment	(194)	(180)
Amounts due from credit institutions	99,723	105,341

Credit institutions are required to maintain an interest-earning cash deposit (obligatory reserve) with the NBG, the amount of which depends on the level of funds attracted by the credit institution. The Group's ability to withdraw these deposits is restricted by the NBG regulations. The Group is required to maintain a mandatory interest earning deposit with the NBG at the level of 5% to 20% (2022: 5% to 25%) of the average of funds attracted from customers and non-resident credit institutions for the appropriate two-week period in ₾ and foreign currencies.

As at 31 December 2023, ₾ 23,982 (31 December 2022: ₾ 31,478) was a guarantee deposit placed for variation and safety margins defined in the Credit Support Annex (the "CSA") to the Schedule to the ISDA Master Agreement for funding swaps. Variation margin is modified from time to time based on the mark-to-market revaluation of the forward contracts. More details are provided in *Note 14*. The Group's assets and liabilities under the swap agreements can be offset against the collateral in certain circumstances as per the terms of the offsetting provisions in the relevant framework agreement. As at 31 December 2023 and 2022, derivative liabilities and respective collateral paid did not qualify to offset in accordance with IAS 32 *Financial Instruments: Presentation*.

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to amount due from credit institutions during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

	Gross carrying value	ECL
As at 1 January 2023	105,521	(180)
New assets originated	32,594	(19)
Assets repaid	(38,681)	66
Foreign exchange and other movements	483	(61)
At 31 December 2023	99,917	(194)
	Gross carrying value	ECL
As at 1 January 2022	87,820	(164)
New assets originated	77,774	(129)
Assets repaid	(47,858)	89
Foreign exchange and other movements	(12,215)	24
At 31 December 2022	105,521	(180)

All balances of amounts due from credit institutions are allocated to Stage 1.

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers

Loans to customers comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Commercial loans	1,119,050	973,523
Consumer loans	945,345	813,240
Micro loans	541,627	424,690
Residential mortgage loans	220,863	155,029
Gold pawn loans	165,824	175,095
Gross loans to customers at amortised cost	2,992,709	2,541,577
Less – allowance for impairment	(134,733)	(115,154)
Loans to customers at amortised cost	2,857,976	2,426,423

As of 31 December 2023, ₾ 74,055 (₾ 72,623 as of 31 December 2022) worth of customer loans were pledged as a collateral for the loan from the National Bank of Georgia. (note 16).

Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost

The Group has changed the segmentation of loans in 2023, thus the explanatory notes for 2022 were represented to be consistent with 2023 presentation.

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to commercial loans during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

<i>Commercial loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2023	904,063	56,151	7,053	6,257	973,524
New assets originated or purchased	883,805	–	–	–	883,805
Assets repaid	(853,034)	(22,399)	(5,315)	(2,247)	(882,995)
Transfers to Stage 1	16,994	(16,316)	(678)	–	–
Transfers to Stage 2	(45,656)	46,264	(608)	–	–
Transfers to Stage 3	(2,264)	(8,482)	10,746	–	–
Unwinding of discount	–	–	1,610	–	1,610
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	(566)	(312)	(878)
Foreign exchange and other movements	131,599	3,900	8,356	129	143,984
At 31 December 2023	1,035,507	59,118	20,598	3,827	1,119,050

<i>Commercial loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	522,404	117,830	12,192	–	652,426
New assets originated or purchased	601,734	–	–	–	601,734
New assets purchased from VTB	281,855	–	–	10,403	292,258
Assets repaid	(727,585)	(71,657)	(4,749)	(3,078)	(807,069)
Transfers to Stage 1	23,024	(22,680)	(344)	–	–
Transfers to Stage 2	(38,856)	38,938	(82)	–	–
Transfers to Stage 3	(1,345)	(28,065)	29,410	–	–
Unwinding of discount	–	–	2,018	–	2,018
Recoveries	–	–	3	–	3
Amounts written off	–	–	(229)	–	(229)
Foreign exchange and other movements	242,832	21,785	(31,167)	(1,068)	232,382
At 31 December 2022	904,063	56,151	7,052	6,257	973,523

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)**Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)**

<i>Commercial loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	6,949	5,496	3,812	344	16,601
New assets originated or purchased	2,269	–	–	–	2,269
Assets repaid	(2,205)	(662)	(578)	(28)	(3,473)
Transfers to Stage 1	801	(637)	(164)	–	–
Transfers to Stage 2	(77)	139	(62)	–	–
Transfers to Stage 3	(4)	(589)	593	–	–
Unwinding of discount	–	–	1,610	–	1,610
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(738)	999	710	1,312	2,283
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	(566)	(312)	(878)
Foreign exchange and other movements	(809)	759	2,875	101	2,926
At 31 December 2023	6,186	5,505	8,230	1,417	21,338

<i>Commercial loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	8,351	9,685	4,253	–	22,289
New assets originated or purchased	13,321	–	–	–	13,321
New assets purchased from VTB	197	–	–	–	197
Assets repaid	(7,512)	(6,049)	(1,848)	–	(15,409)
Transfers to Stage 1	2,083	(1,845)	(238)	–	–
Transfers to Stage 2	(1,433)	1,481	(48)	–	–
Transfers to Stage 3	(290)	(1,845)	2,135	–	–
Unwinding of discount	–	–	2,018	–	2,018
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(1,980)	3,110	1,422	–	2,552
Recoveries	–	–	3	–	3
Amounts written off	–	–	(229)	–	(229)
Foreign exchange and other movements	(5,788)	959	(3,656)	345	(8,140)
At 31 December 2022	6,949	5,496	3,812	345	16,602

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to loans to consumer loans during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

<i>Consumer loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2023	730,758	22,407	60,074	813,239
New assets originated or purchased	1,515,799	–	–	1,515,799
Assets repaid	(1,526,486)	(23,236)	(22,173)	(1,571,895)
Transfers to Stage 1	6,752	(4,400)	(2,352)	–
Transfers to Stage 2	(20,312)	22,590	(2,278)	–
Transfers to Stage 3	(12,735)	(1,208)	13,943	–
Unwinding of discount	–	–	1,359	1,359
Recoveries	–	–	3,069	3,069
Amounts written off	–	–	(22,423)	(22,423)
Foreign exchange and other movements	168,922	4,206	33,069	206,197
At 31 December 2023	862,698	20,359	62,288	945,345

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)**Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)**

<i>Consumer loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	770,342	15,627	91,125	877,094
New assets originated or purchased	1,393,353	–	–	1,393,353
Assets repaid	(1,185,049)	(17,094)	(51,271)	(1,253,414)
Transfers to Stage 1	13,175	(9,838)	(3,337)	–
Transfers to Stage 2	(56,650)	58,221	(1,571)	–
Transfers to Stage 3	(51,533)	(10,398)	61,931	–
Unwinding of discount	–	–	1,685	1,685
Recoveries	–	–	2,939	2,939
Amounts written off	–	–	(63,060)	(63,060)
Foreign exchange and other movements	(152,880)	(14,111)	21,634	(145,357)
At 31 December 2022	730,758	22,407	60,075	813,240

<i>Consumer loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	18,886	8,188	42,081	69,155
New assets originated or purchased	15,349	–	–	15,349
Assets repaid	(15,897)	(2,486)	(3,946)	(22,329)
Transfers to Stage 1	2,929	(1,156)	(1,773)	–
Transfers to Stage 2	(342)	1,034	(692)	–
Transfers to Stage 3	(480)	(1,129)	1,609	–
Unwinding of discount	–	–	1,359	1,359
Impact on period end ECL of exposure transferred between stages during the period	(2,796)	5,119	10,077	12,400
Recoveries	–	–	3,069	3,069
Amounts written off	–	–	(22,423)	(22,423)
Foreign exchange and other movements	1,493	(2,612)	21,196	20,077
At 31 December 2023	19,142	6,958	50,557	76,657

<i>Consumer loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	18,056	5,709	78,707	102,472
New assets originated or purchased	25,278	–	–	25,278
Assets repaid	(28,588)	(5,382)	(37,506)	(71,476)
Transfers to Stage 1	6,601	(3,900)	(2,701)	–
Transfers to Stage 2	(1,181)	2,218	(1,037)	–
Transfers to Stage 3	(1,517)	(3,899)	5,416	–
Unwinding of discount	–	–	1,685	1,685
Impact on period end ECL of exposure transferred between stages during the period	(6,321)	10,408	40,292	44,379
Recoveries	–	–	2,939	2,939
Amounts written off	–	–	(63,060)	(63,060)
Foreign exchange and other movements	6,558	3,032	17,348	26,938
At 31 December 2022	18,886	8,186	42,083	69,155

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)**Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Micro loans during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

<i>Micro loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2023	388,777	14,720	21,193	424,690
New assets originated or purchased	469,641	—	—	469,641
Assets repaid	(419,460)	(12,160)	(5,147)	(436,767)
Transfers to Stage 1	3,953	(3,953)	—	—
Transfers to Stage 2	(26,484)	26,811	(327)	—
Transfers to Stage 3	(2,064)	(10,836)	12,900	—
Unwinding of discount	—	—	779	779
Recoveries	—	—	340	340
Amounts written off	—	—	(2,362)	(2,362)
Foreign exchange and other movements	78,421	2,879	4,006	85,306
At 31 December 2023	492,784	17,461	31,382	541,627

<i>Micro loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	258,161	11,404	17,324	286,889
New assets originated or purchased	373,200	—	—	373,200
Assets repaid	(291,209)	(5,709)	(4,225)	(301,143)
Transfers to Stage 1	3,090	(2,981)	(109)	—
Transfers to Stage 2	(22,769)	22,874	(105)	—
Transfers to Stage 3	(1,143)	(2,981)	4,124	—
Unwinding of discount	—	—	881	881
Recoveries	—	—	638	638
Amounts written off	—	—	(7,035)	(7,035)
Foreign exchange and other movements	69,447	(7,887)	9,700	71,260
At 31 December 2022	388,777	14,720	21,193	424,690

<i>Micro loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	8,111	5,316	13,070	26,497
New assets originated or purchased	3,035	—	—	3,035
Assets repaid	(2,273)	(1,078)	(1,097)	(4,448)
Transfers to Stage 1	294	(294)	—	—
Transfers to Stage 2	(2,194)	2,261	(67)	—
Transfers to Stage 3	(1,248)	(4,287)	5,535	—
Unwinding of discount	—	—	779	779
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(290)	4,316	1,119	5,145
Recoveries	—	—	340	340
Amounts written off	—	—	(2,362)	(2,362)
Foreign exchange and other movements	1,307	(158)	3,783	4,932
At 31 December 2023	6,742	6,076	21,100	33,918

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)**Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)**

<i>Micro loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	8,123	3,464	11,586	23,173
New assets originated or purchased	7,623	–	–	7,623
Assets repaid	(5,689)	(2,064)	(3,017)	(10,770)
Transfers to Stage 1	1,152	(1,091)	(61)	–
Transfers to Stage 2	(446)	504	(58)	–
Transfers to Stage 3	(26)	(1,091)	1,117	–
Unwinding of discount	–	–	881	881
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(1,108)	7,906	1,807	8,605
Recoveries	–	–	638	638
Amounts written off	–	–	(7,035)	(7,035)
Foreign exchange and other movements	(1,518)	(2,312)	7,212	3,382
At 31 December 2022	8,111	5,316	13,070	26,497

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to residential mortgage loans during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

<i>Residential mortgage loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2023	150,189	3,718	1,122	155,029
New assets originated or purchased	114,844	–	–	114,844
Assets repaid	(67,503)	(1,316)	(822)	(69,641)
Transfers to Stage 1	770	(770)	–	–
Transfers to Stage 2	(2,737)	2,765	(28)	–
Transfers to Stage 3	(97)	(1,841)	1,938	–
Unwinding of discount	–	–	318	318
Recoveries	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	–	–
Foreign exchange and other movements	19,089	937	287	20,313
At 31 December 2023	214,555	3,493	2,815	220,863

<i>Residential mortgage loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	123,412	4,653	1,378	129,443
New assets originated or purchased	70,012	–	–	70,012
Assets repaid	(46,518)	(1,480)	(1,120)	(49,118)
Transfers to Stage 1	1,617	(1,617)	–	–
Transfers to Stage 2	(3,990)	4,226	(236)	–
Transfers to Stage 3	–	(1,617)	1,617	–
Unwinding of discount	–	–	321	321
Recoveries	–	–	60	60
Amounts written off	–	–	(215)	(215)
Foreign exchange and other movements	5,656	(447)	(683)	4,526
At 31 December 2022	150,189	3,718	1,122	155,029

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)**Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)**

<i>Residential mortgage loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	411	742	758	1,911
New assets originated or purchased	86	–	–	86
Assets repaid	(66)	(101)	(153)	(320)
Transfers to Stage 1	117	(117)	–	–
Transfers to Stage 2	(3)	20	(17)	–
Transfers to Stage 3	(2)	(75)	77	–
Unwinding of discount	–	–	318	318
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(116)	236	98	218
Recoveries	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	–	–
Foreign exchange and other movements	(41)	(259)	107	(193)
At 31 December 2023	386	446	1,188	2,020

<i>Residential mortgage loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	803	1,169	940	2,912
New assets originated or purchased	248	–	–	248
Assets repaid	(188)	(444)	(544)	(1,176)
Transfers to Stage 1	405	(405)	–	–
Transfers to Stage 2	(20)	140	(120)	–
Transfers to Stage 3	–	(405)	405	–
Unwinding of discount	–	–	321	321
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(399)	1,016	280	897
Recoveries	–	–	60	60
Amounts written off	–	–	(215)	(215)
Foreign exchange and other movements	(438)	(327)	(371)	(1,136)
At 31 December 2022	411	744	756	1,911

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to gold pawn loans during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

<i>Gold pawn loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2023	171,350	1145	2,507	93	175,095
New assets originated or purchased	171,455	–	–	–	171,455
Assets repaid	(206,982)	(675)	(4,769)	(84)	(212,510)
Transfers to Stage 1	3,356	(1,679)	(1,677)	–	–
Transfers to Stage 2	(4,892)	5,003	(111)	–	–
Transfers to Stage 3	(504)	(3,661)	4,165	–	–
Unwinding of discount	–	–	239	–	239
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	(212)	–	(212)
Foreign exchange and other movements	29,803	438	1,525	(9)	31,757
At 31 December 2023	163,586	571	1,667	–	165,824

(thousands of Georgian Lari)

8. Loans to customers (continued)

Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost (continued)

<i>Gold pawn loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	84,415	147	216	–	84,778
New assets originated or purchased	213,608	–	–	–	213,608
New assets purchased from VTB	25,434	–	–	135	25,569
Assets repaid	(229,862)	(874)	(2,464)	(55)	(233,255)
Transfers to Stage 1	3,297	(2,312)	(985)	–	–
Transfers to Stage 2	(7,276)	7,276	–	–	–
Transfers to Stage 3	–	(2,312)	2,312	–	–
Unwinding of discount	–	–	363	–	363
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	–	–	–
Foreign exchange and other movements	81,734	(780)	3,065	13	84,032
At 31 December 2022	171,350	1,145	2,507	93	175,095

<i>Gold pawn loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	647	41	296	6	990
New assets originated or purchased	22	–	–	–	22
Assets repaid	(136)	(1)	(164)	(5)	(306)
Transfers to Stage 1	89	(14)	(75)	–	–
Transfers to Stage 2	(40)	43	(3)	–	–
Transfers to Stage 3	(7)	(77)	84	–	–
Unwinding of discount	–	–	239	–	239
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(63)	15	19	1	(28)
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	(212)	–	(212)
Foreign exchange and other movements	121	(6)	(18)	(2)	95
At 31 December 2023	633	1	166	–	800

<i>Gold pawn loans</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	43	–	20	–	63
New assets originated or purchased	49	–	–	–	49
New assets purchased from VTB	96	–	–	–	96
Assets repaid	(716)	(8)	(223)	–	(947)
Transfers to Stage 1	147	(52)	(95)	–	–
Transfers to Stage 2	(154)	154	–	–	–
Transfers to Stage 3	–	(52)	52	–	–
Unwinding of discount	–	–	363	–	363
Impact on period end ECL of exposures transferred between stages during the period	(98)	94	76	–	72
Recoveries	–	–	–	–	–
Amounts written off	–	–	–	–	–
Foreign exchange and other movements	1,280	(95)	103	5	1,293
At 31 December 2022	647	41	296	5	989

*(thousands of Georgian Lari)***8. Loans to customers (continued)****Collateral**

In absence of collateral or other credit enhancements, ECL in respect of individually assessed Stage 3 loans to customers as of 31 December 2023 would have been higher by ₾ 845 (as of 31 December 2022: 290). The Group does not perform collateral evaluation for the collectively assessed loans.

Concentration of loans to customers

As of 31 December 2023, the concentration of loans granted by the Group to ten largest third party borrowers comprised ₾ 198,147 accounting for 6.62% of the gross loan portfolio of the Group (2022: ₾ 179,071 and 7.05% respectively). An allowance of ₾ 1,241 (2022: ₾ 1,714) was established against these loans.

Loans have been extended to the following types of customers:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Individuals	1,956,340	1,697,088
Private companies	1,036,369	844,489
Loans to customers, gross	2,992,709	2,541,577
Less – allowance for loan impairment	(134,733)	(115,154)
Loans to customers, net	2,857,976	2,426,423

Loans are made principally within Georgia in the following industry sectors:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Individuals	1,956,340	1,697,088
Trade and service	476,243	483,333
Agricultural	244,350	124,926
Construction	97,124	84,119
Energy	83,465	46,794
Healthcare	40,332	29,087
Mining	28,987	31,139
Tourism and hospitality	27,522	11,879
Non-banking credit organization	13,552	5,610
Manufacturing	7,726	11,143
Transportation and communication	4,462	4,995
Other	12,606	11,464
Loans to customers, gross	2,992,709	2,541,577
Less – allowance for loan impairment	(134,733)	(115,154)
Loans to customers, net	2,857,976	2,426,423

(thousands of Georgian Lari)

9 Investment securities

Investment securities comprise:

<i>Debt securities at amortised cost</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Treasury bonds of the Ministry of Finance of Georgia	192,536	213,032
Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia	4,275	18,435
U.S Treasury bills	–	53,548
Corporate bonds	32,116	15,091
Certificates of deposit of the NBG	–	2,978
	228,927	303,084
Less – allowance for impairment	(482)	(473)
Debt securities at amortised cost	228,445	302,611
Debt securities at fair value through other comprehensive income	118,259	66,870
Debt securities	346,704	369,481

As at 31 December 2023 ₾ 206,610 (31 December 2022: ₾ 154,938) worth of investment securities were pledged as a collateral for the loan from the National Bank of Georgia. (Note 16)

An analysis of changes in the gross carrying value in relation to investment securities at amortized cost during the year ended 31 December 2023 and 31 December 2022 is as follows:

	<i>Corporate bonds</i>	<i>Certificates of deposits of National Bank of Georgia</i>	<i>Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Treasury bonds of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>U.S treasury bills</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at						
1 January 2023	15,091	2,978	18,435	213,032	53,548	303,084
New assets originated	19,905	–	7,399	36,339	–	63,643
Assets repaid	(2,880)	(3,000)	(22,291)	(57,023)	(52,798)	(137,992)
Other movements	–	22	732	188	(750)	192
At 31 December 2023	32,116	–	4,275	192,536	–	228,927

	<i>Certificates of deposits of National Bank of Georgia</i>	<i>Certificates of deposits of National Bank of Georgia</i>	<i>Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Treasury bonds of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>U.S treasury bills</i>	<i>Total</i>
Gross carrying value as at						
1 January 2022	–	–	–	240,106	–	240,106
New assets originated	15,091	8,000	26,791	42,896	54,859	147,637
Assets repaid	–	(5,001)	(7,500)	(70,677)	(168)	(83,346)
Other movements	–	(21)	(856)	707	(1,143)	(1,313)
At 31 December 2022	15,091	2,978	18,435	213,032	53,548	303,084

(thousands of Georgian Lari)

9. Investment securities (continued)

All balances of investment securities are allocated to stage 1. An analysis of changes in the ECL allowances during the year ended 31 December 2023 is, as follows:

	<i>Corporate bonds</i>	<i>Certificates of deposits of National Bank of Georgia</i>	<i>Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Treasury bonds of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2023	(66)	(5)	(32)	(370)	(473)
New assets originated	(45)	—	(15)	(72)	(132)
Assets repaid	9	5	39	99	152
Change in ECL rate	12	—	1	—	13
Other movements	—	—	(1)	(41)	(42)
At 31 December 2023	(90)	—	(8)	(384)	(482)

	<i>Corporate bonds</i>	<i>Certificates of deposits of National Bank of Georgia</i>	<i>Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Treasury bonds of the Ministry of Finance of Georgia</i>	<i>Total</i>
ECL as at 1 January 2022	—	—	—	(452)	(452)
New assets originated	(66)	(14)	(46)	(75)	(201)
Assets repaid	—	9	13	133	155
Change in ECL rate	—	—	—	25	25
Other movements	—	—	1	(1)	—
At 31 December 2022	(66)	(5)	(32)	(370)	(473)

Debt securities at fair value through other comprehensive income

	<i>Treasury bills of the Ministry of Finance of Georgia</i>
Gross carrying value as at 1 January 2022	—
New assets originated	62,914
Assets repaid	—
Other movements	2,430
Revaluation	1,526
At 31 December 2022	66,870
New assets originated	49,065
Assets repaid	—
Other movements	1,750
Revaluation	805
Changes in credit loss allowance	(231)
At 31 December 2023	118,259

(thousands of Georgian Lari)

10. Property and equipment

The movements in property and equipment were as follows:

	<i>Land and buildings</i>	<i>Furniture and fixtures</i>	<i>Computers and office equipment</i>	<i>Motor vehicles</i>	<i>Leasehold improve- ments</i>	<i>Assets under construction</i>	<i>Total</i>
Cost or revalued amount							
31 December 2022	92,578	116,760	48,085	17,467	15,820	–	290,710
Additions	5,386	5,960	3,851	1,586	787	24	17,594
Disposals	(254)	(275)	(6)	(161)	(216)	–	(912)
31 December 2023	97,710	122,445	51,930	18,892	16,391	24	307,392
Accumulated depreciation and impairment							
31 December 2022	–	78,264	35,042	16,395	8,935	–	138,636
Depreciation charge	1,903	8,478	3,915	655	1,357	–	16,308
Disposals	(5)	(274)	(5)	(160)	(177)	–	(621)
31 December 2023	1,898	86,468	38,952	16,890	10,115	–	154,323
Net book value							
31 December 2022	92,578	38,496	13,043	1,072	6,885	–	152,074
31 December 2023	95,812	35,977	12,978	2,002	6,276	24	153,069

	<i>Land and buildings</i>	<i>Furniture and fixtures</i>	<i>Computers and office equipment</i>	<i>Motor vehicles</i>	<i>Leasehold improve- ments</i>	<i>Total</i>
Cost or revalued amount						
31 December 2021	92,817	110,759	40,263	17,376	14,276	275,491
Additions	629	6,403	7,925	370	1,673	17,000
Disposals	–	(402)	(103)	(279)	(129)	(913)
Revaluation	(868)	–	–	–	–	(868)
31 December 2022	92,578	116,760	48,085	17,467	15,820	290,710
Accumulated depreciation and impairment						
31 December 2021	1,817	70,342	31,843	15,863	7,747	127,612
Depreciation charge	1,864	8,319	3,257	785	1,275	15,500
Disposals	–	(397)	(58)	(253)	(87)	(795)
Revaluation	(3,681)	–	–	–	–	(3,681)
31 December 2022	–	78,264	35,042	16,395	8,935	138,636
Net book value						
31 December 2021	91,000	40,417	8,420	1,513	6,529	147,879
31 December 2022	92,578	38,496	13,043	1,072	6,885	152,074

Buildings and land of the Group are subject to revaluation on a regular basis. The date of the latest revaluation was 31 December 2022. As a result of revaluation of land and buildings, the carrying value increased by ₾ 2,813 out of which ₾ 479 applied to previously impaired buildings, therefore respective revaluation gain was recognized in the statement of profit or loss for 2022.

The Group's buildings are classified to Level 3 of the fair value hierarchy. There were no transfers among the levels of the fair value hierarchy in 2023 and 2022.

(thousands of Georgian Lari)

10. Property and equipment (continued)

If the land and buildings were measured using the cost model, the carrying amounts would be as follows:

	2023	2022
Cost	71,563	66,344
Accumulated depreciation and impairment	(16,849)	(15,418)
Net carrying amount	54,714	50,926

11. Intangible assets

The movements in intangible assets, which comprised computer software and licenses, were as follows:

	<i>Internally developed software</i>	<i>Computer software and licenses</i>	<i>Total</i>
Cost			
31 December 2021	20,851	93,221	114,072
Additions	7,935	5,559	13,494
Disposals	(282)	(440)	(722)
31 December 2022	28,504	98,340	126,844
Additions	12,542	2,989	15,531
31 December 2023	41,046	101,329	142,375
Accumulated amortisation			
31 December 2021	2,004	56,175	58,179
Amortisation charge	2,078	9,586	11,664
Realization	(48)	(110)	(158)
31 December 2022	4,034	65,651	69,685
Amortisation charge	2,863	8,421	11,284
31 December 2023	6,897	74,072	80,969
Net book value			
31 December 2021	18,847	37,046	55,893
31 December 2022	24,470	32,689	57,159
31 December 2023	34,149	27,257	61,406

12. Leases

	2023	2022
Right-of-use-assets – building	30,724	30,141
Lease liabilities	30,114	28,741

Administrative expenses include occupancy and rent expenses on lease contracts where the recognition exemptions have been applied:

	2023	2022
Short-term leases	(1,016)	(925)

(thousands of Georgian Lari)

12. Leases (continued)

During the period the movements of the Group's right-of-use assets and lease liabilities are set out below:

	<i>Right-of-use assets – buildings</i>	<i>Lease liabilities</i>
As at 1 January 2023	30,141	28,741
Additions	9,338	9,338
Depreciation expense	(7,362)	–
Interest expense	–	1,351
Payments	–	(7,832)
Disposal	(8,433)	(1,438)
Depreciation of disposal	7,040	–
Foreign exchange	–	(46)
As at 31 December 2023	30,724	30,114
	<i>Right-of-use assets – buildings</i>	<i>Lease liabilities</i>
As at 1 January 2022	32,964	35,897
Additions	7,776	7,776
Depreciation expense	(7,368)	–
Interest expense	–	1,471
Payments	–	(8,558)
Disposal	(5,957)	(3,662)
Depreciation of disposal	2,726	–
Foreign exchange	–	(4,183)
As at 31 December 2022	30,141	28,741

13. Taxation

The corporate income tax expense comprised:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Current year tax charge	17,334	5,250
Deferred tax charge – origination and reversal of temporary differences	(2,345)	17,181
Income tax expense	14,989	22,431
Deferred tax charge effect on OCI	–	1,549
Income tax charge on total comprehensive income	14,989	23,980

On 12 June 2018 amendment to the current corporate taxation model applicable to financial institutions, including banks and insurance business became effective. The change implied a zero corporate tax rate on retained earnings and a 15% corporate tax rate on distributed earnings starting from 1 January 2023. On 16 December 2022 an amendment to the corporate tax code was passed into law, abolishing the expected transition to taxation on distributed earnings from 1 January 2023. According to the amendments, effective from 1 January 2023, existing taxation rules for financial institutions, including banks, was maintained. At the same time, corporate income tax rate was increased from 15% to 20% from 1 January 2023. In addition, taxable interest income and deductible expected credit losses on loans to customers (ECL) are defined as per IFRS, instead of local NBS regulations. Transition differences in ECL and Interest Accrued on loans were taxed one-off at 15% and 20% respectively.

The change had an immediate impact on deferred tax asset and liability balances attributable to previously recognized temporary differences arising from prior periods. As at 31 December 2022, the deferred tax assets and liabilities were remeasured in line with the new amendments to the law. The change resulted in a material one-off deferred tax charge as previously the Group recognised deferred taxes only to the extent they were expected to realise before 1 January 2023.

(thousands of Georgian Lari)

13. Taxation (continued)

The effective income tax rate in 2022 differs from the statutory income tax rates. A reconciliation of the income tax expense based on statutory rates with actual is as follows:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Profit before income tax expense	96,037	85,716
Statutory tax rate	20%	15%
Theoretical income tax expense at the statutory rate	19,207	12,857
Non-taxable income	(6,876)	(5,300)
Effect from changes in future tax rates and other movements	1,666	14,372
Non-tax deductible expenses	992	502
Income tax expense	14,989	22,431

Deferred tax assets and liabilities as of 31 December and their movements for the respective years comprise:

	<i>2021</i>	<i>In the statement of profit or loss</i>	<i>In the statement of other comprehen- sive income</i>	<i>2022</i>	<i>In the statement of profit or loss</i>	<i>In the statement of other comprehen- sive income</i>	<i>2023</i>
Tax effect of deductible temporary differences							
Tax loss carried forward	540	(540)	—	—	—	—	—
Other assets	615	1,000	—	1,615	180	—	1,795
Lease liabilities	5,386	362	—	5,748	275	—	6,023
Other liabilities	1,555	339	—	1,894	596	—	2,490
Deferred tax asset	8,096	1,161	—	9,257	1,051	—	10,308
Tax effect of taxable temporary differences							
Loans to customers	(888)	(167)	—	(1,055)	1047	—	(8)
Right of use assets	(4,945)	(1,083)	—	(6,028)	(117)	—	(6,145)
Property and equipment, and intangible assets	(3,098)	(17,092)	(1,549)	(21,739)	364	—	(21,375)
Deferred tax liabilities	(8,931)	(18,342)	(1,549)	(28,822)	1,294	—	(27,528)
Net deferred tax assets/ (liabilities)	(835)	(17,181)	(1,549)	(19,565)	2,345	—	(17,220)

(thousands of Georgian Lari)

14. Other assets, prepayments and other liabilities**Other assets comprise**

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Funds in settlement	24,279	17,536
Inventories	5,168	4,333
Receivables from remittances systems operators	4,339	4,664
Receivables from Revenue Services for tax free services to non–resident customers	4,286	10,921
Prepaid taxes other than income tax	2,957	917
Reposessed property	2,405	1,553
Investment properties	2,045	2,008
Investment in associate	1,054	1,081
Receivable from guarantees paid	950	950
Receivable from insurance claims	75	310
Other	2,583	1,523
Total	50,141	45,796
Less – allowance for impairment of other assets	(5,645)	(4,442)
Other assets	44,496	41,354

Investment properties

Investment properties are stated at fair value. The fair value represents the price that would have been received if an asset was sold in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The latest revaluation date was 31 December 2023. The valuation was performed by an accredited independent valuator with a recognised and relevant professional qualification and with recent experience in the locations and categories of the investment properties being valued. The valuation models in accordance with those recommended by the International Valuation Standards Committee have been applied and are consistent with the principles in IFRS 13. Refer to *Note 27* for details.

The Group's investment properties items are classified to Level 3 of the fair value hierarchy. There were no transfers among the levels of the fair value hierarchy in 2023 and 2022.

Derivative financial instruments

The table below shows the fair values of derivative financial instruments, recorded as assets or liabilities, together with their notional amounts. The notional amount, recorded gross, is the amount of a derivative's underlying asset, reference rate or index and is the basis upon which changes in the value of derivatives are measured. The notional amounts indicate the volume of transactions outstanding at the year end and are not indicative of the credit risk.

	<i>2023</i>				<i>2022</i>			
	<i>Notional amount</i>		<i>Fair Value</i>		<i>Notional amount</i>		<i>Fair Value</i>	
	<i>Asset</i>	<i>Liability</i>	<i>Asset</i>	<i>Liability</i>	<i>Asset</i>	<i>Liability</i>	<i>Asset</i>	<i>Liability</i>
Foreign exchange contracts								
Forwards and swaps – domestic	5,127	(5,243)	1	–	146,519	(143,410)	7	(3,201)
Forwards and swaps – foreign	–	(43,303)	–	(18,545)	–	(59,693)	–	(27,049)
Total derivative assets/liabilities	5,127	(48,546)	1	(18,545)	146,519	(203,103)	7	(30,250)

As of 31 December 2023, the Group has positions in the derivative financial instrument currency forwards. Forward contracts are contractual agreements to buy or sell a specified financial instrument at a specific price and date in the future. Forwards are customized contracts transacted in the over–the–counter market.

The Group's forward is classified to Level 2 of the fair value hierarchy. There were no transfers among the levels of the fair value hierarchy in 2023 and 2022.

(thousands of Georgian Lari)

14. Other assets, prepayments and other liabilities (continued)**Prepayments comprise**

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Prepayments for fixed and intangible assets	4,343	4,014
Prepaid insurance	775	858
Prepayments for software support, advertising and other services	701	349
Prepayments for professional services	265	393
Prepaid rent	54	77
Other	590	619
Total prepayments	6,728	6,310

Other liabilities comprise

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Derivative liability (see above)	18,545	30,250
Payables to creditors	13,206	10,341
Bonus accrual	11,896	8,066
Taxes payable other than income tax	1,634	1,587
Funds pending settlements	958	995
Provisions for loan commitments (Note 20)	781	1,428
Sundry creditors	440	340
Other	2,643	3,643
Other liabilities	50,103	56,650

15. Credit loss expense and other impairment and provisions

The table below shows the ECL charges on financial instruments recorded in the consolidated statement of profit or loss for the year ended 31 December 2023:

<i>31 December 2023</i>	<i>Note</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Cash and cash equivalents	6	(26)	–	17	–	(26)
Amounts due from credit institutions	7	14	–	–	–	14
Loans to customers at amortised cost	8	(1,748)	4,081	34,028	1,379	37,740
Debt securities measured at amortised cost	9	9	–	–	–	9
Financial guarantees	20	17	–	–	–	17
Debt securities measured at fair value through OCI	9	231	–	–	–	231
Total credit loss expense		(1,503)	4,081	34,028	1,379	37,985
<i>31 December 2022</i>	<i>Note</i>	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Total</i>
Cash and cash equivalents	6	27	–	–	–	27
Amounts due from credit institutions	7	16	–	–	–	16
Loans to customers at amortised cost	8	(5,693)	9,844	21,375	350	25,876
Debt securities measured at amortised cost	0	21	–	–	–	21
Total credit loss expense		(5,629)	9,844	21,375	350	25,940

(thousands of Georgian Lari)

15. Credit loss expense and other impairment and provisions (continued)

The movements in other impairment allowances and provisions were as follows:

	<i>Other assets</i>	<i>Provisions for losses from operating risks</i>	<i>Total</i>
31 December 2022	4,442	12	4,454
Charge	1,259	–	1,259
Reversal	(56)	(12)	(68)
Recovery of written off debt	6	–	6
Repayment of written off debt	(6)	–	(6)
31 December 2023	5,645	–	5,645
	<i>Other assets</i>	<i>Provisions for losses from operating risks</i>	<i>Total</i>
31 December 2021	3,483	883	4,366
Charge	959	–	959
Payment	–	(871)	(871)
31 December 2022	4,442	12	4,454

Provisions for losses from operating risks are recorded in other liabilities.

The Group is exposed to the risk of loss from its operations associated with misappropriation of assets. Management has a system of controls and monitoring to detect such activities, to reduce the risk of loss. Despite such controls, losses may still occur due to circumvention of controls by means of collusion and/or other planned actions by perpetrators. For such cases, the Group holds active insurance policies. As at 31 December 2023 the Group holds insurance policies with a risk coverage of ₾ 5 million for losses from operating risks (31 December 2022: ₾ 5 million).

16. Amounts due to credit institutions

Amounts due to credit institutions comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Borrowings from the NBG	290,229	227,119
Borrowings from international financial institutions	62,110	74,389
Current accounts	5,957	3,774
Time deposits of local commercial banks	5,278	21,997
Amounts due to credit institutions	363,574	327,279

On 28 December 2023 the Group obtained a loan from the NBG in amount of ₾ 290,000 maturing on 4 January 2024. The loan is issued under a collateral of investment securities (₾ 206,610 ref. to Note 9) and customer loans (₾ 74,055 ref. to Note 8).

In September 2020, the Group entered into a USD 15 million (4.87%) loan agreement with the U.S. International Development Finance Corporation (DFC) and a EUR 15 million (Tranche 1 – USD 4,5 million with interest rate of 1.54% and Tranche 2 – USD 10,5 million with interest rate of 1.17%) loan agreement with the European Investment Bank (EIB) maturing in 2029 and 2027, respectively. During 2021 the Bank attracted new funds amounted to EUR 2,113 million (3,8%) and EUR 2,22 million (3.87%) from the Microfinance Enhancement Facility (MEF) maturing on 31 January 2025 and from the EIB amounted to EUR 2,5 million (1.36%) maturing on 17 December 2026.

(thousands of Georgian Lari)

17. Amounts due to customers

Amounts due to customers comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Current accounts	1,290,396	1,408,912
Time deposits (including certificates of deposits)	1,743,094	1,280,757
Amounts due to customers	3,033,490	2,689,669
Held as security against guarantees issued (<i>Note 20</i>)	17,468	4,861

At 31 December 2023, amounts due to customers of ₾ 623,483 (20.6%) were due to the ten largest customers (31 December 2022: ₾ 527,332 (19.6%)).

Amounts due to customers by economic sector are as follows:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Individuals	1,633,290	1,351,722
State and public sector	888,295	862,627
Non-banking financial organisations	150,192	110,434
Real estate constructions	130,274	176,177
Trade and service	68,705	37,632
Energy	31,777	10,552
Transportation and communication	7,625	27,442
Agriculture	6,482	13,142
Mining	2,088	48
Other	114,762	99,893
Amounts due to customers	3,033,490	2,689,669

18. Subordinated debt

The Group issues unsecured Subordinated Loan Contracts (the “SLCs”) to high-net-worth individuals and corporate clients. The Group does not have subordinated liabilities to entities, that exceed 10% of total subordinated debt. The primary reason for the issuance of the SLCs is to attract Tier 2 qualified capital to support the Group’s capitalization.

As of 31 December 2023, the Group had ₾ 93,588 (31 December 2022: ₾ 98,774) of subordinated debt outstanding, of which the amortised value qualified for the inclusion in the Tier 2 capital under the NBS Basel III requirements, was ₾ 61,135 (31 December 2022: ₾ 57,038).

	<i>Subordinated debt</i>
Carrying amount at 31 December 2021	112,460
Proceeds from issue	—
Repayment	—
Foreign currency translation	(13,632)
Other	(54)
Carrying amount at 31 December 2022	98,774
Proceeds from issue	—
Repayment	(4,646)
Foreign currency translation	(440)
Other	(100)
Carrying amount at 31 December 2023	93,588

*(thousands of Georgian Lari)***19. Equity****Share capital**

During the year 2023, the Bank cancelled its own treasury shares with amount of 1,013,828,327 and shares authorized but not issued with amount of 39,379,852 under Employee Stock Ownership Plan (ESOP). As of 31 December 2023, share capital of the Bank comprised of 4,489,682,955 ordinary shares (2022: 29,000,000,000). The Bank had issued 4,489,682,955 ordinary shares (2022: 5,502,254,354, including 1,013,828,327 treasury shares) out of which 4,449,046,175 were fully paid (2022: 4,449,046,175), 40,636,780 shares are intended only for preferred shares conversion purposes (in case of such a need) and thus their transfer to a third party in any form is not allowed. Each share has nominal value of ₾ 0.01.

The share capital of the Bank was contributed by the shareholders in ₾ and they are entitled to dividends and any capital distribution in ₾.

As of 31 December 2023, and 2022, the book value per ordinary share comprised ₾ 0.1051 and ₾ 0.0910, respectively.

Convertible preferred shares

The convertible preferred shares are perpetual and can be converted, at the holder's discretion, into ordinary shares of the Bank at the conversion price based on 1.05 times the equity book value of the Bank per ordinary share outstanding (net of any treasury shares) as of the end of the preceding calendar year.

The dividend rate on the convertible preferred shares is 17% per annum, payable annually, subject to the AGM approval in each given year. The dividends are non-cumulative.

The ability to pay dividends is subject to the Bank's financial condition and results of operations and compliance with the prudential capital adequacy requirements and may be restricted by the NBG.

Basic/diluted earnings per share

The Group presents basic and diluted earnings per share (EPS) data for its ordinary shares. Basic EPS is calculated by dividing the profit or loss attributable to ordinary shareholders of the Bank by the weighted average number of ordinary shares outstanding during the period (net of any treasury shares). Diluted EPS is determined by adjusting the profit or loss attributable to ordinary shareholders and the weighted average number of ordinary shares outstanding of the effect of all dilutive potential ordinary shares (but ignoring any treasury shares), which comprise convertible preferred shares.

In 2023, net income attributable to ordinary shareholders of the Bank comprised ₾ 80,271 (2022: ₾ 62,509) and the weighted average number of ordinary shares outstanding during the year was 4,449,046,175 (2022: 4,449,046,175), resulting in earnings per share of ₾ 0.018 for 2023 (2022: ₾ 0.014).

At 31 December 2023, the convertible preferred shares did not have a dilutive effect as the conversion price of ₾ 0.11 exceeded the quoted weighted average market price for the period of ₾ 0.025. At 31 December 2022, the convertible preferred shares did not have a dilutive effect as the conversion price of ₾ 0.09 exceeded the quoted weighted average market price for the period ₾ 0.01. Thus, the potential dilution did not include the potential effect from the conversion of 4,565,384 convertible preferred shares into ordinary shares as of 31 December 2023.

Dividends

The Bank did not pay dividends on its ordinary shares in 2023 or 2022. The Bank paid dividends on the convertible preferred shares in the amount of ₾ 776 in 2023 (2022: ₾ 776), ₾ 0.17 per share.

(thousands of Georgian Lari)

19. Equity (continued)**Reserves**

Movements in reserves were as follows:

	<i>Fair value reserve for investment securities at FVOCI</i>	<i>Revaluation reserve for property and equipment</i>
At 31 December 2021	–	22,141
Revaluation reserve, net of tax	1,526	785
Depreciation of revaluation reserve, net of tax	–	(498)
At 31 December 2022	1,526	22,428
Revaluation reserve, net of tax	805	–
Depreciation of revaluation reserve, net of tax	–	(526)
At 31 December 2023	2,331	21,902

Nature and purpose of other reserves*Fair value reserve for investment securities at FVOCI*

This reserve records fair value and ECL changes on investment securities.

Revaluation reserve for property and equipment

The revaluation reserve for property and equipment is used to record increases in the fair value of the buildings and decreases to the extent that such decrease relates to an increase on the same asset previously recognised in equity.

20. Commitments and contingencies**Operating environment**

As an emerging market, Georgia does not possess a well-developed business and regulatory infrastructure that would generally exist in a more mature market economy. Operations in Georgia may involve risks that are not typically associated with those in developed markets (including the risk that the Georgian Lari is not freely convertible outside the country, and undeveloped debt and equity markets). However, over the last few years the Georgian government has made a number of developments that positively affect the overall investment climate of the country, specifically implementing the reforms necessary to create banking, judicial, taxation and regulatory systems. This includes the adoption of a new body of legislation (including new Tax Code and procedural laws). In the view of the Supervisory Board, these steps contribute to mitigate the risks of doing business in Georgia.

The existing tendency aimed at the overall improvement of the business environment is expected to persist. The future stability of the Georgian economy is largely dependent upon these reforms and developments and the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government. However, the Georgian economy is vulnerable to market downturns and economic slowdowns elsewhere in the world.

Legal

In the ordinary course of business, the Group is subject to legal actions and complaints. Management believes that the ultimate liability, if any, arising from such actions or complaints will not have a material adverse effect on the financial condition or the results of future operations of the Group.

(thousands of Georgian Lari)

20. Commitments and contingencies (continued)**Financial commitments and contingencies**

The Group's commitments and contingencies comprised the following:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Credit related commitments		
Guarantees	53,739	38,778
Undrawn loan commitments	175,820	125,258
	229,559	164,036
Capital expenditure commitments	881	1,807
Commitments and contingencies	230,440	165,843
Provisions for ECL for credit related commitments (<i>Note 14</i>)	781	1,428
Cash held as security against guarantees issued (<i>Note 17</i>)	17,468	4,861

As of 31 December 2023, and 2022, the Bank had Bankers Blanket Bond insurance, Directors and Officers liability insurance, and Property and Vehicle insurance coverage for the operating losses with the insurance limit of ₾ 5 million.

All commitments are allocated to stage 1 and there were no significant movements in ECL during the year.

21. Net fee and commission income

Net fee and commission income comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Plastic card operations	29,773	24,819
Settlements operations	10,686	10,092
Remittances	3,719	6,200
Cash operations	3,756	3,521
Fee income received from bill payments	2,179	2,240
Guarantees and letters of credit	1,007	706
Other	137	91
Fee and commission income	51,257	47,669
Plastic card operations	(19,650)	(15,461)
Settlements operations	(1,698)	(1,441)
Cash operations	(882)	(1,130)
Fee expense paid for bill payments	(676)	(587)
Guarantees and letters of credit	(168)	(130)
Fee and commission expense	(23,074)	(18,749)
Net fee and commission income	28,183	28,920

Revenue from contracts with customers

The Group's revenue from contracts with customers is mostly represented by fee and commission income, including income from guarantees. Revenue from contracts with customers recognized in the consolidated statement of comprehensive income for the year ended 31 December 2023 amounted to ₾ 66,257 of which ₾ 15,000 is income from social services disclosed in other income (*Note 23*) (2022: ₾ 47,669).

The Group applies the practical expedient in paragraph 121 of IFRS 15 and does not disclose information about remaining performance obligations that have original expected durations of one year or less.

*(thousands of Georgian Lari)***22. Net gains/(losses) from foreign currencies**

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Dealing	18,621	22,844
Translation differences	713	(2,623)
Net result from foreign currency derivatives	(5,636)	(13,923)
	13,698	6,298

23. Other income

Other income comprises:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Income for providing social services (a)	15,000	—
Gain from sale of assets	269	16
Income from rent	186	210
Effect from termination of lease contracts	15	437
Gain from revaluation of PPE	—	479
Income from insurance claims	(45)	162
Other	740	1,025
Total other income	16,165	2,329

- (a) The Group receives income from Social Service Agency for providing banking services to the pension beneficiaries, the income considerations are received monthly 1,250 ₾. Payments are made within 15 days, according to the contract.

24. Personnel and general and administrative expenses

Personnel and general and administrative expenses comprise:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Salaries	88,025	79,001
Variable monthly bonuses	20,228	14,459
Performance based discretionary bonus pool	9,521	6,943
Personnel expenses	117,774	100,403

Average number of employees for the year:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Permanent employment		
Top Management	6	6
Middle Management	105	135
Other employees	4,625	4,672
Temporary employment		
Other employees	1,121	887
Total	5,857	5,700

*(thousands of Georgian Lari)***24. Personnel and general and administrative expenses (continued)**

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Repair and maintenance	10,682	9,875
Marketing and advertising	7,023	7,590
Communications	4,196	3,899
Utility expense	3,794	3,763
Office supplies	3,565	3,568
Legal and other professional services	3,155	3,325
Occupancy and rent	3,143	3,041
Operating taxes	2,413	2,542
Insurance	1,629	1,793
Travel expenses	1,093	558
Corporate hospitality and entertainment	872	875
Security	679	651
Audit, audit related and other service expenses	569	500
Other	2,761	3,141
General and administrative expenses	45,574	45,121

Remuneration of the Bank's auditor for the years ended 31 December 2023 and 2022 comprises (net of VAT):

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Fees for the audit of the Bank's annual financial statements for the year ended 31 December	398	308
Expenditures for other professional services	–	116
Total fees and expenditures	398	424

Fees and expenditures payable to other auditors and audit firms in respect of other professional services comprised ₾ 100 (2022: ₾ 137).

25. Other operating expenses

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Plastic card production expense	1,820	1,570
Pawn shop related expenses	4,664	4,920
Social responsibility expenses	432	887
Other	5,233	4,593
Other operating expenses	12,149	11,970

26. Risk management**Introduction**

Risk is inherent in the Group's activities but it is managed through a process of ongoing identification, measurement and monitoring, subject to risk limits and other controls. This process of risk management is critical to the Group's continuing profitability and each individual within the Group is accountable for the risk exposures relating to his or her responsibilities. The Group is exposed to credit risk, liquidity risk, market risk, operational risk and other non-financial risks. The risk management framework adopted by the Group sets the boundaries of risk bearing capacity for each risk and business line and ensures its compliance.

The responsibility of the individuals responsible for risk management is to ensure the compliance of the Group to the Risk Appetite Statement ("RAS") set by the Supervisory Board of the Bank. The compliance is ensured by continuous monitoring of the RAS parameters and proposing any changes to these parameters when circumstances change. The Enterprise Risk Management ("ERM") Division has the overall responsibility for monitoring of the RAS set by the Supervisory Board. RAS establishes escalation routes for trigger events and limits breaches in order to timely and effectively initiate and implement pre-defined mitigation actions. For the purposes of effective inclusion into daily activities of the Group, RAS parameters are detailed into more granular business unit and transactional levels. With the active involvement of Management Board risk management functions ensure proper communication and clarity at all levels regarding risk objectives, constant monitoring of risk profile against risk appetite, timely escalation of risk-related alerts and design of mitigating actions.

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Risk management framework and structure**

The Supervisory Board of the Bank has overall responsibility for the establishment and oversight of the Group's risk management framework. The Supervisory Board has established committees, which are responsible for developing and monitoring Group risk management policies in relevant specified areas, which are communicated through RAS.

The Group's risk management policies are established to identify and analyse the risks faced by the Group, to set appropriate risk limits and controls, and to monitor risks and adherence to limits. Risk management policies and systems are reviewed regularly to reflect changes in market conditions, products and services offered. The Group, through its management standards, procedures and trainings aims, has a disciplined and constructive control environment, in which all employees understand their roles and obligations.

Audit Committee

The Audit Committee is responsible for monitoring compliance with the Group's risk management policies and procedures, and for reviewing the adequacy of the risk management framework in relation to the risks faced by the Group. It is responsible for the fundamental risk issues and manages and monitors relevant risk decisions. The Audit Committee is assisted in these functions by Internal Audit.

Internal Audit

Risk management processes throughout the Group are audited by the internal audit function, which examines, by undertaking regular and ad-hoc reviews, both the adequacy of the procedures and the Group's compliance with the procedures. Internal Audit discusses the results of all assessments with the Management Board and reports its findings and recommendations to the Audit Committee.

Other structural units

The Supervisory Board is ultimately responsible for identifying and controlling risks; however, there are separate independent bodies responsible for managing and monitoring risks. Risk Appetite metrics are set by the Supervisory Board and monitored by the following committees and units with the active involvement of Management Board:

- ▶ Credit risk is managed by the Credit Risk Committees;
- ▶ Liquidity risk is managed by Asset–Liability Committee (“ALCO”);
- ▶ Market risk is managed by ALCO;
- ▶ Operational risk is managed by the Operational Risk Management Department with close cooperation of Management Board;
- ▶ Information security and technology risks are managed by Information Security Department.

All committees have representatives of all relevant business units and report regularly to the Management Board.

Business lines represent the primary owners of risks affecting daily activities and operations within the Group. Business processes incorporate controlling activities performed by the relevant risk unit representatives. Units with risk management functions represent the second line of defense. The following departments are responsible for day-to-day management of credit, liquidity, market, operational and other financial risks:

- ▶ Enterprise Risk Management;
- ▶ Credit Underwriting;
- ▶ Credit Administration;
- ▶ Credit Controlling;
- ▶ Collections;
- ▶ Operational Risk Management;
- ▶ Information Security.

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Risk management framework and structure (continued)**

Anti-Money Laundering (“AML”) is managed by AML Department and Compliance Risks are managed by Compliance Department. Collections function is divided into two broad sub-functions, each responsible for leading and monitoring collection process per types of outstanding receivables.

Business lines represent the primary owners of risks affecting daily activities and operations within the Group. Business processes incorporate day-to-day involvement of risk management representatives, with focus on risk identification, analysis, evaluation and treatment.

Risk measurement and reporting systems

The Group’s risks are measured using a method which reflects both the expected loss likely to arise in normal circumstances and unexpected losses, which are an estimate of the ultimate actual loss based on statistical models. The models make use of probabilities derived from historical experience.

Monitoring and controlling risks is primarily performed based on limits established by the RAS. These limits reflect the business strategy and market environment of the Group as well as the level of risk that the Group is willing to accept.

Information compiled from all the businesses is examined and processed in order to analyse, control and identify early risks. This information is presented and explained to the Management Board, and the head of each business division. Senior management assesses the appropriateness of the allowance for expected credit losses on a monthly basis.

For all levels throughout the Group, specifically tailored risk reports are prepared and distributed in order to ensure that all business divisions have access to extensive, necessary and up-to-date information.

Risk mitigation

The Group uses collaterals (precious metals, real estate, deposits, securities, movable property, receivables and company shares) and diversification to mitigate its credit risks.

Excessive risk concentration

Concentrations arise when a number of counterparties are engaged in similar business activities, or activities in the same geographic region, or have similar economic features that would cause their ability to meet contractual obligations to be similarly affected by changes in economic, political or other conditions. Concentrations indicate the relative sensitivity of the Group’s performance to developments affecting a particular industry or geographical location. The Group risk management functions ensure that potential negative impact from concentration is identified in a timely manner, respective risks properly measured and evaluated, and, ultimately, responsive actions planned and realised. RAS sets overall limits on excessive credit risk, liquidity and market risk concentrations.

Credit risk

Credit risk refers to the Group’s potential financial losses that can arise from a borrower or counterparty failing to fulfill their repayment obligations according to the agreed terms. These obligations are typically part of the traditional non-trading lending activities, such as loans, credit lines, guarantees, letters of credit etc. The Group is exposed to different categories of credit risks, such as:

- ▶ Default Risk – the risk that counterparty will be unable to make the required payment on debt obligations,
- ▶ Country Risk – the risk stemming from the unexpected deterioration of the creditworthiness or default of the country due to social unrest, political instability, war, or other unfavourable developments and
- ▶ Concentration Risk – the risk of loss arising from a large position in a single asset, or group of assets. This risk arises when portfolio has less diversification in terms of sector and group of borrowers.

The Group manages credit risk through a variety of strategies and mechanisms designed to minimize the likelihood of loss.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)

Credit risk (continued)

Credit Risk Management Mechanisms

Credit Assessment and Underwriting

Credit assessment and underwriting refers to the thorough assessment of the borrower's creditworthiness before granting loan. This involves analysing financial statements, credit scores, collateral, business models, historical trends and the overall economic environment. The Group uses this information to determine the repayment capacity and to set terms that align with the perceived risk.

Risk-based Pricing

The Group uses risk-based pricing approach, where the interest rate and loan terms are adjusted based on the assessed risk of the borrower. Higher-risk borrowers typically pay higher interest rates, which compensates the Group for the increased risk of default.

Portfolio Monitoring

After extending credit, the Group continuously monitors the financial health of borrowers on individual and on portfolio level. This can include regular reviews of financial statements, monitoring portfolio key risk indicators and staying informed about any changes that could affect the borrower's repayment ability. The Group sets out desired, acceptable and alarming levels of credit risk indicators that are monitored on a regular basis and mitigative measures are taken in case of detection of undesirable tendencies through these indicators.

Portfolio Limitations and Diversification

The Group manages risk by diversifying loan portfolios across different sectors, geographic regions within Georgia, and borrower types. This helps spread risk so that the failure of a single borrower or downturn in a specific sector does not have a disproportionate impact on the Group's financial health. Limitations are imposed on each loan group. For business lending exposures over ₾ 500,000 represent individually significant financial instruments for the Group. Moreover, in accordance with the lending policy, financial ratios thresholds are imposed as a guideline for assessing company creditworthiness. All ratios are viewed as quality control recommendations. In some cases, due to company specific factors, these ratios may be re-evaluated or changed. Ratios vary through different economic sectors, loan outstanding amount and the expected probability of default of separate companies. For consumer lending and mortgages the Group imposes the PTI (Payment to Income) and LTV (Loan to Value) limits which are in compliance with the NBG's responsible lending standards, based on the respective NBG decree.

Collateralization

Collaterals and Guarantees are important measures of credit risk mitigation. The Group often requires collateral, which can be seized if the borrower defaults on the loan. Guarantees from third parties can also provide an additional layer of security. The Group has implemented internal collateral assessment methodology that is compliant with International Valuation Standards (IVS) as well as with the local regulatory guidelines. For various segments of business lending exposures, the Group has adopted recommended ratios of collateralization, while for consumer lending and mortgages regulatory limitations on Loan to Value ("LTV") ratios are in place.

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Credit risk (continued)****Assessment of Credit Risk***Homogeneous Groups*

All financial instruments in the Group's credit portfolio are subject to assignment to one of the predetermined Homogeneous Groups of risk exposures. There are two general sub-categories of Homogeneous Groups, credit risk parameters of which are assessed either on individual or collective basis:

- ▶ Individually Significant Risk Exposures ("ISRE"), that comprise all financial instruments business lending portfolio where total outstanding amount of loans, for the group of connected borrowers, exceed ₾ 500,000. Additionally, individual assessment is performed for Wholesale Gold Pawn portfolio exposures and any other asset that may be considered individually significant for the Group.
- ▶ Collectively Assessed Risk Exposures ("CARE") or all other financial instruments, that do not fall into ISRE category. There are several CARE Homogeneous Groups formed that include Small and Micro business loans and all retail products. CARE groups are formed by considering similar inherent risk characteristics of respective credit products and availability of historical data in order to perform collective assessment employing statistical methods.

Outcome of assessment of risk exposures, individual or collective, represents combination of risk parameter values for every financial instrument, that eventually are meant for quantitative evaluation of credit risk as described below.

Expected Credit Losses and Allowance for ECL

Assessment of expected credit losses (ECL) is one of the fundamental processes of Group's credit risk management framework, reflecting a Group's proactive approach to managing potential losses in its loan portfolio and ensuring its long-term viability and compliance with regulatory requirements. In accordance with the IFRS 9, the Group uses a forward-looking approach to loan loss provisioning that requires to account for expected credit losses over the life of a loan, rather than the previous "incurred loss" method. The key risk parameters of ECL estimation are Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD) and Exposure at Default (EAD).

Probability of Default

PD is a financial metric used to estimate the likelihood that a borrower will fail to repay a loan or credit obligation within a specified time frame, typically expressed as a percentage. The Group assesses PD for every financial asset in its portfolio based on Homogeneous Groups of exposures. PD estimation for ISRE exposures is performed via application of S&P methodology and involves determination of borrower and its respective mapping to PD. The S&P models incorporate both qualitative and quantitative information and, in addition to information specific to the borrower, utilize supplemental external information that could affect the borrower's behaviour. Individual assessment of borrowers is carried out by specialized credit risk employees of the Group as part of the underwriting process. Assessment results are used for the risk-based pricing purposes as well as for the IFRS provisioning. Default probability for CARE assets is estimated by means of sophisticated methodology based on "Months on Book – MOB" approach, developed internally. Calculated historical PD rates are adjusted by means of forward-looking macroeconomic scenarios described below.

Loss Given Default

LGD is a risk metric used in financial analysis to estimate the percentage of a loan or credit exposure that is lost when a borrower defaults, after accounting for the recoveries and other mitigating factors. LGD for CARE assets is defined statistically according to cash recovery approach after default, while in case of ISRE assets LGD rates are defined individually by means of S&P methodology.

Exposure at Default

EAD represents the total value that a lender is exposed to in the moment of a defaults on a loan obligation. Currently within the loan portfolio of the Group EAD at every reporting date is defined as sum of outstanding principal amount and accrued interest amount, less deferred commission income on financial instrument. In case of loan commitments and off-balance exposures the Group uses its own credit conversion factor (CCF) approach.

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Credit risk (continued)***Staging of Financial Instruments*

In the context of ECL assessment financial instruments are classified into categories, called Impairment Stages, based on the level of credit risk. This classification system is part of the IFRS 9, which dictates how financial institutions should recognize and measure credit losses. Staging is critical for determining the amount of credit loss provision that should be set aside.

- ▶ *Stage 1* – Assets in this stage are typically those with no significant changes in credit risk since initial recognition or those that maintain a low risk of default. For these assets, the Group recognizes credit loss provisions based on 12-month expected credit losses (“12mECL”).
- ▶ *Stage 2* – When a financial asset experiences a significant increase in credit risk (SICR) since initial recognition but is not yet credit-impaired, it is moved to Stage 2. In this stage, the credit loss provisioning is based on the lifetime expected credit losses (“LTECL”). This reflects the increased risk but doesn’t mean the asset is in default.
- ▶ *Stage 3* – This stage is for financial assets that are considered credit-impaired, meaning there is evidence of significant financial difficulty, default, or other indicators of impairment. For these assets, the ECL provision reflects the lifetime expected losses, recognizing the full extent of credit risk.
- ▶ *POCI* – Aside from three impairment stages described above the Group assigns status of Purchased or Originated as Credit Impaired (POCI) to specific assets, that were credit impaired at their origination.

Definition of Significant Increase in Credit Risk

A significant increase in credit risk (SICR) refers to a notable escalation in the likelihood that a borrower will default on their loan obligations, as compared to the risk of default at the time of loan origination or the last reporting date. The Group recognizes several quantitative and qualitative factors indicating SICR:

- ▶ Breach of contractual payment date by more than 30 days,
- ▶ Restructuring / renegotiation of contractual terms due to financial difficulties of a borrower,
- ▶ Breach of PTI / DSCR / LTV requirements for respective Homogeneous Group exposures,
- ▶ Individual decision by the credit risk management.

After recognizing SICR event, respective exposure is moved from Stage 1 to Stage 2 along with the other exposures of the same borrower (contamination principle). Reclassification of the exposure to Stage 1 is possible after sufficient number of successful consecutive payments are conducted and no SICR indicators are active during this rehabilitation period. If updated financial analysis of a borrower is available, showing no SICR sign since the origination, at least 3 successful consecutive payments must be conducted in order to reclassify exposure to Stage 1; If updated analysis is not available, at least 6 successful consecutive payments are required. In case of exposures with seasonal repayment schedules, successful repayment of all seasonal instalments is required for stage improvement (with or without analysis).

Definition of Default and cure

In general, default occurs when a borrower fails to meet the legal obligations of a debt agreement. This typically means that the borrower has not made the scheduled payments of interest or principal on a loan or bond within the specified time frame or has violated the terms of the loan agreement or bond indenture. The Group considers a financial instrument defaulted and therefore Stage 3 (credit-impaired) for ECL calculations in all cases when the borrower becomes 90 days past due on its contractual payments.

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Credit risk (continued)**

As a part of a qualitative assessment of whether a customer is in default, the Group also considers a variety of events that may indicate unlikelihood to pay. When such events occur, the Group carefully considers whether the event should result in treating the customer as defaulted and therefore assessed as Stage 3 for ECL calculations or whether Stage 2 is appropriate. Such events include:

- ▶ Internal rating of the borrower indicating default or near-default for individually significant exposures;
- ▶ The borrower requesting emergency funding from the Group;
- ▶ The death of the borrower;
- ▶ A material decrease in the underlying collateral value where the recovery of the loan is expected from the sale of the collateral;
- ▶ A material decrease in the borrower's turnover or the loss of a major customer;
- ▶ A covenant breach not waived by the Group;
- ▶ The debtor (or any legal entity within the debtor's group) filing for bankruptcy.
- ▶ Deterioration of the regulatory, political, and technological outlook that is relevant to a particular borrower or to a group of borrowers;
- ▶ Adverse changes in the sector or industry conditions in which the borrower operates;
- ▶ Significant change in internal price indicators of similar products of the FI, such as increase of interest rate, increase of minimum collateral requirements etc.;
- ▶ Exposure(s) of other borrower(s) within group becoming or remaining credit-impaired;
- ▶ A default, initiation of bankruptcy proceedings or breach of a contract (including breach of covenants);
- ▶ Call of off-balance sheet liabilities (any type) which was not expected ahead and was not predetermined by credit project;
- ▶ Initiation of legal proceedings that may result in significant cash outflow;
- ▶ Emergence of new competitors on monopolistic and oligopolistic markets, that may result in decrease of market share or prices;
- ▶ Fraud in the borrower's business;
- ▶ Significant delay in provision of financial information by the borrower;
- ▶ Recent frequent changes in senior management of the borrower.
- ▶ Deterioration of borrowers' financial performance (taking into consideration seasonality of a business), indicated by:
 - Deterioration of interest coverage ratio (EBIT/ Interest Expenses)
 - Deterioration of Debt / EBITDA ratio;
 - Deterioration of Equity / Assets ratio;
 - Significant decrease in sales;
 - Preservation of negative operating cash flow;
 - Loss of a major customer;
 - Termination of an agreement with major supplier;
 - Deterioration of liquidity and profitability of a particular borrower or a group of borrowers.

After recognizing event of Default, respective exposure is moved to Stage 3 along with the other exposures of the same borrower (contamination principle). It is the Group's policy to consider a financial instrument as 'cured' and therefore reclassified to Stage 2 when none of the default criteria have been present during conducting sufficient number (defined by methodology) of successful consecutive payments. If updated financial analysis of a borrower is available, showing no sign of credit impairment, after at least 6 consecutive payments are performed, defaulted exposure can be reclassified to Stage 1; If updated analysis is not available, after at least 6 consecutive payments defaulted exposure can be reclassified to Stage 2 and after at least 12 consecutive payments – to Stage 1. In case of exposures with seasonal repayment schedules, defaulted exposure can be reclassified to Stage 2 after repayment of all seasonal instalments. Under consecutive payment, repayment of scheduled instalment without any overdue is presumed.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)

Credit risk (continued)

Forward-looking information and multiple economic scenarios

In its ECL models, the Group relies on a broad range of forward-looking information as economic inputs, such as:

- ▶ GDP growth,
- ▶ Unemployment rates,
- ▶ Monetary policy rate,
- ▶ Foreign exchange rates,
- ▶ CPI Inflation rate,
- ▶ Nominal Effective Exchange Rate NEER,
- ▶ Fed Funds Rates,
- ▶ Death Rates.

The inputs and models used for calculating ECLs may not always capture all characteristics of the market at the date of the financial statements. To reflect this, qualitative adjustments or overlays are occasionally made as temporary adjustments when such differences are significantly material.

The Group obtains the forward-looking information published by the National Bank of Georgia. Experts of the Group's Credit Risk Department determine the weights attributable to the multiple scenarios. The tables show the values of the key forward-looking economic variables/assumptions used in each of the economic scenarios for the ECL calculations.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Credit risk (continued)**

Key drivers	ECL scenario	Assigned probabilities, %	2024	2025	2026
Change in Country Sovereign Risk Premium*					
	Upside	25%	–0.25 pp	+0.0 pp	–0.25 pp
	Base case	50%	+0.0 pp	+0.0 pp	–0.25 pp
	Downside	25%	+0.75 pp	–0.25 pp	–0.5 pp
GEL/USD Nominal Exchange Rate					
	Upside	25%	Appreciation 3%	Appreciation 2%	Unchanged
	Base case	50%	Unchanged	Unchanged	Unchanged
	Downside	25%	Depreciation 15%	Unchanged	Appreciation 5%
Real GDP Growth (YoY)					
	Upside	25%	6.5%	5.5%	5.0%
	Base case	50%	5.0%	4.5%	5.0%
	Downside	25%	3.0%	4.0%	5.0%
Change in Unemployment rate					
	Upside	25%	–0.5 pp	–0.25 pp	–0.25 pp
	Base case	50%	–0.25 pp	+0.0 pp	–0.25 pp
	Downside	25%	+1.0 pp	+0.5 pp	–0.5 pp
CPI Inflation (YoY)					
	Upside	25%	3.25%	3.0%	3.0%
	Base case	50%	3.6%	3.1%	3.0%
	Downside	25%	5.0%	4.0%	3.0%
Monetary Policy Rate (%)					
	Upside	25%	–2.0 pp	–0.75 pp	+0.0 pp
	Base case	50%	–1.0 pp	–1.0 pp	–0.75 pp
	Downside	25%	–0.5 pp	–0.75 pp	–1.0 pp
Nominal Effective Exchange Rate (NEER)					
	Upside	25%	Appreciation 2%	Appreciation 1.5%	Unchanged
	Base case	50%	Unchanged	Unchanged	Unchanged
	Downside	25%	Depreciation 10%	Unchanged	Appreciation 3%
Change in Real Estate Prices (expressed in Gel,YoY)					
	Upside	25%	6.5%	5.75%	5.5%
	Base case	50%	6.0%	5.5%	5.5%
	Downside	25%	6.0%	5.75%	5.5%

Credit quality per class of financial assets

The credit quality of financial assets is managed by the Group internal credit ratings. The table below shows the credit quality by class of asset for loan–related lines in the consolidated statement of financial position, based on categories specified in the tables.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Credit risk (continued)**

<i>As at 31 December 2023</i>	<i>Note</i>	<i>High grade</i>	<i>Standard grade</i>	<i>Sub- standard grade</i>	<i>Impaired</i>	<i>Total</i>
Cash and cash equivalents, except for cash on hand	6	Stage 1	182,837	—	—	182,837
Amounts due from credit institutions	7	Stage 1	99,723	—	—	99,723
Loans to customers at amortised cost	8		2,783,061	32,885	13,917	2,857,976
		Stage 1	483,328	2,448	—	486,042
		Stage 2	8,146	1,056	—	11,385
Micro loans		Stage 3	—	669	392	10,282
		Stage 1	832,426	10,966	164	843,556
		Stage 2	8,572	2,362	—	13,401
Consumer loans		Stage 3	—	1,470	386	11,731
		Stage 1	212,665	1,504	—	214,169
		Stage 2	2,614	333	100	3,047
Residential mortgage loans		Stage 3	—	453	667	1,627
		POCI	—	—	—	—
		Stage 1	161,768	1,139	46	162,953
Gold Pawn loans		Stage 2	63	15	—	570
		Stage 3	—	179	39	1,501
		Stage 1	1,024,715	4,491	115	1,029,321
		Stage 2	48,764	2,429	—	53,613
Commercial loans		Stage 3	—	3,371	4,180	12,368
		POCI	—	—	—	2,410
Debt investment securities	0	Stage 1	346,704	—	—	346,704
Undrawn loan commitments	20	Stage 1	175,820	—	—	175,820
Financial guarantees	20	Stage 1	53,739	—	—	53,739
Total			3,641,884	32,885	13,917	3,716,799

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Credit risk (continued)**

<i>As of 31 December 2022</i>	<i>Note</i>		<i>High grade</i>	<i>Standard grade</i>	<i>Sub- standard grade</i>	<i>Impaired</i>	<i>Total</i>
Cash and cash equivalents, except for cash on hand	6	Stage 1	182,639	—	—	—	182,639
Amounts due from credit institutions	7	Stage 1	105,341	—	—	—	105,341
Loans to customers at amortised cost	8		2,343,152	41,167	8,844	33,260	2,426,423
		Stage 1	378,478	1,917	271	—	380,666
		Stage 2	7,148	435	1,821	—	9,404
Micro loans		Stage 3	—	461	157	7,505	8,123
		POCI	—	—	—	—	—
		Stage 1	699,502	12,246	124	—	711,872
		Stage 2	8,486	3,109	2,626	—	14,221
Consumer loans		Stage 3	—	2,564	465	14,963	17,992
		POCI	—	—	—	—	—
		Stage 1	149,060	718	—	—	149,778
		Stage 2	2,220	618	136	—	2,974
Residential mortgage loans		Stage 3	—	118	—	248	366
		POCI	—	—	—	—	—
		Stage 1	169,109	1,577	17	—	170,703
Gold Pawn loans		Stage 2	—	—	1,104	—	1,104
		Stage 3	—	—	—	2,211	2,211
		POCI	—	—	—	88	88
		Stage 1	881,073	16,041	—	—	897,114
		Stage 2	48,076	534	2,045	—	50,655
Commercial loans		Stage 3	—	829	78	2,333	3,240
		POCI	—	—	—	5,912	5,912
Debt investment securities	0	Stage 1	369,481	—	—	—	369,481
Undrawn loan commitments	20	Stage 1	125,258	—	—	—	125,258
Financial guarantees	20	Stage 1	38,778	—	—	—	38,778
Total			3,164,649	41,167	8,844	33,260	3,247,920

The credit risk assessment policy for financial assets has been determined by the Group for balance sheet exposures as follows:

- ▶ A financial asset that is not past due at the reporting date is assessed as a financial asset with high grade;
- ▶ A financial asset that is less than 30 days past due at the reporting date is assessed as a financial asset with standard grade;
- ▶ A financial asset that is past due more than 30 days and less than 90 days past the reporting date is assessed as a financial asset with sub-standard grade;
- ▶ Grading for Undrawn loan commitments for clients, who have loans or any other balance sheet exposures are in line with balance sheet grade. For other undrawn loan commitments, conditional undrawn loan commitments are considered to be High grade. Unconditional undrawn loan commitments are graded in line with clients' credibility monitored by the Group's experts;
- ▶ Financial guarantees are considered High grade if the client performs under contractual conditions. If the client mostly performs well under the contract, it is classified as standard grade, while poor performance is considered sub-standard and breach of contract impaired.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Credit risk (continued)**

The geographical concentration of the Group's assets and liabilities are set out below:

	2023				2022			
	<i>Georgia</i>	<i>OECD</i>	<i>Other foreign countries</i>	<i>Total</i>	<i>Georgia</i>	<i>OECD</i>	<i>Other foreign countries</i>	<i>Total</i>
Assets								
Cash and cash equivalents	491,729	2,768	274	494,771	407,635	28,538	14,151	450,324
Amounts due from credit institutions	99,723	—	—	99,723	105,341	—	—	105,341
Loans to customers	2,857,976	—	—	2,857,976	2,426,423	—	—	2,426,423
Investment securities	346,704	—	—	346,704	315,933	53,548	—	369,481
Other assets	289,747	4,508	2,168	296,423	283,525	2,424	3,071	289,020
	4,085,879	7,276	2,442	4,095,597	3,538,857	84,510	17,222	3,640,589
Liabilities								
Amounts due to credit institutions	298,152	62,110	3,312	363,574	251,390	74,390	1,499	327,279
Amounts due to customers	2,748,892	99,680	184,918	3,033,490	2,400,895	107,802	180,972	2,689,669
Subordinated debt	66,504	18,473	8,611	93,588	67,900	19,935	10,939	98,774
Lease liability	30,114	—	—	30,114	28,741	—	—	28,741
Other liabilities	78,518	539	37	79,094	81,332	133	—	81,465
	3,222,180	180,802	196,878	3,599,860	2,830,258	202,260	193,410	3,225,928
Net assets/(liabilities)	863,699	(173,526)	(194,436)	495,737	708,599	(117,750)	(176,188)	414,661

Prepayment risk

Prepayment risk is the risk that the Group will incur a financial loss because its customers and counterparties repay or request repayment earlier or later than expected, such as fixed rate mortgages when interest rates fall.

The Group monitors actual and expected loan prepayments or potential late repayment requests and takes necessary actions to prevent or minimize potential loss by taking best possible actions. The group proactively conducts negotiations to new potential borrowers to compensate the interest income shortage due to early repayment. Any extra liquidity is invested in interest earning assets based on the internal liquidity management practices.

The effect on profit before tax for one year and on equity, assuming 10% of repayable financial instruments were to prepay at the beginning of the year, with all other variables held constant, is as follows:

	<i>Effect on net interest income</i>	<i>Effect on equity</i>
2023	(28,762)	(24,964)
2022	(25,001)	(22,407)

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Liquidity risk and funding management***Liquidity risk management and supervision*

Liquidity risk is the risk that the Group will encounter difficulty in meeting obligations associated with its financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. The Group's approach to managing liquidity is to ensure, as far as possible, that it will always have sufficient liquidity to meet its liabilities when due, under both normal and stressed conditions, without incurring unacceptable losses or risking damage to the Group's reputation. Other objectives include securing a balanced financing mix for the Group's activities, compliance with standards set by the NBG, managing crisis situations and controlling the cost of funding.

The main liquidity risk mitigation techniques are building liquidity reserves, diversifying funding sources and extending financing maturities. However, significant liquidity in excess of statutory requirements due to unexpected net cash inflows should be avoided and the Management Board should examine options to reduce liquidity to an appropriate level.

The Treasury Department is responsible for the management of the liquidity and funding risk within targets, boundaries and limits being set out in the RAS. The Treasury Department manages the liquidity risk on a centralised level and reports to the Management Board at least weekly. Key decisions on liquidity risk management and monitoring are taken by the ALCO. Input for analysis for ALCO purposes is presented by Treasury Department and ERM Division. ERM performs additional monthly stress-tests on liquidity position of the Bank and reports the results to the ALCO.

The Bank maintains a Recovery Plan which includes pressure on liquidity triggers and recovery plan strategy. Since the precise nature of any stress event cannot be known in advance, the plans are designed to be flexible to the nature and severity of the stress event and provide a menu of options that could be used as appropriate at the time. The liquidity triggers are monitored by Treasury Department and ERM Division on a daily basis. Any potential trigger event is escalated to the Management Board level and should be discussed at the ALCO meeting. Recovery Plan contains step-by-step actions, to generate additional liquidity in order to facilitate recovery in a severe stress, and is executed by the Head of Treasury Department under the supervision of ALCO and Management Board.

The Group uses stress testing and scenario analysis to evaluate the impact of a sudden and severe stress events on its liquidity position. The scenarios cover the Group-specific and market related risk events.

Statutory requirement

The liquidity coverage ratio (LCR) is calculated following Basel III framework. The NBG requires all banks to maintain the LCR of 75.0% in ₾, and LCR of 100.0% in foreign currency and total LCR of 100% on a daily basis. As of 31 December 2023, the Bank's total LCR stood at 118.0%, the LCR in ₾ was 104.7% and the LCR in foreign currency was 138.2% (31 December 2022: total LCR stood at 111.8%, the LCR in ₾ was 103.8% and the LCR in foreign currency was 124.2%).

The Bank holds a comfortable buffer on top of Net Stable Funding Ratio (NSFR) requirement of 100%, which came into effect on 1 September 2019. A solid buffer over NSFR provides stable funding sources over a longer time span. This approach is designed to ensure that the funding framework is sufficiently flexible to secure liquidity under a wide range of market conditions. NSFR as at 31 December 2023 was 125.0% (2022: 130.1%), all comfortably above the NBG's minimum regulatory requirements.

Analysis by remaining contractual maturities

The tables below summarise the maturity profile of the Group's financial liabilities as of 31 December 2023 and as of 31 December 2022 based on contractual undiscounted repayment obligations. Repayments which are subject to notice are treated as if notice were to be given immediately. However, the Group expects that many customers will not request repayment on the earliest date the Group could be required to pay and the table does not reflect the expected cash flows indicated by the Group's deposit retention history.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Liquidity risk and funding management (continued)**

<i>As of 31 December 2023</i>	<i>Less than 3 months</i>	<i>3 to 12 months</i>	<i>1 to 5 years</i>	<i>Over 5 years</i>	<i>Total</i>
Non-derivative financial liabilities					
Amounts due to credit institutions	306,894	14,143	44,168	2,460	367,665
Amounts due to customers	1,955,324	918,765	265,589	49	3,139,727
Lease liability	1,987	5,729	20,435	4,554	32,705
Subordinated debt	3,408	9,637	82,244	29,609	124,898
Total undiscounted financial liabilities	2,267,613	948,274	412,436	36,672	3,664,995
Derivative financial instruments – gross settled					
Positive fair value of derivatives					
(Inflow)	(3,696)	–	–	–	(3,696)
Outflow	3,812	–	–	–	3,812
Derivative financial instruments – gross settled					
Negative fair value of derivatives					
(Inflow)	(22,095)	(41,508)	–	–	(63,603)
Outflow	14,905	29,829	–	–	44,734
<i>As of 31 December 2022</i>	<i>Less than 3 months</i>	<i>3 to 12 months</i>	<i>1 to 5 years</i>	<i>Over 5 years</i>	<i>Total</i>
Non-derivative financial liabilities					
Amounts due to credit institutions	257,122	11,775	59,382	5,060	333,339
Amounts due to customers	2,070,955	452,071	145,989	63,408	2,732,423
Lease liability	1,678	4,717	18,970	6,621	31,986
Subordinated debt	8,545	6,080	88,176	23,749	126,550
Total undiscounted financial liabilities	2,338,300	474,643	312,517	98,838	3,224,298
Derivative financial instruments – gross settled					
Positive fair value of derivatives					
(Inflow)	(9,619)	–	–	–	(9,619)
Outflow	9,626	–	–	–	9,626
Derivative financial instruments – gross settled					
Negative fair value of derivatives					
(Inflow)	(136,900)	(40,731)	(62,172)	–	(239,803)
Outflow	133,784	28,235	44,984	–	207,003

The table below shows the contractual expiry by maturity of the Group's financial commitments and contingencies. Each undrawn loan commitment is included in the time band containing the earliest date it can be drawn down. For issued financial guarantee contracts, the maximum amount of the guarantee is allocated to the earliest period in which the guarantee could be called.

	<i>Less than 3 months</i>	<i>3 to 12 months</i>	<i>1 to 5 years</i>	<i>Over 5 years</i>	<i>Total</i>
2023	229,789	1,295	305	36	231,425
2022	164,181	2,134	385	68	166,768

The Group expects that not all of the contingent liabilities or commitments will be drawn before expiry of the commitments.

The maturity analysis does not reflect the historical stability of current accounts. Their liquidation has historically taken place over a longer period than indicated in the tables above. These balances are included in amounts due in less than three months in the tables above.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Liquidity risk and funding management (continued)***Maturity analysis of assets and liabilities*

Treasury Department manages the maturity analysis of assets and liabilities. Modelling of assets and liabilities is necessary where contractual maturity does not adequately reflect the liquidity risk position. The most significant example in this context for the Group would be current and savings accounts from retail, corporate and municipal and other state entities. Although, contractually, current accounts are repayable on demand and savings accounts at short notice, the Bank's broad base of customers – numerically and by depositor type – helps protect against unexpected fluctuations in balances. Such accounts form a stable funding base for the Group's operations and liquidity needs. Table below shows the maturity analysis of the Group's financial assets and liabilities according to when they are expected to be recovered or settled.

	2023			2022		
	<i>Within one year</i>	<i>More than one year</i>	<i>Total</i>	<i>Within one year</i>	<i>More than one year</i>	<i>Total</i>
Cash and cash equivalents	494,771	–	494,771	450,324	–	450,324
Amounts due from credit institutions	99,723	–	99,723	105,341	–	105,341
Loans to customers	1,188,623	1,669,353	2,857,976	1,040,872	1,385,551	2,426,423
Investment securities	157,543	189,161	346,704	177,009	192,472	369,481
Total	1,940,660	1,858,514	3,799,174	1,773,546	1,578,023	3,351,569
Amounts due to credit institutions	319,576	43,998	363,574	267,078	60,201	327,279
Amounts due to customers, of which:	1,655,201	1,378,289	3,033,490	1,455,290	1,234,379	2,689,669
Current accounts	149,676	1,140,720	1,290,396	375,847	1,033,065	1,408,912
Time deposits (including certificates of deposit)	1,505,525	237,569	1,743,094	1,079,443	201,314	1,280,757
Lease liability	348	29,766	30,114	275	28,466	28,741
Subordinated debt	381	93,207	93,588	394	98,380	98,774
Total	1,975,506	1,545,260	3,520,766	1,723,037	1,421,426	3,144,463
Net	(34,846)	313,254	278,408	50,509	156,597	207,106

The maturity of the assets is based on their carrying amounts and upon earliest legally exercisable maturity as of 31 December of the year concerned. The maturity of liabilities is based on the earliest contractual maturity or first call, except for the current accounts. The portion of current accounts is presented in more than one-year maturity range due to their stability. Time deposits (including certificates of deposit) diversification by number and type of depositors and the past experience of the Group indicate that such accounts and deposits provide a long term and stable source of funding, and as a result they are allocated per expected time of the funds outflow in the gap analysis table on the basis of the statistical data accumulated by the Group during the previous periods and assumptions made regarding the “permanent” part of current account balances.

As at 31 December 2023, total amounts due to customers amounted to ₾ 3,033,490 (as at 31 December 2022: ₾ 2,689,669), of which current accounts comprised ₾ 1,290,396 (as at 31 December 2022: ₾ 1,408,912). The Bank conducts the analysis of the stability of the current account balances for the period of the preceding two years on a daily basis. These balances have not fallen below ₾ 1,140,720 (2022: ₾ 1,033,065) for the respective periods of the preceding 24 months. As such, it is reasonable to present these funds in amounts due to customers in more than one-year maturity range in the above schedule. If the contractual maturities of amounts due to customers were considered, the cumulative liquidity gap within one year as of 31 December 2023 would have been negative ₾ 1,175,566 (31 December 2022: negative ₾ 982,556).

As at 31 December 2023 the Bank had sufficient liquid collateral to additionally draw down ₾ 104,209 (2022: ₾ 140,838) from the NBG at immediate notice.

Market risk

Market risk is the risk that affect the overall performance of the financial market. The main types of market risks include interest rates risk, currency risk and their levels of volatility. Market risk arises mainly from trading activities. The Group is not exposed to market risk related to trading activities, since the Bank, in line with its risk appetite, is not engaged in trading activities. The market risk related to the banking activities encompasses the risk of loss on equity holdings, and the interest rate and foreign exchange risk stemming from banking intermediation activities. The Bank is exposed to interest rate and foreign exchange risks in its banking books.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)**Market risk (continued)***Interest rate risk*

Interest rate risk arises from the possibility that changes in interest rates will affect future cash flows or the fair values of financial instruments.

The sensitivity of the consolidated statement of profit or loss is the effect of the assumed changes in interest rates on the net interest income for one year, based on the floating rate of non-trading financial assets held at 31 December 2023.

<i>Currency</i>	<i>2023</i>		
	<i>Increase in basis points</i>	<i>Sensitivity of net interest income</i>	<i>Sensitivity of other comprehensive income</i>
GEL	100	5,809	(2,814)
USD	100	2,633	–
EUR	100	1,319	–

<i>Currency</i>	<i>2023</i>		
	<i>Decrease in basis points</i>	<i>Sensitivity of net interest income</i>	<i>Sensitivity of other comprehensive income</i>
GEL	100	(5,809)	2,925
USD	100	(2,633)	–
EUR	100	(1,319)	–

<i>Currency</i>	<i>2022</i>		
	<i>Increase in basis points</i>	<i>Sensitivity of net interest income</i>	<i>Sensitivity of other comprehensive income</i>
GEL	100	5,501	(1,898)
USD	100	1,846	–
EUR	100	1,588	–

<i>Currency</i>	<i>2022</i>		
	<i>Decrease in basis points</i>	<i>Sensitivity of net interest income</i>	<i>Sensitivity of other comprehensive income</i>
GEL	100	(5,501)	1,984
USD	100	(1,846)	–
EUR	100	(1,588)	–

Currency risk

Currency risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The NBG requires the Bank to monitor both balance-sheet and total aggregate (including off-balance sheet) open currency positions and to maintain the later one within 20.0% of the Bank's total regulatory capital. As at 31 December 2023, the Bank maintained an aggregate open currency position of 2.9% of regulatory capital (31 December 2022: 4.3%).

*(thousands of Georgian Lari)***26. Risk management (continued)****Market risk (continued)**

The Bank has approved Foreign Currency Risk Management Policy, which is intended to establish parameters for the Bank for the management of foreign currency exposures.

The process of foreign currency risk management includes, but is not limited to:

- ▶ Selection of adequate methodology for foreign currency risk identification and quantitative measurement;
- ▶ Daily monitoring of the open foreign currency position;
- ▶ Minimising currency risk through compliance with established limits;
- ▶ Revealing existing and anticipated negative tendencies of increased currency risk followed by the analysis of its causes and implications;
- ▶ Making recommendations on the currency risk management strategy;
- ▶ Determining the types and limits on instruments used in the foreign currency risk operations.

RAS sets limits on the level of exposure by currency as well as on aggregate exposure positions which are more conservative than those set by the NBG. The Bank's compliance with such limits is monitored daily by Treasury and ERM Division.

The tables below indicate the currencies to which the Group had significant exposure at 31 December on its non-trading monetary assets and liabilities. The analysis calculates the effect of a reasonably possible movement of the currency rate against the ₾, with all other variables held constant on the consolidated statement of profit or loss (due to the fair value of currency sensitive non-trading monetary assets and liabilities). The effect on equity does not differ from the effect on the consolidated statement of profit or loss. A negative amount in the table reflects a potential net reduction in consolidated statement of profit or loss or equity, while a positive amount reflects a net potential increase.

<i>Currency</i>	<i>Appreciation/ (depreciation) of the exchange rate of ₾ against the respective currency in % 2023</i>	<i>Effect on profit before tax 2023</i>	<i>Appreciation/ (depreciation) of the exchange rate of ₾ against the respective currency in % 2022</i>	<i>Effect on profit before tax 2022</i>
US Dollar	10.00%	(982)	10.00%	(761)
EUR	10.00%	(271)	10.00%	(823)

Operational risk

Operational risk is defined as the risk of a financial loss resulting from the inadequacy or failure of internal processes, systems or people, or from external events, whether deliberate, accidental or natural occurrences. External events include, but are not limited to fraud, floods, fire, earthquakes and terrorist or hacker attacks. Credit or market events such as default or fluctuations in value do not fall in the scope of operational risk. Compliance risk is included under operational risk. Compliance risk is the potential that the Bank may incur regulatory sanctions, financial loss and/or reputational damage arising from its failure to comply with applicable laws, rules and regulations. The operational risk does not cover the reputational and strategic risk.

The overall objective of the operational risk management is to identify risks arising from inadequate or failed internal processes, people and systems or from external events and mitigate them where feasible and to the extent economically reasonable.

The Bank has established the Operational Risk Management (ORM) framework and takes all possible steps to understand exposure of the business to the variety of operational risks arising from inadequate or failed internal processes, people and systems or from external events. The aim of the ORM framework is to enable the Bank to collect, assess, manage, and report operational risk efficiently and effectively.

The responsibilities of the Operational Risk Management Department, Department of Physical Security, Problem Loans and Court Disputes, Internal Audit and Business Owners within ORM framework are defined in the Operational Risk Management Policy.

(thousands of Georgian Lari)

26. Risk management (continued)

Operational risk (continued)

In general, the Bank has no appetite towards the operational risks and aims to reduce the losses resulting from risk events to the point where the Bank is not materially impacted by them. The Bank has low appetite towards operational risks related to fraud, information security (including IT) and compliance breaches, therefore the Bank makes all efforts to eliminate these types of risks, majority of cases are directed to law enforcement bodies.

The Risk Event Database (RED) is developed and maintained to ensure that all incidents, losses and near misses are evidenced and treated appropriately. It provides the Bank with a technical tool to systematically collect realized. This information is used to refine the identification of risks and the appropriate approaches to managing them. The collection of the data and a corresponding analysis is carried out by the Operational Risk Management Department in a centralized manner. Operational risk events from the RED database with material impacts, direct and indirect losses are reported to the Management Board.

Compliance with Group standards is supported by a program of periodic reviews undertaken by Internal Audit. The results of Internal Audit reviews are discussed with the management of respective business lines, with summaries submitted to the Audit Committee and Supervisory Board.

The key mitigation controls the Bank deploys stem from its Operational Risk Profile (ORP) and the RAS of the Supervisory Board. The Bank actively uses corporate insurance to mitigate its operational risks.

27. Fair value disclosures

Fair value measurement procedures

External Appraisers are involved for valuation of significant assets, such as properties. Involvement of external Appraisers is decided upon annually by the management after discussion with and approval by the Bank's audit committee. The selection criteria include market knowledge, reputation, independence and whether professional standards are maintained. Valuers are normally rotated every three years. The management decides, after discussions with the Group's external Appraisers, which valuation techniques and inputs to use for each case.

At each reporting date, the management analyses the movements in the values of assets and liabilities which are required to be re-measured or re-assessed as per the Group's accounting policies. For this analysis, the management verifies the major inputs applied in the latest valuation by agreeing the information in the valuation computation to contracts and other relevant documents. The management, in conjunction with the Group's external Valuers, also compares each the changes in the fair value of each asset and liability with relevant external sources to determine whether the change is reasonable. On an interim basis, the management and the Group's external Valuers present the valuation results to the audit committee and the Group's independent auditors. This includes a discussion of the major assumptions used in the valuations.

Fair value hierarchy

The Group uses the following hierarchy for determining and disclosing the fair value of financial instruments by valuation technique:

- ▶ Level 1: quoted (unadjusted) prices in active markets for identical assets or liabilities;
- ▶ Level 2: other techniques for which all inputs which have a significant effect on the recorded fair value are observable, either directly or indirectly; and
- ▶ Level 3: techniques which use inputs which have a significant effect on the recorded fair value that are not based on observable market data.

For the purpose of fair value disclosures, the Group's has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above.

(thousands of Georgian Lari)

27. Fair value disclosures (continued)**Fair value hierarchy (continued)**

<i>At 31 December 2023</i>	<i>Fair value measurement using</i>			
	<i>(Level 1)</i>	<i>(Level 2)</i>	<i>(Level 3)</i>	<i>Total</i>
Assets measured at fair value				
Foreign exchange forwards and swaps	–	1	–	1
Investment properties	–	–	2,045	2,045
Property and equipment – buildings	–	–	95,812	95,812
Investment securities	–	118,259	–	118,259
	–	118,260	97,857	216,117
Assets for which fair values are disclosed				
Cash and cash equivalents	–	494,771	–	494,771
Amounts due from credit institutions	–	99,723	–	99,723
Loans to customers	–	–	2,545,530	2,545,530
Investment securities	–	233,219	–	233,219
	–	827,713	2,545,530	3,373,243
Liabilities measured at fair value				
Foreign exchange forwards and swaps	–	18,545	–	18,545
	–	18,545	–	18,545
Liabilities for which fair values are disclosed				
Amounts due to credit institutions	–	362,056	–	362,056
Amounts due to customers	–	3,046,280	–	3,046,280
Lease liability	–	28,405	–	28,405
Subordinated debt	–	94,429	–	94,429
	–	3,531,170	–	3,531,170
<i>At 31 December 2022</i>	<i>Fair value measurement using</i>			
	<i>(Level 1)</i>	<i>(Level 2)</i>	<i>(Level 3)</i>	<i>Total</i>
Assets measured at fair value				
Foreign exchange forwards and swaps	–	7	–	7
Investment properties	–	–	2,008	2,008
Property and equipment – buildings	–	–	92,578	92,578
Investment securities	–	66,870	–	66,870
	–	66,877	94,586	161,463
Assets for which fair values are disclosed				
Cash and cash equivalents	–	450,324	–	450,324
Amounts due from credit institutions	–	105,341	–	105,341
Loans to customers	–	–	2,271,018	2,271,018
Investment securities	–	306,336	–	306,336
	–	862,001	2,271,018	3,133,019
Liabilities measured at fair value				
Foreign exchange forwards and swaps	–	30,251	–	30,251
	–	30,251	–	30,251
Liabilities for which fair values are disclosed				
Amounts due to credit institutions	–	325,096	–	325,096
Amounts due to customers	–	2,693,700	–	2,693,700
Lease liability	–	28,422	–	28,422
Subordinated debt	–	99,421	–	99,421
	–	3,146,639	–	3,146,639

(thousands of Georgian Lari)

27. Fair value disclosures (continued)**Fair value of financial assets and liabilities not carried at fair value**

Set out below is a comparison by class of the carrying amounts and fair values of the Group's financial instruments that are carried in the consolidated statement of financial position and their fair value is materially different from their carrying amount. The table does not include the fair values of non-financial assets and non-financial liabilities.

	<i>Carrying value 2023</i>	<i>Fair value 2023</i>	<i>Unrecognised gain/(loss) 2023</i>	<i>Carrying value 2022</i>	<i>Fair value 2022</i>	<i>Unrecognised gain/(loss) 2022</i>
Financial assets and liabilities						
Loans to customers	2,857,976	2,545,530	(312,446)	2,426,423	2,271,018	(155,405)
Amounts due from credit institutions	99,723	99,723	—	105,341	105,341	—
Investment securities	346,704	351,478	4,774	369,481	373,206	3,725
Amounts due to credit institutions	363,574	362,056	1,518	327,279	325,096	2,183
Amounts due to customers	3,033,490	3,046,280	(12,790)	2,689,669	2,693,700	(4,031)
Lease liability	30,114	28,405	1,709	28,741	28,422	319
Subordinated debt	93,588	94,429	(841)	98,774	99,421	(647)
Total unrecognised change in unrealised fair value			(318,076)			(153,856)

Valuation techniques and assumptions

The following describes the methodologies and assumptions used to determine fair values for assets and liabilities recorded at fair value in the consolidated financial statements and those items that are not measured at fair value in the consolidated statement of financial position but whose fair value are disclosed.

Assets and liabilities for which fair value approximates carrying value

For financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity (less than three months), as well as for floating rate instruments, the carrying amounts are assumed to approximate their fair value.

Derivatives

Derivatives valued using a valuation technique with market observable inputs are mainly interest rate swaps, currency swaps and forward foreign exchange contracts. The most frequently applied valuation techniques include forward pricing and swap models, using present value calculations. The models incorporate various inputs including the credit quality of counterparties, foreign exchange spot and forward rates and interest rate curves.

Financial assets and financial liabilities carried at amortised cost

Fair value of the quoted notes and bonds is based on price quotations at the reporting date, as such they fall under Level 2 fair value hierarchy. The fair value of unquoted instruments, loans to customers, customer deposits, amounts due from credit institutions and amounts due to the NBG and credit institutions and other financial assets and liabilities, is estimated by discounting future cash flows using rates currently available for debt on similar terms, credit risk and remaining maturities.

(thousands of Georgian Lari)

27. Fair value disclosures (continued)***Movements in Level 3 assets and liabilities at fair value***

The following tables show a reconciliation of the opening and closing amount of investment properties in Level 3 assets and liabilities which are recorded at fair value. For the reconciliation of property and equipment – buildings refer to *Note 11*:

	<i>At 1 January 2023</i>	<i>Sale of investment property</i>	<i>Total gain recorded in profit or loss</i>	<i>At 31 December 2023</i>
Assets				
Investment properties	2,008	–	37	2,045
	2,008	–	37	2,045
	<i>At 1 January 2022</i>	<i>Sale of investment property</i>	<i>Total gain recorded in profit or loss</i>	<i>At 31 December 2022</i>
Assets				
Investment properties	3,491	(1,298)	(185)	2,008
	3,491	(1,298)	(185)	2,008

The following table shows the quantitative information about significant unobservable inputs used in the fair value and income approach measurements categorised within Level 3 of the fair value hierarchy:

<i>As at 31 December 2023</i>	<i>Carrying amount</i>	<i>Valuation techniques</i>	<i>Unobservable input</i>	<i>Range per square meter</i>
Buildings – head office	53,450	Income Capitalization Approach (DCF)	10% increase/decrease of rent price 10% increase/decrease of discount rate Price volatility adjustment:	(10.10%) up to 9.60% (4.04%) up to 4.04%
Buildings	6,793	Market approach	10% increase/decrease of market prices	(10.06%) up to 9.95%
Buildings	35,569	Income Approach	10% increase/decrease of rent price	(9.66%) up to 10.32%
Investment properties – office building	1,975	Income Approach	10% increase/decrease of rent price Price volatility adjustment:	(9.99%) up to 9.99%
Investment properties – residential house	70	Market approach	10% increase/decrease of market prices	(9.38%) up to 9.38%
<i>As at 31 December 2022</i>	<i>Carrying amount</i>	<i>Valuation techniques</i>	<i>Unobservable input</i>	<i>Range (weighted average)</i>
Buildings – head office	53,499	Income Capitalization Approach (DCF)	10% increase/decrease of rent price 10% increase/decrease of discount rate Price volatility adjustment:	(10.10%) up to 9.60% (4.04%) up to 4.04% (10.06%) up to
Buildings	7,231	Market approach	10% increase/decrease of market prices	9.95%
Buildings	31,848	Income Approach	10% increase/decrease of rent price	(9.66%) up to 10.32%
Investment properties – office building	1,921	Income Approach	10% increase/decrease of rent price Price volatility adjustment:	(9.99%) up to 9.99%
Investment properties – residential house	87	Market approach	10% increase/decrease of market prices	(9.38%) up to 9.38%

(thousands of Georgian Lari)

28. Related party disclosures

In accordance with IAS 24 *Related Party Disclosures*, parties are considered to be related if one party has the ability to control the other party or exercise significant influence over the other party in making financial or operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

Related parties may enter into transactions which unrelated parties might not, and transactions between related parties may not be effected on the same terms, conditions and amounts as transactions between unrelated parties.

The outstanding balances at the period end of and related income and expense arising from related party transactions are as follows:

	2023			2022		
	<i>Shareholders</i>	<i>Entities under common control</i>	<i>Key management personnel</i>	<i>Shareholders</i>	<i>Entities under common control</i>	<i>Key management personnel</i>
Loans outstanding at 1 January, gross	8,083	396	762	7,635	7,382	897
Loans issued during the year	47	265	1,206	7,390	100	67
Loan repayments during the year	(77)	(99)	(1,464)	(6,942)	(7,086)	(202)
Loans outstanding at 31 December, gross	8,053	562	504	8,083	396	762
Less: allowance for impairment at 31 December	(463)	(21)	(2)	(489)	(1)	(4)
Loans outstanding at 31 December, net	7,590	541	502	7,594	395	758
Unused credit lines	–	–	7	–	–	6
Interest income on loans	636	71	29	680	38	52
Deposits* at 1 January	–	11,818	568	–	12,405	40
Deposits received during the year	–	3	292	–	–	584
Deposits repaid during the year	–	(1,000)	(128)	–	–	(16)
Other movements**	–	(50)	–	–	(587)	(40)
Deposits at 31 December	–	10,771	732	–	11,818	568
Current accounts at 31 December	249	3,894	169	275	7,548	115
Interest expense on deposits and current accounts	–	575	21	1	823	16
Fee and commission income	42	21	2	2	16	2

* Deposits include Time Deposits and CDs as well as Savings Account.

** Net gains/ (losses) from foreign currencies.

Entities under common control comprises of organisations in which shareholders of the Group exercise control which represent related parties to the Group.

The number of key management personnel during the year ended 31 December 2023 were 6 (2022: 6) and their compensation comprised the following:

	2023	2022
Salaries, bonuses and other short-term benefits	2,006	5,085
Total key personnel compensation	2,006	5,085

(thousands of Georgian Lari)

29. Capital management

The Bank's capital management objectives consist of ensuring its solvency at all times, complying with the supervisory and internal capital requirements, and maintaining a prudent capital cushion in order to protect the Bank from known (and, to some extent, the unknown) risks.

The Bank's management of its total capital is based on the Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), which represents its main capital management tool. Besides, as an additional capital management tool, the Bank maintains Recovery Plan which includes regulatory capital alert thresholds and recovery strategies.

The Bank maintains an actively managed capital base to cover risks inherent in the business. The adequacy of the Group's capital is monitored using, among other measures, the ratios established by the NBG.

NBG Basel III Capital adequacy ratio

Starting from 30 June 2014, the Bank has to comply with minimum capital adequacy ratios stipulated by "Regulation on Capital Adequacy Requirements for Commercial Banks" approved under Decree # 100/04 (the "Pillar 1 Regulation") of the President of the NBG dated 23 October 2013.

On 18 December 2017, the NBG published and approved amendments in capital adequacy regulation (Decree N100/04), according to which the minimum capital requirement ratios have been revised, incorporating Pillar I model and setting Capital Conservation, Systemic Risk and Countercyclical buffers (Pillar I Buffers).

As of 31 December 2023, Pillar 1 minimum capital requirements on Common Equity Tier 1 Capital (CET I), Tier I Capital (Tier I) and Total Capital ratios were set at 4.50%, 6.00% and 8.00% respectively, in addition to which the Bank had to maintain Combined buffers and Pillar II requirements.

As of 31 December 2023, Systemic Risk buffer was 1%. Besides, Capital Conservation buffer for 31 December 2023 was 0%, which was set from March 2020 because of COVID-19 pandemic. It increased to 2% from January 2024 and will increase to 2.5% from June 2024. Countercyclical buffer is set at 0% and will increase annually from March 2024 by 0.25% and will amount 1% for March 2027. Any adjustment of Pillar I and Combined buffers is at the NBG's discretion.

On 18 December 2017, the NBG also published and approved Pillar II Requirements in addition to Pillar I Buffers. Pillar II Requirements include the following capital buffers: Unhedged Currency Induced Credit Risk (CICR), Net GRAPE, Credit Portfolio Concentration Risk and Net Stress-Test buffers.

As already mentioned, to mitigate the negative impact of the COVID-19 pandemic of the financial sector and to promote the economy of the country, the NBG lowered capital requirements for the commercial banks, which implied to postpone Capital Conservation buffer recovery (2.5% of the risk weighted assets). In addition, recovery of CICR buffer – 2/3 of the currency induced credit risk buffer was cancelled up until 31 December 2022. In January 2023 calculation method of CICR buffer was changed and it was fully recovered. Nowadays, calculation method of CICR buffer is linked to dollarization of credit instruments.

Furthermore, the phase-in of additional Credit portfolio concentration risk buffer (HHI) and Net Grape buffer requirements on Common Equity CET 1 and Tier 1 Capital became 56% and 75% for CET 1 and Tier 1, respectively, from the end of March 2023.

According to the "Additional Capital Buffer Requirements for Commercial Banks" within Pillar II (Decree N176/04) rule, Georgian banking sector is transmitted to the International Financial Reporting Standards (IFRS) from 1 January 2023. According to the stated principle of the NBG, while transitioning to IFRS, other things being equal, a neutral approach to the cost of regulatory capital must be maintained on constant level and the capital adequacy framework is amended for this purpose. Credit Risk Adjustment (CRA) buffer is added to the Regulation on Determining Capital Buffers for Commercial Banks within Pillar II. The purpose of establishing CRA buffer is to reduce the credit risk caused by insufficient expected credit losses set up for assets and to determine an adequate capital buffer.

*(thousands of Georgian Lari)***29. Capital management (continued)****NBG Basel III Capital adequacy ratio (continued)**

As at 31 December 2023, based on Basel III requirements, the Bank was required to maintain a minimum Total Capital adequacy ratio of 14.71% of the risk-weighted exposures (RWE), minimum Tier 1 Capital adequacy ratio of 11.43% of the RWE and Common Equity Tier 1 Capital adequacy ratio of 8.96% of the RWE computed based on the Bank's stand-alone financial statements prepared in accordance with the NBG requirements. While, as at 31 December 2023, actual Total Capital adequacy ratio, Tier 1 Capital adequacy ratio and Common Equity Tier 1 Capital adequacy ratios were 15.35%, 13.34% and 13.19%, respectively.

The Bank's capital adequacy ratios calculated in accordance with NBG Basel II/III requirements were as follows:

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Common Equity Tier 1 capital	401,372	318,183
Additional Tier 1 capital	4,565	4,565
Tier 1 capital	405,937	322,748
Tier 2 capital	61,135	57,038
Total regulatory capital	467,072	379,786
Risk-weighted exposures	3,043,201	2,609,883
Common Equity Tier 1 capital ratio	13.19%	12.19%
Tier 1 capital ratio	13.34%	12.37%
Total regulatory capital ratio	15.35%	14.55%

30. Events after the reporting period

As of 29th of February 2024 Liberty bank acquired loans from JSC Pasha Bank Georgia for the ₾ 57,288 thousands. Loan Book comprised of ₾ 48,029 thousands Credit cards, ₾ 16,394 thousands Consumer Loans and ₾ 72,783 thousands Undrawn credit card limits.

სს ლიბერთი ბანკი

მმართველობის ანგარიშგება 2023

სარჩევი

1 შესავალი	3
1.1 მმართველობის ანგარიშგების მიზანი	3
1.2 შემოწმება	3
1.3 მომზადების საფუძველი	3
2 საქმიანობის მიმოხილვა	4
2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა	4
2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი	9
2.3 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ	11
2.4 კვლევების მიმოხილვა	12
2.5 გამოსყიდული საკუთარი აქციები	12
2.6 საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა	13
3 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	27
3.1 აქციონერთა წლიური საერთო კრება	28
3.2 სამეთვალყურეო საბჭო	30
3.3 სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები	39
3.4 დირექტორთა საბჭო	44
3.5 რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ	51
3.6 სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება	52
3.7 ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა	53
4 არაფინანსური ანგარიშგება	54
4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები	54
4.2 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები	59
4.3 ადამიანის უფლებები	59
4.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა	60
4.5 დამატებითი ინფორმაცია	60

1 შესავალი

1.1 მმართველობის ანგარიშგების მიზანი

წინამდებარე დოკუმენტის მიზანია დაინტერესებულ პირებს გააცნოს და მიაწოდოს ინფორმაცია სს ლიბერთი ბანკის („ბანკი“) საქმიანობასთან, განვითარებასა და მდგომარეობასთან დაკავშირებით, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ბანკის საქმიანობის მიმოხილვას, კორპორაციული მართვის ანგარიშგებას და არაფინანსურ ანგარიშგებას. მმართველობის ანგარიშგება შეგიძლიათ იხილოთ ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის ვებ-გვერდზე: saras.gov.ge.

1.2 შემოწმება

მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია შემოწმდა და დამტკიცდა სს ლიბერთი ბანკის მმართველი საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. აუდიტორის მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაში და იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრის თაობაზე მოცემულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

1.3 მომზადების საფუძველი

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე. წინამდებარე დოკუმენტში მოცემული ყველა რაოდენობრივი მაჩვენებელი აღრიცხულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („IFRS“) შესაბამისად კონსოლიდირებულ დონეზე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 საქმიანობის მიმოხილვა

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა

ბანკის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგებამ შეადგინა 81.05 მილიონი ლარი. კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხების მოცულობა გაიზარდა 17.8%-ით 2,857.95 ლარამდე. მთლიანი აქტივები გაიზარდა 12.6%-ით, ხოლო მთლიანი კაპიტალი - 19.7%-ით.

ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	დასრულებული წლისთვის		
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	ცვლილება
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	287.62	250.01	15.04%
მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი ⁽¹⁾	343.34	304.64	12.7%
წლის მოგება	81.05	63.29	28.07%
შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე ⁽²⁾	17.81%	16.56%	7.56%P
შემოსავალი საშუალო მთლიან აქტივებზე ⁽³⁾	2.09%	1.87%	11.72%
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	
მთლიანი აქტივები	4,101.02	3,640.59	12.6%
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,857.98	2,426.42	17.8%
მთლიანი ვალდებულებები	3,604.48	3,225.93	11.8%
მთლიანი კაპიტალი	496.54	414.66	19.7%

(1) მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი არ მოიცავს სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯს.

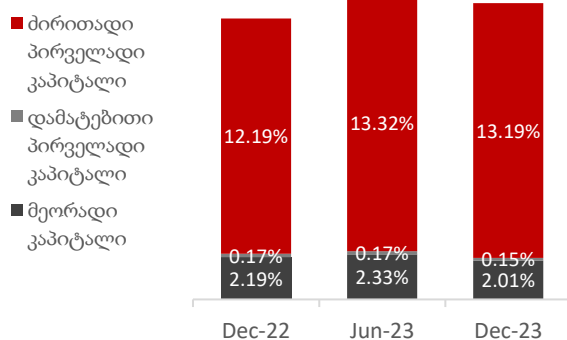
(2) შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე (Return on Average Equity - „ROAE“) შეადგენს იმ პერიოდის წმინდა მოგებას, რომელიც იყოფა საშუალო მთლიან კაპიტალზე იმავე პერიოდის განმავლობაში.

(3) შემოსავალი საშუალო მთლიან აქტივებზე (Return on Average Assets - „ROAA“) შეადგენს იმ პერიოდის წმინდა მოგებას, რომელიც იყოფა საშუალო მთლიან აქტივებზე იმავე პერიოდის განმავლობაში.

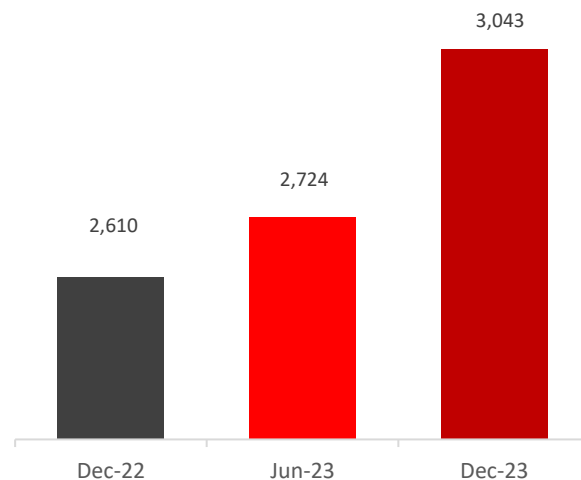
2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი პირველადი კაპიტალი (Common Equity Tier 1 - „CET1“) შეადგენს 401.5 მლნ ლარს, რაც 2022 წლის დეკემბრის თვესთან შედარებით გაზრდილია 83 მლნ ლარით, მოგების აკუმულირების ხარჯზე. დამატებითი პირველადი კაპიტალი 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 4.6 მლნ ლარს, აღნიშნული არ შეცვლილა წინა წელთან შედარებით. ხოლო მეორადი კაპიტალი 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 61.1 მლნ ლარს და 2022 წლის დეკემბერთან შედარებით 4.1 მლნ ლარით არის გაზრდილი.

რისკის მიხედვით შეწონილმა რისკის პოზიციებმა (Risk Weighted Exposure - „RWE“) 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 3,043 მილიონი ლარი, აღნიშნული წინა წელთან შედარებით გაზრდილია 433.4 მლნ ლარით. 2022 წლის დეკემბრის თვესთან შედარებით საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები გაიზარდა 329.5 მილიონი ლარით, საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები 100 მილიონი ლარით, ხოლო საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია გაიზარდა 3.8 მილიონი ლარით.

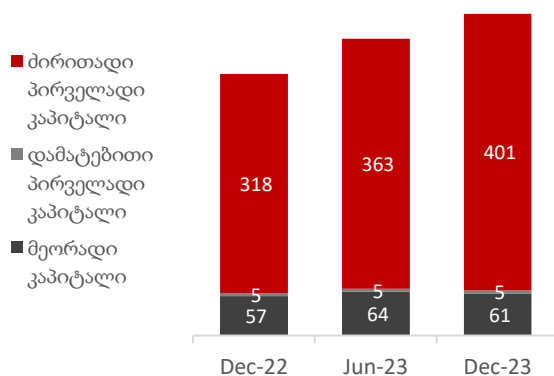
საზედამხედველო კაპიტალის
კოეფიციენტები

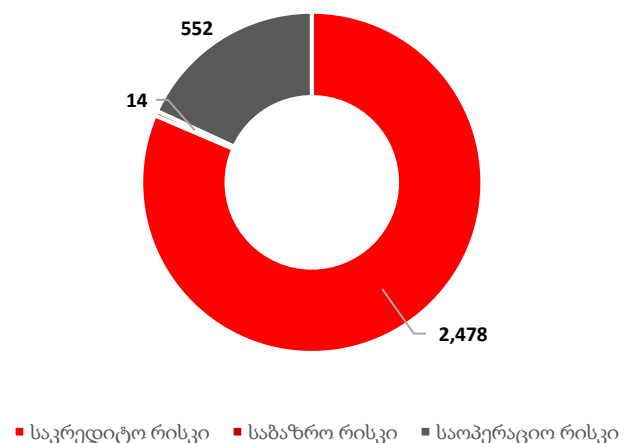
RWA მლნ ლარებში

საზედამხედველო კაპიტალი მლნ
ლარებში

RWA რისკის ტიპის მიხედვით მლნ ლარში

შენიშვნა: ზემოთ წარმოდგენილი მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

2021 წლის დეკემბერს სეზ-მა ლარის სესხების გაცემის წასახალისებლად, მიიღო გადაწყვეტილება შეეცვალა სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის (CICR) დათვლის მეთოდი და დამოკიდებული გახდა კომერციული ბანკის საკრედიტო პორტფელის დოლარიზაციის დონეზე. სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი არსებული 75% რისკის წონის მოთხოვნის ნაცვლად სესხების დოლარიზაციის მიხედვით განისაზღვრება. აღნიშნული ცვლილება ძალაში 2023 წლის იანვრიდან

შევიდა. NBG-ს მიერ მოთხოვნების გადახედვის შედეგად 2023 წლის იანვრის თვიდან ასევე შემცირდა სისტემური რისკის ბუფერი 1.5%-დან 1%-მდე.

სს ლიბერთი ბანკის რეიტინგები

Fitch Ratings		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	გრძელვადიანი	B+	პოზიტიური	8-მაისი-23
	მოკლევადიანი	B	-	
მხარდაჭერის რეიტინგი		WD	-	
მხარდაჭერის რეიტინგის დონე		WD	-	

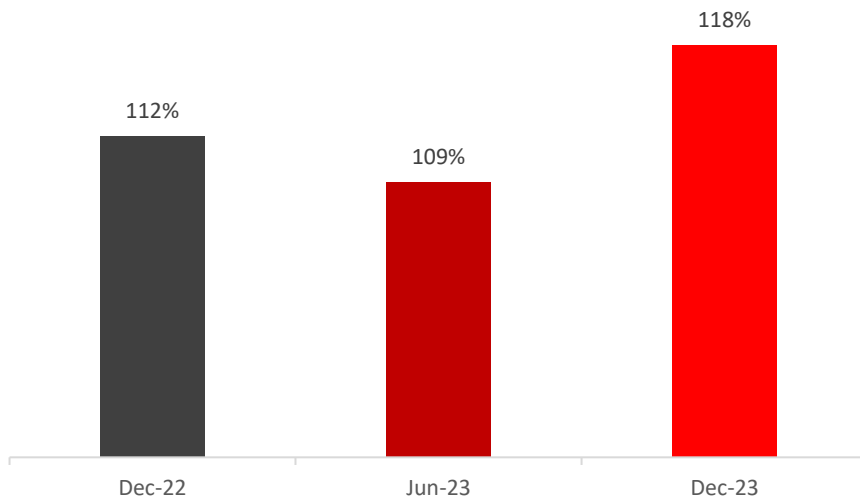
Moody's		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
საბანკო რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba3	ნეგატიური	3-მაისი-22
საბანკო რეიტინგი (ადგილობრივი)		Ba3		
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba2	-	
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (ადგილობრივი)		Ba2	-	

Fitch-ის პოზიტიური პერსპექტივა საქართველოს საბანკო სექტორზე 2023 წლის მაისში ასახავს მოლოდინს, რომ საქართველოს გაუმჯობესებული საოპერაციო გარემო და მაღალი ეკონომიკური ზრდა გააძლიერებს ბანკების ფინანსურ პროფილს, კერძოდ, აქტივების ხარისხს, მომგებიანობას და დაფინანსებას.

2022 წლის მაისში Moody's-მა საქართველოს საბანკო სექტორის პერსპექტივა სტაბილურიდან ნეგატიურზე შეცვალა რუსეთი-უკრაინის ომის შედეგად გაზრდილი გეოპოლიტიკური რისკებიდან გამომდინარე. ამ ეტაპზე რეიტინგი განხილვის პროცესშია.

2023 წელსაც ბანკი აგრძელებს ლიკვიდური აქტივების ეფექტურად გამოყენებას და ლიკვიდური სახსრებით სესხების დაფინანსებას. ლიკვიდობის პოზიცია საქართველოს ეროვნული ბანკის საზედამხებდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობაშია. 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 118% შეადგინა.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

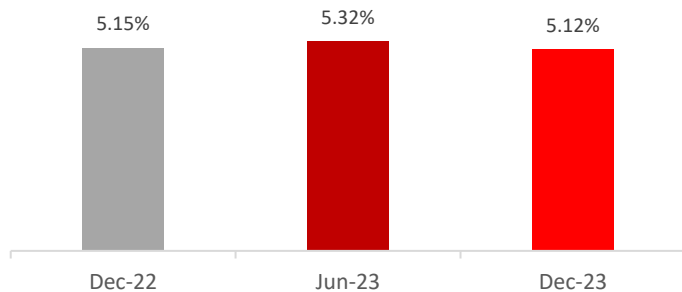

შენიშვნა: ზემოთ ცხრილში წარმოდგენილი 2023 წლის მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

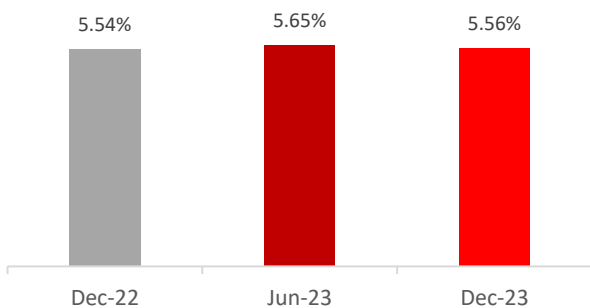
2.1.1 ბანკის კონკურენტული მდგომარეობა ბაზარზე

ბანკის მთლიანი აქტივების საბაზრო წილმა 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 5.12%. ბანკის მთლიანი სესხების საბაზრო წილი გასული წლის დეკემბრიდან 2023 წლის დეკემბრამდე 5.54%-დან 5.56%-მდე, ხოლო წმინდა სესხების საბაზრო წილი 5.47%-დან 5.41%-მდე შემცირდა კლიენტების მიერ განთავსებული დეპოზიტების საბაზრო წილი 6%-დან 6.17%-მდე გაიზარდა.

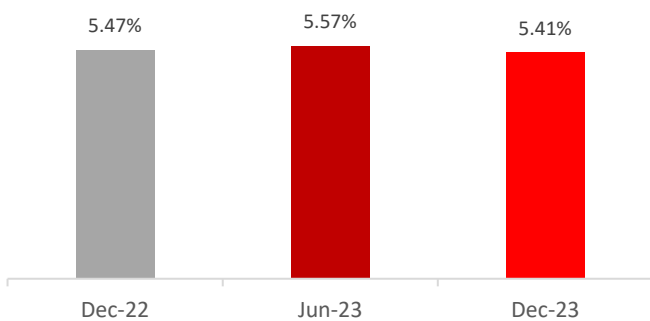
მთლიანი აქტივების საბაზრო წილი

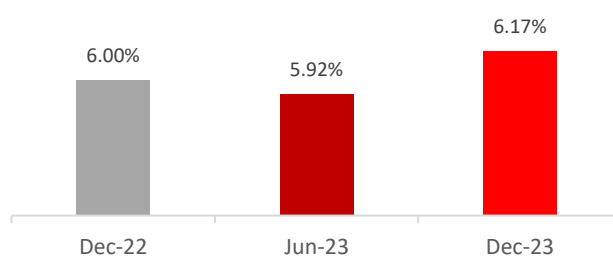
მთლიანი სესხების საბაზრო წილი

წმინდა სესხების საბაზრო წილი

კლიენტების მიერ განთავსებული
დეპოზიტების საბაზრო წილი

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

2.1.2 ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკი არის ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მითითებული საწარმოების მშობელი კომპანია, რომლებიც კონსოლიდირებულია აუდიტის მიერ შემოწმებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში (ფასს-ის შესაბამისად). საზედამხედველო და სხვა მნიშვნელოვანი მიზნებისთვის, აღნიშნული კომპანიები არ არის კონსოლიდირებული და ბანკს მოეთხოვება შეასრულოს ყველა საზედამხედველო მოთხოვნა დამოუკიდებლად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანმა წმინდა ინვესტიციებმა აღნიშნულ კომპანიებში შეადგინა 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად და 1.1 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად (31 დეკემბერი 2022 წ: 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად, 1.1 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად).

ბანკის საკუთრების წილი

სახელი	რეგისტრაციის ქვეყანა	31-დეკ-23	31-დეკ-22	რეგისტრაციის თარიღი	საქმიანობები
შპს Bus Stop ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	27-აგვისტო-09	გარე რეკლამირება
სს სმარტექსი	საქართველო	21.47%	21.47%	5-იანვარი-09	ადრეული ეტაპის VC ინვესტიციები

(1) ამჟამად უმოქმედო.

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი

2020 წლის დასაწყისში ლიბერთი ბანკის ახალ აღმასრულებელ დირექტორად ვასილ ხოდელი დაინიშნა. 2020-2022 წლები ლიბერთი ბანკისთვის განახლებული სტრატეგიის, ცვლილებებისა და ტრანსფორმაციის წლები იყო. აღსანიშნავია, რომ 2022 წელს ჯგუფმა შეიძინა ვითიბი ბანკი საქართველოს როგორც სადეპოზიტო პორტფელის, ისე სასესხო პორტფელის ნაწილები (303,853 GEL და 317,162 GEL შესაბამისად). დირექტორთა საბჭოს უშუალო გეგმაა გაძლიერება, უნივერსალური საბანკო ბიზნეს მოდელის გამყარება, პროდუქტებისა და პროცესების ციფრულ ტრანსფორმაციასთან მიახლოება, რაც გააუმჯობესებს საქართველოს რეგიონებში ფინანსების ხელმისაწვდომობას ყველა სამომხმარებლო სეგმენტში. 2023 წელსაც ლიბერთი ბანკი მიყვება აღნიშნულ სტრატეგიას.

ახალი დირექტორთა საბჭოს მიზანია მაქსიმალურად გაზარდოს სააქციო ღირებულება მომგებიანი ზრდისა და საქართველოში ბანკის ერთ-ერთ წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტად გარდაქმნის გზით. ბანკი აერთიანებს ყველაზე დიდ საცალო ქსელს საქართველოში, რომელიც მოიცავს სრული მომსახურების ფილიალებს, სერვისცენტრებს, მცირე ზომის გაყიდვების ობიექტებს, აგრეთვე ისეთი ტიპის ობიექტებს, რომლებიც მესამე მხარის ბიზნესშია განთავსებული. ბანკი მუდმივად ცდილობს მეტად განავითაროს მომხმარებლებთან კომუნიკაცია დისტანციური და ციფრული არხების გამოყენებით.

2020 წლის დასაწყისში ბანკმა შეიმუშავა ახალი ხედვა და მისია და წარმატებით მიყვება გეგმას 2023 წელსაც:

- ხედვა: ჩვენი ხედვაა გავაუმჯობესოთ საქართველოში თითოეული ადამიანის, ოჯახისა და ბიზნესის ცხოვრება.

- მისია: ჩვენ მთელი გულით ვზრუნავთ ადამიანებზე, მათ ოჯახებსა და ბიზნესებზე. ჩვენ ვიქნებით ხელმისაწვდომი ყველგან, სადაც ჩვენი მომხმარებლები არიან და მივაწვდით მათზე მორგებულ და სწრაფ მომსახურებას.

2023 წელი

- 2023 წელს ბანკი ინარჩუნებს საქართველოში აქტივებით მესამე უმსხვილესი ბანკის პოზიციას და ამავდროულად ლარიზაციის მაღალ დონეს როგორც აქტივების, ისე ვალდებულებების მხრივ.

უნივერსალური საბანკო მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი შეინარჩუნებს უნივერსალურ საბანკო მოდელს ძირითადი აქცენტით საცალო და MSME სეგმენტებზე. კორპორატიული და კერძო საბანკო ბიზნესი დარჩება მტკიცე საყრდენი უნივერსალური ბანკის მშენებლობის თვალსაზრისით.
- ხარისხიან უნივერსალურ საბანკო მომსახურებასთან ერთად, ლიბერთი ბანკი ყურადღებას გაამახვილებს ინოვაციური პროდუქტების შემუშავებაზე, პროცესების გამარტივებაზე, ციფრული ტრანსფორმაციის ხარისხის ამაღლებასა და ახალი მომხმარებლების მოზიდვაზე, მათ შორის ისეთ კლიენტებზე, რომლებიც ჯერ არ სარგებლობენ საბანკო მომსახურებით.

ციფრული საბანკო მომსახურება

- ბანკი აპირებს გააგრძელოს ციფრული საბანკო შესაძლებლობების გაუმჯობესება და შექმნას მომხმარებლის უმაღლესი დონის ციფრული გამოცდილება მობილური და ინტერნეტბანკის პლატფორმების საშუალებით.
- ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ახალი მომხმარებლებისთვის პროცესების დაჩქარება/გამარტივებას.
- ხანდაზმულთა და სოციალურად დაუცველი სეგმენტისთვის ფართო ფინანსური განათლების შესაძლებლობების შეთავაზებებთან ერთად, ასევე შემუშავდება ინოვაციური პროდუქტები.

კლიენტების მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი არის მომხმარებელზე ორიენტირებული ფინანსური სერვისების მიმწოდებელი და აპირებს გააგრძელოს მომხმარებელთა მომსახურების და გამოცდილების მეტად გაღრმავება. ამ მხრივ, მიმდინარეობს მომხმარებელთა მომსახურების მოდელის, ორგანიზაციული ცვლილებების და მომხმარებელთა საჩივრების მართვის გაუმჯობესება.

საკრედიტო რეიტინგები

- ლიბერთი ბანკის გეგმავს საკრედიტო რეიტინგების გაუმჯობესებას გრძელვადიან პერსპექტივაში.
- ბანკის უახლესი საკრედიტო რეიტინგები გამოიყურება შემდეგნაირად:
 - Fitch: B+, პერსპექტივა - სტაბილური, განახლების თარიღი: 4 აგვისტო 2023
 - Moody's: Ba3, პერსპექტივა - ნეგატიური, განახლების თარიღი: 3 მაისი 2023

დაფინანსება

- ლიბერთი ბანკი მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს/დააოპტიმიზიროს დაფინანსების სტრუქტურა და გამოიყენოს შესაძლებლობები ფონდირების ხარჯის შესამცირებლად. ამასთან დაკავშირებით,

ბანკი აპირებს გააგრძელოს თანამშრომლობა და კომუნიკაცია საერთაშორისო განვითარების ფინანსურ ინსტიტუტებთან.

კორპორაციული და სოციალური პასუხისმგებლობა

- ბანკი აქტიურად უწყობს ხელს გარემოსთვის სასარგებლო, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის CSR პროექტებს, რომლებიც მიმართულია ხადაზმულთა და საზოგადოების მოწყვლადი ნაწილის საჭიროებებზე, ასევე თანამშრომლების ჯანმრთელობაზე ზრუნვაზე.
- „მწვანე ყუთები“ სათაო ოფისში - სადაც გამოყენებული ქაღალდები გროვდება გადასამუშავებლად.
- უფასო კომპიუტერული და ფინანსური განათლება 60+ ასაკის ადამიანებისთვის, ახლა უკვე ონლაინ.
- სოლიდარობის ფონდი 22 წლამდე ონკოდაავადებული პაციენტებისთვის და რეაბილიტაციის ცენტრი შშმ ბავშვებისთვის.
- კომუნალური გადასახადების დაფინანსება ქვეყნის მასშტაბით 52 თავშესაფრისა და მზრუნველობის სახლისთვის.
- შიდა ფონდი თანამშრომლებისთვის „გულით ერთმანეთისთვის“, რომელიც პანდემიის პერიოდში შეიქმნა და მათი ოჯახის წევრებს ეხმარება ჯანმრთელობის გაუარესების შემთხვევაში.

ცხრილი 2.3.1 ბანკის მთავარი სტრატეგიული მაჩვენებლები

მომგებიანობა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
უკუგება აქტივებზე, (გაწლიურებული), %	2.09%	1.87%
უკუგება კაპიტალზე, (გაწლიურებული), %	17.81%	16.56%

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მთლიანი სესხები	2,857.98	2,426.42

2.3 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ბანკი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე ფართო ფილიალების ქსელის მფლობელს საქართველოში. ბანკი მთელი საქართველოს მასშტაბით წარმოდგენილია 456 ფილიალით, რომელიც ყოველთვიურად ემსახურება 1.6 მილიონ კლიენტზე მეტს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფილიალები და სერვის ცენტრები ნაწილდება შემდეგნაირად:

- ფილიალები და სერვის ცენტრები – 149
- სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები (Specialize Outlet) – 154
- მობილური ფილიალები (LX Mobile Branches) – 102
- ექსპრესს ფილიალები (Express Branches)-51

ფილიალები და სერვის ცენტრები მდებარეობს საქართველოს ყველა ქალაქში, დაბასა და რაიონული ცენტრში. სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები ემსახურება საქართველოს მოსახლეობას ისეთ სტრატეგიულ ლოკაციებზე, როგორც არის: სასაზღვრო-გამშვები პუნქტები, შსს მომსახურების სააგენტოები, იუსტიციის სახლები, შემოსავლების სამსახურები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოები და სხვა სტრატეგიული ლოკაციები.

ბანკი გაყიდვების წერტილებით წარმოდგენილია ყველა დასახლებულ პუნქტსა და სოფელში, სადაც მოსახლეობას საშუალება აქვს მიიღოს სრული საბანკო მომსახურება. მობილური ფილიალი არის მოძრავი ბანკი (ავტომობილი აღჭურვილი ტექნიკით), რომლითაც ბანკი სრულ საბანკო მომსახურებას უწევს საქართველოს მოსახლეობას ნებისმიერ ადგილას, მათ შორის მაღალმთიან რეგიონებში.

2.4 კვლევების მიმოხილვა

2023 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით, ბანკმა ჩაატარა შემდეგი კვლევები:

- NPS, SCAT, CES - მომხმარებელთა კმაყოფილების და ლოიალობის კვლევა. კვლევის მთავარ მიზანს წარმოადგენდა ლიბერთის მომხმარებლების კმაყოფილების, ლოიალობის და მომსახურების მიღების სიმარტივის შეფასება. კვლევა ტარდება ყოველთვიურად.
- რეგულარულად ტარდება თანამშრომლების ლოიალობის კვლევა ENPS, რომლის მთავარი მიზანია, თანამშრომელთა ლოიალობის დონის და არსებული პრობლემების და ძლიერი მხარეების გამოვლენა. კვლევა ტარდება ბანკის მიერ HR დეპარტამენტთან ერთად.

2.5 გამოსყიდული საკუთარი აქციები

2015 წლის 12 ნოემბერს ბანკმა გამოაცხადა ჩვეულებრივი აქციების გამოსყიდვის შესახებ (შემდგომში „გამოსყიდვა“), რა დროსაც თითო ჩვეულებრივ აქციაში გადაიხადა 0.0179 ლარი, და გამოსყიდული ჩვეულებრივი აქციების მაქსიმალურმა რაოდენობამ შეადგინა 1,045,428,327, ანუ გამოშვებული და განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%. გამოსყიდვის პერიოდი განისაზღვრა 90 კალენდარული დღით გამოცხადების თარიღიდან 2016 წლის 10 თებერვლამდე. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს გამოსყიდული ჰქონდა 1,045,428,327 ჩვეულებრივი აქცია (გამოშვებული და განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%) და ანგარიშსწორებაც სრულად ჰქონდა განხორციელებული. 2018 წელს ბანკის მაჟორიტარმა აქციონერმა, ჯორჯიან ფაინენშალ გრუპ ბი.ვი-მ მისი კუთვნილი 1,573,680 პრივილეგირებული აქცია დააკონვერტირა 31,600,000 ჩვეულებრივ აქციად, პრივილეგირებული აქციების პროსპექტით განსაზღვრული პროპორციის გათვალისწინებით. კონვერტაციის შედეგად GFG-ისთვის ჩვეულებრივი აქციების გადაცემა ბანკმა განახორციელა სახაზინო აქციებიდან, რის შედეგადაც ჩვეულებრივი გამოსყიდული აქციები შემცირდა 1,013,828,327-მდე (2017 წ.: 1,045,428,327).

2.6 საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა

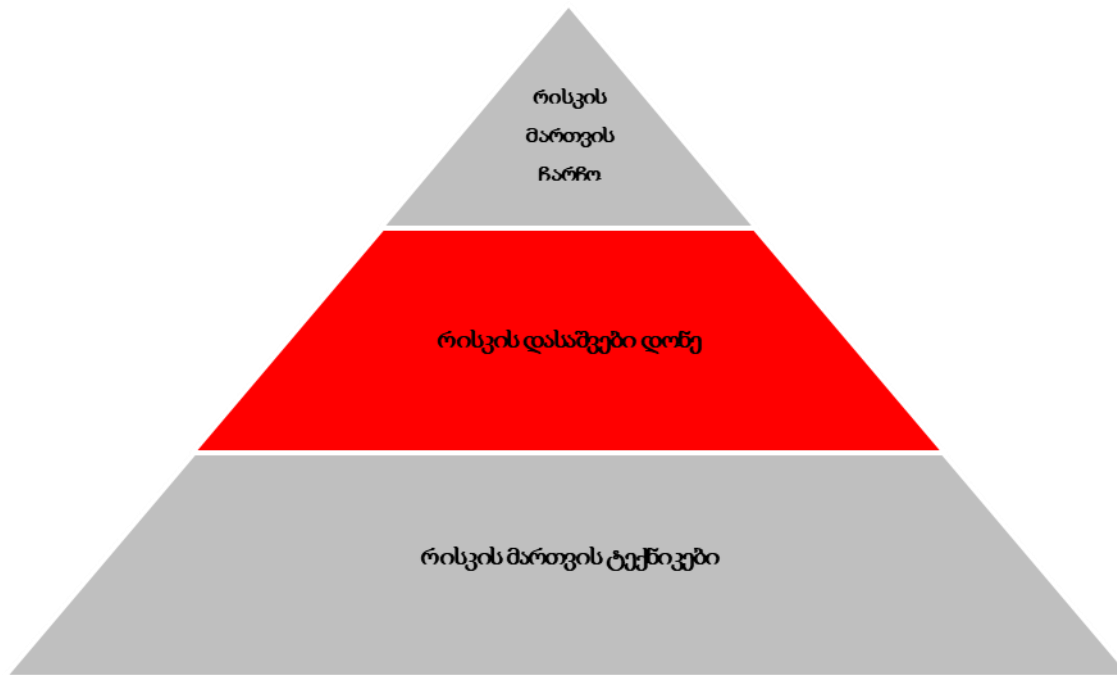
რისკი დამახასიათებელია საბანკო საქმიანობისთვის, თუმცა რისკის მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის უწყვეტი პროცესის მეშვეობით, რისკის ლიმიტების და კონტროლის სხვა მექანიზმების გამოყენებით. რისკის მართვის პროცესი უმნიშვნელოვანესია ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკის თითოეული პირი ანგარიშვალდებულია რისკის პოზიციებზე მის მიერ აღებულ პასუხისმგებლობებთან დაკავშირებით. ბანკი დგას საკრედიტო რისკის, ლიკვიდობის რისკის, საბაზრო რისკის, საოპერაციო რისკის და სხვა არაფინანსური რისკების წინაშე. ბანკის მიერ მიღებული რისკის მართვის სტრუქტურა ადგენს დასაშვები რისკების ლიმიტების ფარგლებს თითოეულ რისკთან და ბიზნეს ხაზთან მიმართებაში და უზრუნველყოფს მის შესაბამისობას.

2.6.1 რისკების მართვის მექანიზმები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოს შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს ბანკის რისკების დადგენასა და ანალიზს, შესაბამისი რისკის ლიმიტების და კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრის და რისკების მონიტორინგის და ლიმიტების დაცვის მიზნით. რეგულარულად ხდება რისკის მართვის პოლიტიკის და სისტემების გადახედვა ბაზრის პირობების, პროდუქტების და შეთავაზებული მომსახურებების ცვლილებების ასახვის მიზნით. ბანკს, მართვის სტანდარტების, პროცედურების და ტრენინგების მეშვეობით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის საშუალებები, სადაც ყველა თანამშრომელმა იცის თავისი ფუნქციები და ვალდებულებები.

რისკის მართვაზე ანგარიშვალდებული პირების პასუხისმგებლობა ითვალისწინებს ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფას ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ RAS-თან. შესაბამისობა უზრუნველყოფილია RAS პარამეტრების უწყვეტი მონიტორინგით. დირექტორთა საბჭოს აქტიური ჩართულობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და გამჭვირვალობას ყველა დონეზე, რისკის მიზნობრივ მაჩვენებლებთან, რისკის პროფილის უწყვეტ მონიტორინგთან რისკის დასაშვებ დონესთან მიმართებით, რისკთან დაკავშირებული გაფრთხილებების დროულ ესკალაციასთან და შემარბილებელი ზომების დაგეგმვასთან დაკავშირებით.

ბანკის რისკის მართვის ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ოთხ კომპონენტს:

- რისკის მართვის პრინციპები** ითვალისწინებს რისკის მართვის სტრუქტურის რაოდენობრივ საფუძველს, ესენია:
 - ▶ რისკების მართვის ეფექტური კულტურის ხელშეწყობა;
 - ▶ რისკზე ანგარიშვალდებულება ბიზნეს ხაზების მიხედვით;
 - ▶ რისკების დამოუკიდებელი ცენტრალური ზედამხედველობა;
 - ▶ გადაჭარბებული კონცენტრაციების თავიდან აცილება და/ან შემცირება;
 - ▶ რისკების მკაფიოდ გამოვლენადობის, შეფასებადობის და მართვადობის უზრუნველყოფა.
- სტრატეგიული პრინციპები** ითვალისწინებს ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომლითაც იხელმძღვანელებს ბანკი საზედამხედველო ფინანსური მიზნების მიღწევისას და რომლითაც იზომება ახალ ინიციატივებსა და ბანკის მიერ რისკის დასაშვებ დონეს შორის შეთანხმების ხარისხი. სტრატეგიული პრინციპები მოიცავს შემდეგს:
 - ▶ ყურადღების გამახვილება მოგების მრავალფეროვნებაზე, ხარისხსა და სტაბილურობაზე;
 - ▶ ორიენტირება ძირითად საქმიანობაზე ბანკის კონკურენტუნარიანი უპირატესობების ეფექტური გამოყენებით;
 - ▶ დისციპლინირებული და შერჩევითი სტრატეგიული ინვესტიციების განხორციელება.
- საზედამხედველო ფინანსური მიზნები** ორიენტირებულია აქციონერთა ღირებულების და ბანკის საქმიანობის ფრენჩაიზინგის მდგრადობის გრძელვადიან პერსპექტივებზე. აღნიშნული მიზნები ორიენტირებულია კაპიტალის შიდა გენერირებაზე მოგების მდგრადი ზრდის საფუძველზე, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის წვდომას კაპიტალზე სათანადო კომერციული პირობებით, და ადეკვატური კაპიტალის შენარჩუნებაზე ბანკის რისკის პროფილთან მიმართებაში.

4. **რისკის დასაშვები დონის შეფასებები** ითვალისწინებს ობიექტურ მაჩვენებლებს, რომელიც ზომავს რისკს და ახდენს ბანკის მისაღები რისკის დონის ფორმულირებას. ასეთი მაჩვენებლები უზრუნველყოფს კავშირს რისკის მიღების ფაქტობრივ ოპერაციებსა და რისკის მართვის პრინციპებს, სტრატეგიულ პრინციპებს და საზედამხედველო ფინანსურ მოთხოვნებს შორის. აღნიშნული მაჩვენებლები მოიცავს კაპიტალის და შემოსავლების კოეფიციენტებს, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკის ლიმიტებს და საკრედიტო და საოპერაციო რისკის მიზნებსა და ლიმიტებს.

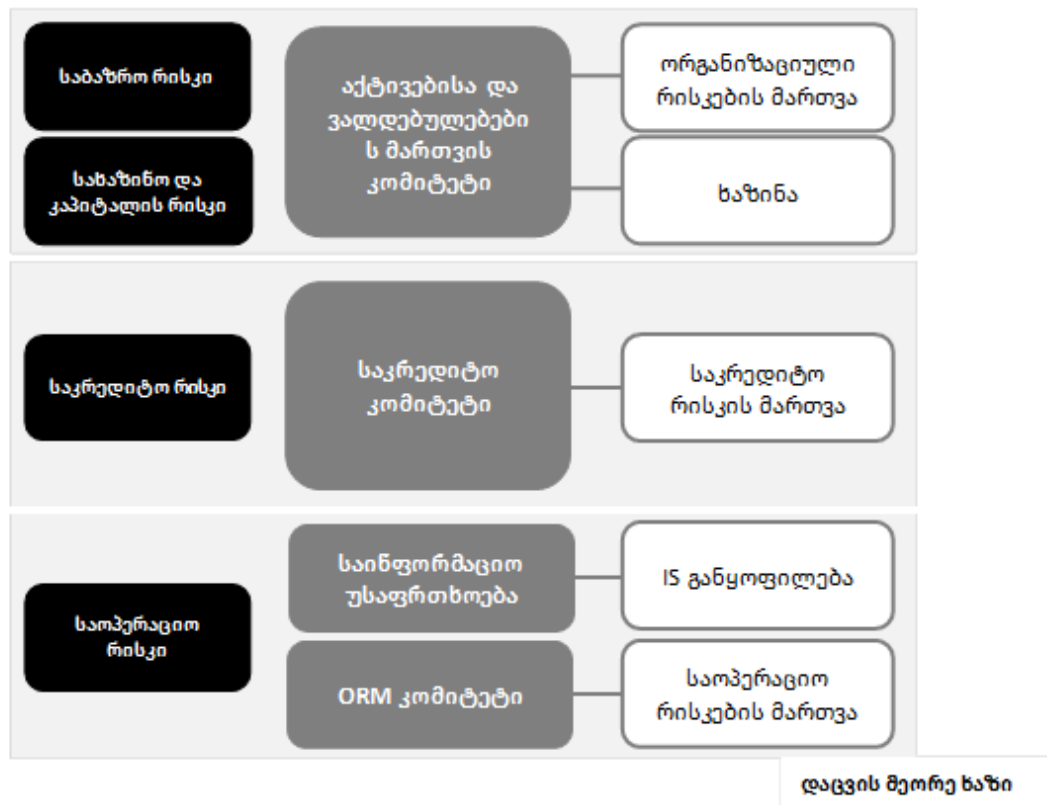
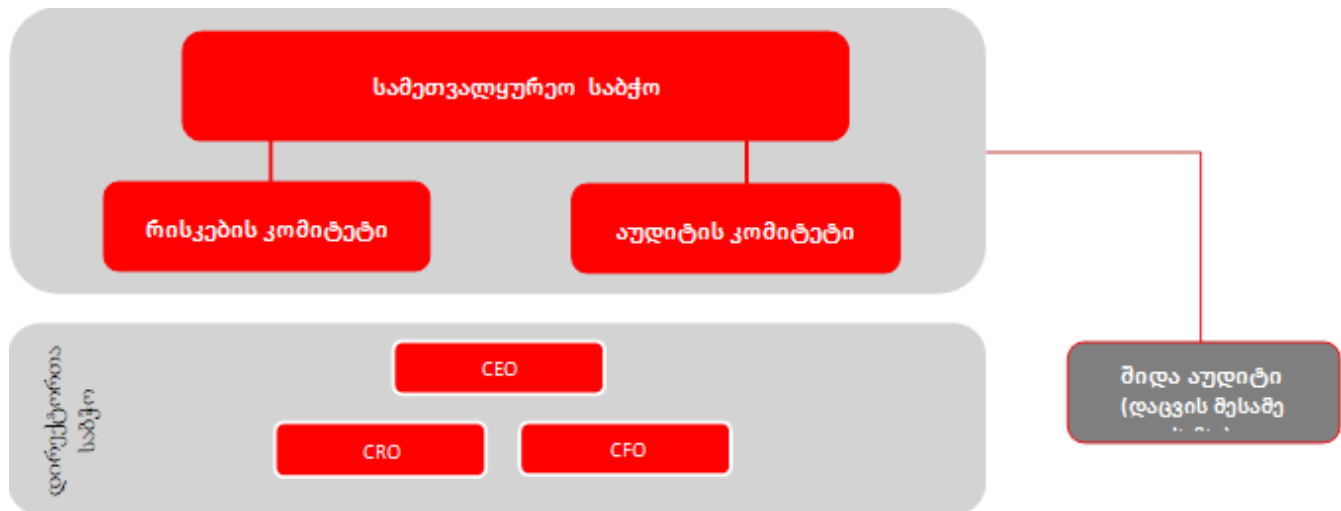
სამეთვალყურეო საბჭო ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია რისკების დადგენასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკე დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ბანკის ძირითად რისკებს მართავს ქვემოთ მითითებული კომიტეტები და ერთეულები, დირექტორთა საბჭო საბჭოს აქტიური ჩართულობით:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი
- ლიკვიდობის რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (“ALCO”)
- საბაზრო რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
- საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი
- ინფორმაციის უსაფრთხოების და ტექნოლოგიურ რისკებს მართავს ინფორმაციის უსაფრთხოების კომიტეტი

ბიზნეს ხაზები წარმოადგენენ იმ რისკებზე მთავარ პასუხისმგებელ ერთეულებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ყოველდღიურ საქმიანობებზე და ოპერაციებზე. ბიზნეს პროცესები მოიცავს შესაბამისი რისკის ერთეულის წარმომადგენლების მიერ შესრულებული საქმიანობების კონტროლს. რისკის მართვის ფუნქციების მქონე ერთეულები, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან ძირითადი საქმიანობებისგან, მონაწილეობენ რისკების მართვასა და შიდა კონტროლში. ისინი წარმოადგენენ კონტროლის და დაცვის მეორე ხაზს, დაცვის პირველი ხაზი უზრუნველყოფილია ბიზნეს ფუნქციების მქონე ერთეულებით. ქვემოთ ჩამოთვლილი დეპარტამენტები/განყოფილებები პასუხისმგებელი არიან საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე:

- ორგანიზაციული რისკების მართვა (ERM);
- ხაზინა;
- საკრედიტო რისკების მართვა;
- კრედიტების ადმინისტრაცია;
- საოპერაციო რისკების მართვა (ORM);
- საინფორმაციო უსაფრთხოება;
- უსაფრთხოება;
- ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა;
- კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს რისკის მართვის დაცვის სამ ხაზს:

ბიზნეს მიმართულების დირექტორები/ბიზნესის მფლობელები/წინა ხაზის თანამშრომლები

დაცვის პირველი ხაზი

2.6.1.1 საკრედიტო რისკის კომიტეტი

საკრედიტო რისკის კომიტეტს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის დონეზე ყველა ტიპის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკების მართვაზე. კომიტეტი ასრულებს მთავარ როლს ბანკის პორტფელში შესაძლო მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების იდენტიფიკაციაში და აქვს საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება შეთავაზებულ საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული გარიგებების დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ. საკრედიტო რისკის კომიტეტმა შეიმუშავა საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც შეესაბამება ბანკის მოქმედ რისკის პროფილს და მომავალი ზრდის გეგმებს. საკრედიტო რისკის დეპარტამენტები და ერთეულები უზრუნველყოფენ საკრედიტო რისკის კომიტეტისთვის ინფორმაციის მიწოდებას. არსებითი საკრედიტო რისკის გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით დაინერგა ყოვლისმომცველი კონტროლის და მონიტორინგის სისტემები, რომელშიც მკაფიოდ არის განსაზღვრული საკრედიტო რისკის მართვაში ჩართული პერსონალის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.

საკრედიტო რისკის კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- რისკის მართვის სტრუქტურის და პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება;
- საკრედიტო რისკების დამტკიცება დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში;
- საბალანსო და ბალანსგარეშე საკრედიტო და კონცენტრაციის რისკების მართვა და ზედამხედველობა;
- საკრედიტო ლიმიტების განსაზღვრა კლიენტის კატეგორიის და ოპერაციის ტიპის მიხედვით;
- საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული შესაძლო ზარალის წინასწარ დადგენა;
- კრედიტების სათანადო ადმინისტრაციის, შეფასების და მონიტორინგის პროცესის წარმოება ყველა ბიზნეს ხაზზე.

2.6.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია კაპიტალის, ლიკვიდობის, საპროცენტო და დაფინანსების რისკების მართვა. კომიტეტის თავმჯდომარე არის გენერალური დირექტორი. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ეფექტური გადაწყვეტილების მისაღებად წარმოადგენს რელევანტურ ანალიტიკურ მონაცემებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი მიზნებია:

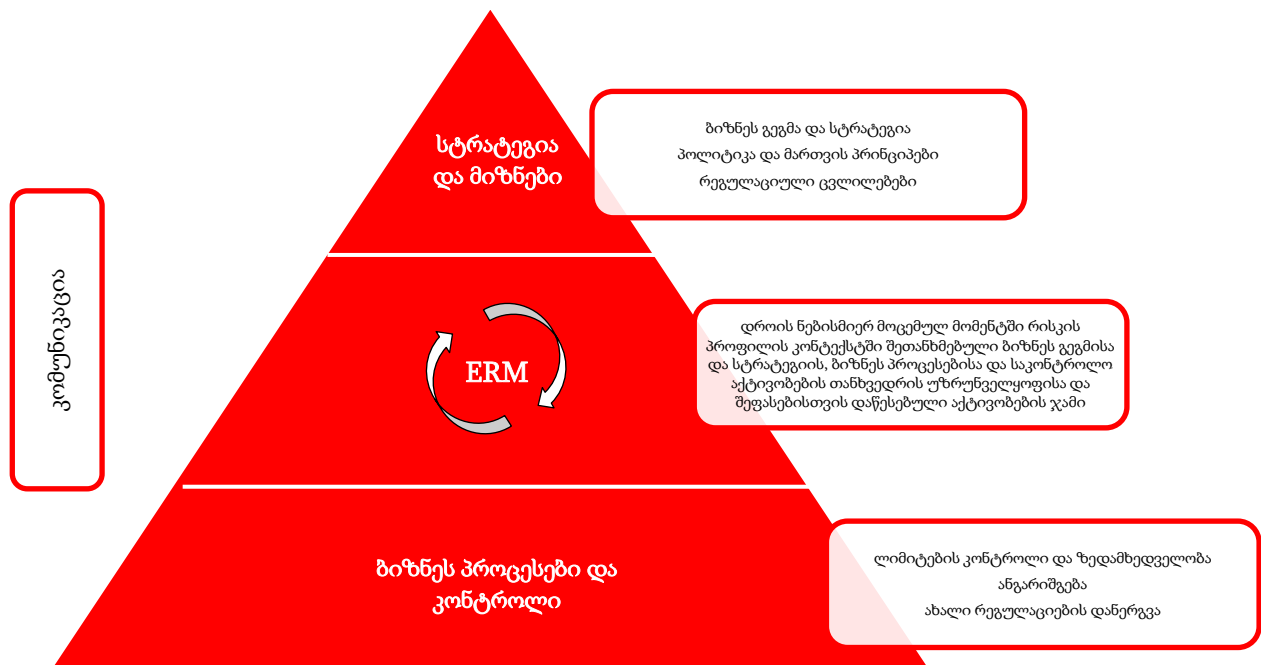
კაპიტალის რისკი	• სეზ-ის მიხედვით კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და კაპიტალის პროგნოზის ანალიზი; • ეკონომიკური კაპიტალის მართვა და ძირითადი ცვლილებების ანალიზი; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი და კაპიტალის კვარტალური სტრეს-ტესტი;
ლიკვიდობის რისკი	• დაფინანსების გეგმის შემუშავება ბანკის საინვესტიციო შესაძლებლობების გათვალისწინებით ჭარბი ლიკვიდური სახსრების თავიდან ასაცილებლად; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი ყოველთვიური ლიკვიდობის სტრეს-ტესტებთან ერთად და შესაბამისი ქმედებები შედეგების; • ლიკვიდობის რისკის მიტიგაციის ინსტრუმენტების და აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის პოზიციის მართვა;
საბაზრო რისკი	• საპროცენტო განაკვეთისა და საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის პოზიციის მართვა • FX პოზიციის მართვა;
ფასდადება	• მინიმალური საპროცენტო განაკვეთის დაწესება სესხებისა და გარანტიებისთვის; • ფასდადებასთან მიმართებაში გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კონტროლი;

დამატებით, კომიტეტი აწესებს ლიმიტს ბანკთაშორის კონტრაგენტის რისკისთვის. კომიტეტი თავისი ძირითადი პასუხისმგებლობების შესრულებით, უზრუნველყოფს შესაბამისი აქტივების და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის შემუშავებას და განხორციელებას. აღნიშნული პოლიტიკა არის მთავარი სახელმძღვანელო ბანკის საბალანსო ანგარიშგებასთან და მის მაჩვენებლებთან დაკავშირებით სრული მონიტორინგის და ღრმა ანალიზის შესრულებისთვის.

2.6.1.3 ორგანიზაციული რისკების მართვა

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების მიზანია საფრთხეებისა და შესაძლებლობების საუკეთესო დაბალანსებისთვის რისკის მისაღები დონის შენარჩუნება - რისკის დასაშვები დონისა და საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება დაინტერესებულია ორგანიზაციის განვითარებასთან ერთად უზრუნველყოს დასახული მიზნების მიღწევა და ორგანიზაციის აქტივების შესაფერისი მართვა, არასასურველი მოვლენების შედეგად დანაკარგების თავიდან არიდების ჩათვლით. ეს მოიცავს ორგანიზაციის ყველა დონეზე არსებულ საკითხებს. მმართველობაში ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების როლი ილუსტრირებულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

მმართველობასა და ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების კავშირი

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ხელს უწყობს რისკებთან დაკავშირებული საქმიანობების მართვას, როგორებიცაა რისკების თავმოყრა და ანალიზი, რისკების ანგარიშგება, და მოიცავს ისეთ საკითხებს, რომლებიც არ არის განსაზღვრული კონკრეტული ტიპის რისკში. განყოფილების ძირითადი ფუნქციები მოიცავს:

- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესზე და აღდგენის გეგმის დოკუმენტაციაზე პასუხისმგებლობა;
- დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ხელის შეწყობა RAS-ის მიმოხილვის პროცესის კოორდინირებაში და RAS შესაბამისობის მონიტორინგი, კონტროლი და ანგარიშგება;
- სხვადასხვა ტიპის სტრეს-ტესტების ჩატარება ორგანიზაციის დონეზე;
- ხაზინის დეპარტამენტთან ყოველდღიური კომუნიკაცია და ALCO-სთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდება;
- საზედამხედველო რისკის მართვა და ანგარიშგება.

2.6.2 დოკუმენტი რისკის დასაშვები დონის შესახებ

2.6.2.1 რისკის დასაშვები დონე

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ბანკის რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრაზე. ბანკის რისკის დასაშვები დონე განსაზღვრულია დოკუმენტში, რისკის დასაშვები დონის შესახებ ("RAS"). რისკის დასაშვები დონე განისაზღვრება, იმ რისკის ტიპების და დონის სახით, რომლის მისაღებად ბანკი მზად არის თავისი აქციონერების და მეანაზრეების სახელით მის სტრატეგიულ, ტაქტიკურ და ტრანზაქციულ ბიზნეს ოპერაციებში. რისკის დასაშვები დონე გამოხატულია, როგორც კონკრეტული, რაოდენობრივი ფარგლების პაკეტი სხვადასხვა სარისკო საქმიანობებზე, რომლის კროსირებაც არ უნდა მოახდინოს ბანკმა. RAS ასევე

განსაზღვრავს სხვადასხვა ლიმიტებს კონტრაგენტებზე კონცენტრაციის რისკების თავიდან ასაცილებლად.

რისკის მიღების შესაძლებლობა წარმოადგენს ბანკის საერთო შესაძლებლობას მიიღოს პოტენციური ზარალი. რისკის პროფილი არის ბანკის რისკის პორტფელის მოკლე ასახვა დროის კონკრეტულ ეტაპზე (წარსული, აწმყო ან მომავალი). რისკის დასაშვები დონე არ არის ბანკის მიერ რისკის მიღების შესაძლებლობა (და უნდა იყოს მასზე ნაკლები) და ასევე შესაძლოა განსხვავდებოდეს ბანკის რისკის პროფილისგან. რისკის პროფილი ზოგადად დაბალი უნდა იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე. რისკის პროფილი შეიძლება მაღალი იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე გამონაკლის შემთხვევებში (მაგალითად, ბანკის რისკის დასაშვები დონის გამოხატული ცვლილების და გარე იმპულსების გამო) დროის შეზღუდულ და მოკლე პერიოდებში.

2017 წელს ახალმა მმართველობამ გადაწყვიტა რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი ცალკე დოკუმენტად დაემტკიცებინა.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში აღწერილია ბანკის მიდგომები შემდეგ რისკებთან მიმართებაში:

- საკრედიტო რისკი
- სახაზინო და კაპიტალის რისკი
- საბაზრო რისკი
- საოპერაციო რისკი
- სხვა მნიშვნელოვანი რისკები

ბანკის რისკის დასაშვები დონის ზომები განსაზღვრულია ბანკის სტრატეგიული მიზნების მიღწევის და გაუმჯობესებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებისა და უსაფრთხოების ზომების უზრუნველყოფის მიზნით:

- ▶ კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა ნებისმიერ დროს;
- ▶ ლიკვიდობის და დაფინანსების რისკის სათანადო მართვის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს: LCR და ლიკვიდობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას საზედამხედველო მოთხოვნილ მინიმუმზე ზემოთ. შეზღუდვებს ერთი კლიენტის რისკის პოზიციებზე; კონცენტრაციის ლიმიტებს; სტრეს-ტესტების ჩაბარებას (საბაზო, რბილი და მძიმე შემთხვევები) და სათანადოდ დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურის მიღწევას და შენარჩუნებას;
- ▶ წინასწარი შეფასება მითითებულ რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებით უნდა წარედგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მნიშვნელოვანი ახალი პროექტების / ინვესტიციების, ახალი პროდუქტების თვალსაზრისით, და ბაზრის ახალ სეგმენტში ან ბიზნეს ხაზებში შესვლისთვის;
- ▶ მდგრადი ეკონომიკური სარგებელის შესაბამისობის შენარჩუნება აღებულ მოვალეობებთან.

დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად, ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში უფრო ხშირად, განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის რისკის დასაშვებ დონეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ იგი შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას, ბიზნეს და საზედამხედველო გარემოს და დაინტერესებულ მხარეთა მოთხოვნებს.

ბანკის რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებული დოკუმენტები რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ რისკის დასაშვებ დონეს, უნდა არსებობდეს ზომების კონკრეტული პაკეტი დირექტორთა საბჭოს დავალებებთან ერთად, რომელშიც შედის აღნიშნული ზომების განხორციელება ბანკის რისკის პროფილის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით რისკის დასაშვებ დონესთან დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

დირექტორთა საბჭო და განყოფილების ყველა ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია შეასრულოს და დაიცვას რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი.

2.6.2.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და გადახედვა

სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო რისკის პროფილის მართვაზე. საკრედიტო რისკის კომიტეტი, ALCO, ინფორმაციის უსაფრთხოებისა და საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტები და ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილება პასუხისმგებელი არიან რისკების მონიტორინგზე და რისკის დასაშვები დონის შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილებას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა RAS პარამეტრების და ლიმიტების უწყვეტ მონიტორინგზე და RAS შესრულების შესახებ ანგარიშგებაზე სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ყოველკვარტალურად.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი გადაიხედება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, ან ბანკის საოპერაციო გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილების დროს, რა შემთხვევაშიც გადახედვის პროცესს ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს შეუძლია მიუთითოს სამეთვალყურეო საბჭოს, რომ RAS საჭიროებს გადახედვას, თუმცა სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას როდის დაიწყოს აღნიშნული პროცესი.

გადახედვის კოორდინაციას ახორციელებს ორგანიზაციული რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში შეთავაზებული ცვლილებები დასტურდება დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

2.6.3 რისკის ტიპები

ბანკი თავისი საქმიანობის ფარგლებში სხვადასხვა რისკის წინაშე დგას, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი მითითებულია ქვემოთ. რეგულაციები მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო რისკს, საოპერაციო რისკსა და სახაზინო და კაპიტალის რისკს. კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის თანახმად ბანკი ითვლის ეკონომიკურ კაპიტალს, რომელიც საჭიროა ლიკვიდობის რისკის გარდა ყველა მატერიალური რისკის დასაფარად.

2.6.3.1 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი მხარის მიერ შეთანხმებული პირობების შესაბამისად ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული რისკი. როგორც წესი, აღნიშნული

ვალდებულებები წარმოადგენენ ბანკის ტრადიციული არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობის, კონკრეტულად სესხების, შემადგენელ ნაწილს.

ბანკს აქვს საკრედიტო რისკის სხვადასხვა კატეგორია:

- დეფოლტის რისკი - არის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სასესხო ვალდებულების გადახდას.
- ქვეყნის რისკი - ქვეყნის კრედიტუნარიანობის მოულოდნელი გაუარესების ან დეფოლტის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სოციალური არეულობით, პოლიტიკური არასტაბილურობით, ომით ან სხვა არახელსაყრელი მოვლენებით ქვეყანაში.
- კონცენტრაციის რისკი - ერთი აქტივის ან აქტივების ჯგუფის დიდი პოზიციის დაკარგვის რისკი. ეს რისკი წარმოიქმნება, როცა პორტფელი სექტორის და მსესხებელთა ჯგუფის თვალსაზრისით ნაკლებადაა დივერსიფიცირებული.

საკრედიტო რისკების მართვის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს ბანკში მოქმედი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების და აღიარების მიდგომა. აღნიშნული მიდგომა დაფუძნებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტის - ფასს 9 მოთხოვნებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მარეგულირებელ დოკუმენტზე „ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კატეგორიებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის წესი“. ლიბერთი ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას ახორციელებს ორი მიმართულებით: ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისა და კოლექტიურად შეფასებული (ჰომოგენული ჯგუფების) რისკის პოზიციების ჭრილში, რისთვისაც ბანკს შემუშავებული აქვს შესაბამისი რისკის პოზიციების გაუფასურების ორი მეთოდოლოგია.

ლიბერთი ბანკის მიერ გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციების და კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების ფასს-9 მიხედვით გაუფასურების მეთოდოლოგიების საფუძველზე შექმნილი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვები გამოიყენება როგორც ბანკის შიდა ისე საზედამხებდებლო ანგარიშგების მიზნებისთვის. აღნიშნულმა მიდგომამ 2023 წლის მეორე ნახევარში სრულად ჩაანაცვლა მანამდე მოქმედი „კომერციული ბანკების მიერ აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნისა და გამოყენების წესი“.

ფასს-9 მიდგომით სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვების ფორმირება ეფუძნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ECL (expected credit losses) აღრიცხვის მოდელს და არა უკვე დამდგარი ზარალის აღრიცხვის მოდელს. განახლებული ფასს 9 დარეზერვების ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ძირითად ფუნდამენტური ცვლილებებს:

- ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას საკრედიტო რისკის მიხედვით გაუფასურების სტადიების მიხედვით, მათ შორის:
 - 1-ლი დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 1) ხვდება სტანდარტული საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გაუფასურებული ან რომლებზეც საკრედიტო რისკი არ არის მნიშვნელოვნად გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-2 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 2) ხვდება საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-3 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 3) ხვდება საკრედიტო რისკის მიხედვით სრულად გაუფასურებული (დეფოლტური) საკრედიტო ინსტრუმენტები.

- კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის, ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში დაინერგა ახალი ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაც გულისხმობს SICR (Significant Increasing Credit risk)– ის ან დეფოლტის თრიგერებად DSCR & PTI & LTV კოეფიციენტების გამოყენებას. ეს ფუნდამენტური ცვლილებაა და სეზ-ის ახალი მოთხოვნების გარეშე, ისედაც საჭირო იყო მისი განხორციელება. ვინაიდან გაუფასურების სტადიებს შორის მიგრაციების არსებული ხარისხობრივი პარამეტრები, ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელის/პროდუქტების შესაბამისი რისკების საპასუხოდ საჭიროებდა განახლებას და გაუმჯობესებას.
- მოქმედებს კლიენტების ჭრილში კონტამინაციის პრინციპით დარეზერვების ახალი მიდგომა, რომლის მიხედვითაც მსესხებლის ერთ-ერთი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა/გაუფასურება, იწვევს ამავე მსესხებლის სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას/გაუფასურებას, მიუხედავად იმისა, ეს ინსტრუმენტები ერთ ჰომოგენურ ჯგუფში ხვდება თუ სხვადასხვაში.
- შეიცვალა რისკის პოზიციების კატეგორიების რეკლასიფიკაციის მიდგომები და დაინერგა კატეგორიების გაუმჯობესების ახალი სისტემა, რომელიც დაფუძნებულია მსესხებლების ფინანსურ ანალიზსა და ასევე 3, 6, 12 თანმიმდევრული დემონსტრაციული გადახდების ისტორიებზე.
- შემოღებულ იქნა ახალი მიდგომები საყურადღებოდ მოდიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა (სმფი), განმეორებითი რესტრუქტურზაციებისა და რეფინანსირებული სესხების მიმართ სრულიად ახალი რეკლასიფიკაციებისა და დარეზერვების მიდგომები.
- მნიშვნელოვნად შეიცვალა გარესაბალანსო რისკის პოზიციების გაუფასურების კრიტერიუმები და მიდგომები, კერძოდ: კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად ბანკის გარესაბალანსო ვალდებულებების ნაწილში დაინერგა CCF (Credit Conversion Factor) კონცეფცია, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ მიღებულ პრაქტიკას. აღნიშნულიდან გამომდინარე ბანკი გამოიყენებს კრედიტის კონვერსიის ფაქტორებს, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი რისკის პოზიციებისთვის Stage 1, Stage 2, Stage 3 კატეგორიების ჭრილში.
- ინდივიდუალურად შესაფასებელი რისკის პოზიციების (ISRE) დარეზერვების მეთოდოლოგიაში დაემატა ოქროს საბითუმო ლომბარდის (ოსლ) რისკის პოზიციებისთვის ECL შეფასების განახლებული უნიფიცირებული მიდგომები, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიების შეფასებას S&P GMI-ის PD&LGD სქორქარდებით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას.
- 2023 წელს მასშტაბური იყო ლიბერთი ბანკის რეზერვების ავტომატიზაციის პროცესის პროექტი, რომელიც მოიცავს MOB, AGE, PD, LGD, EAD, STAGE-ის ავტომატურ გადათვლებს სხვადასხვა მეთოდოლოგიების ჭრილში, რაც მნიშვნელოვანი სიახლეა. აღნიშნულმა პროცესმა მნიშვნელოვნად შეამცირა ბანკის საოპერაციო რისკების ინფერენტული რისკი და ამ რისკის ერთ-ერთ ძლიერ მიტიგანტად იქცა.

- მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კალკულაციის პროცესის სრულმა ავტომატიზაციამ ბანკს საშუალება მისცა გაემარტივებინა ჰომოგონური ჯგუფების დაშლის და ახალი ჯგუფების ფორმირების პროცესი, რამაც ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელიდან გამომდინარე ახალი გამოწვევების შესაბამისი ჰომოგონური ჯგუფების ფორმირების შესაძლებლობები წარმოშვა.
- ბანკის გარე აუდიტორის, E&Y-ის რეკომენდაციის შესაბამისად, ბანკმა 2023 წელს დაიწყო მუშაობა EAD (Exposure At Default) - სოფისტიცირებული მოდელის შემუშავებაზე, რომელიც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის უფრო ზუსტი კალიბრაციის საშუალებას იძლევა. ამ მიმართულებით განახლებული მოდელის ჩარჩო აიგო ფულადი ნაკადების მქონე რისკის პოზიციებზე, ისტორიული წინსწრებით გადახდების, დეფოლტის პერიოდების და საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების გათვალისწინებით.

2.6.3.2 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური ბაზრის შედეგებზე. საბაზრო რისკის ძირითადი ტიპები მოიცავს საპროცენტო განაკვეთისა და გაცვლითი კურსის რისკს და მათი ცვალებადობის დონეს. საბაზრო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება სავაჭრო საქმიანობებიდან. იგი მოიცავს აქციების გადაფასებასთან დაკავშირებულ ზარალის რისკს, ასევე საპროცენტო განაკვეთებისა და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ ზარალს, რაზეც ბაზრის ცვალებადობა ახდენს გავლენას.

2.6.3.3 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის დანაკარგების მიღების რისკი, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას გაუმართავი შიდა პროცესებით, ადამიანური ქმედებით, სისტემების გაუმართაობით ან მათში დაფიქსირებული ხარვეზებით ან/და გარე ფაქტორებით (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შიდა და გარე თაღლითობით, წყალდიდობით, ხანძრით, მიწისძვრით, ტერორისტული ან კიბერ-შეტევებით). საოპერაციო რისკი მოიცავს იურიდიულ, მაგრამ არ მოიცავს სტრატეგიულ და რეპუტაციულ რისკებს.

საოპერაციო რისკების კლასიფიკაცია:

- ბიზნეს პროცესთან დაკავშირებული რისკი- გულისხმობს პროცესის გაუმართაობის რისკს, რომელიც გამოწვეულია მისი არასათანადო განსაზღვრით ან/და დაკავშირებით სხვა პროცესებთან, ან პროცესის არაჯეროვანი დოკუმენტირებით ან/და გაკონტროლებით;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიური რისკი- მოიცავს როგორც ინდივიდუალური სისტემების შეფერხებას, ასევე მათ მთლიან გაუმართაობას საბანკო საქმიანობის განხორციელების დროს.
- ადამიანებთან დაკავშირებული რისკი-გულისხმობს მართვის შეცდომას, ორგანიზაციული სტრუქტურის გაუმართაობის, ან ადამიანური რესურსების შეცდომის რისკს, მაგ. დადგენილი პოლიტიკისა და პროცედურების დარღვევას. ეს რისკები შეიძლება გაზარდოს ან გააღრმავოს არაეფექტურმა ტრენინგებმა, კონტროლის არაადეკვატურმა მექანიზმებმა, კადრების უკმარისობამ, ან სხვა ფაქტორებმა;
- თაღლითობის რისკი-ბანკის თანამშრომლების, კლიენტების ან მესამე პირების მიერ წინასწარ განზრახული და ბანკის მიმართ განხორციელებული ნებისმიერი კანონ-საწინააღმდეგო

ქმედება, რომლის მიზანია ბანკისათვის ზარალის მიყენება ან/და ფინანსური სარგებლის მიღება (შიდა და გარე თაღლითური ქმედებები);

- გარე რისკები-მოიცავს ისეთ მოვლენებს, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბანკის ძირითად საქმიანობასთან, მაგრამ შეუძლიათ ზეგავლენის მოხდენა ბანკის ფუნქციონირებაზე (წყალდიდობა, ხანძარი, მიწისძვრა, ტერორისტული შეტევები, საგანგებო/საომარი მდგომარეობა და სხვა).

2.6.3.4 საბაზრო და კაპიტალის რისკი

საბაზრო და კაპიტალის რისკი მოიცავს ლიკვიდობის და კაპიტალის რისკს. ლიკვიდობის რისკი არის ფინანსური რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ბანკის მიერ ვალდებულებების დროული გადახდის პოტენციური უუნარობის, ან ამ ვალდებულებების შესრულებისას ზედმეტი ხარჯის გაწევის შედეგად. ბანკი ლიკვიდობის რისკს ორ ტიპად ყოფს:

საბაზრო ლიკვიდობა - საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკს არ შეეძლება აქტივის ყიდვა ან გაყიდვა ფასების მატერიალურად შეცვლისა და ტრანზაქციის დიდი ხარჯების გაწევის გარეშე.

დაფინანსების ლიკვიდობა - დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება, როცა ბანკს არ შეუძლია ვალდებულების გადახდა მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ან ბანკს არ შეუძლია დეპოზიტების გატანის მსურველი მომხმარებლების დაკმაყოფილება.

კაპიტალის რისკი წარმოიქმნება რისკის პოზიციების მხარდასაჭერად კაპიტალის არაადეკვატურობით, რომელიც გამოწვეულია ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობებით, დივიდენდების მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობით, ინვესტირების რისკის დასაშვები დონის ან კრედიტ რეიტინგის გაუარესების გამო დაფინანსების ხარჯების ზრდით და ნორმალურ სამუშაო გარემოში საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობით.

2.6.3.5 მაკროეკონომიკური რისკი

მაკროეკონომიკური სიტუაცია გავლენას ახდენს ბანკის მომგებიანობაზე, პორტფელის ხარისხსა და ზრდის ტემპზე. მთავარი ფაქტორები, რომლებიც პირდაპირ ახდენს გავლენას საქართველოს საბანკო სექტორზე არის:

- მშპ-ს ზრდის ტემპი
- უმუშევრობის დონე
- გაცვლითი კურსი
- ინფლაცია
- რეალური საპროცენტო განაკვეთი
- ბიზნესის და მომხმარებლის მოლოდინები
- ფისკალური და მიმდინარე ანგარიშების დისბალანსი
- პოლიტიკური ციკლი

ამასთანავე, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მეზობელი ქვეყნების ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სიტუაციაზე. ამ ფაქტორებს შეუძლია გავლენა მოახდინოს ექსპორტზე, ტურიზმზე, ფულის გადარიცხვებსა და უცხოურ პირდაპირ ინვესტიციებზე.

2.6.4 აღდგენის გეგმა

ბანკი აღდგენის აღდგენის გეგმას (Recovery Plan), რომელიც ითვალისწინებს შესაძლო აღდგენის გზებს იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი აღმოჩნდება პრობლემურ სიტუაციაში. აღდგენის გეგმა წარმოადგენს რისკის მართვის დამატებით ინსტრუმენტს და მისი მიზანია აღდგენის პერიოდის შემოკლება და კრიზისის შემთხვევაში ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. ბანკის საერთო რისკის პროფილის და ბანკისთვის დამახასიათებელი რისკების საფუძველზე, გეგმა ითვალისწინებს კონკრეტულ გამომწვევ ფაქტორებს, რომლის შესაბამისადაც დირექტორთა საბჭომ უნდა ამოქმედოს აღდგენის გეგმა.

აღდგენის გეგმაში აღწერილია და განსაზღვრულია მოვლენები, რომლებმაც შესაძლოა გამოწვიოს აღდგენის გეგმის ამოქმედება. იმ კრიტიკული მოცულობების გათვალისწინების მიზნით, რომლებიც იწვევს აღდგენის გეგმის აქტივაციას, ჩატარდა საბაზო პროგნოზირებული (ბიუჯეტში გათვალისწინებული) სცენარის ანალიზი. ვინაიდან წინასწარ არ არის ცნობილი მოვლენის ზუსტი ბუნება, რომელიც გამოიწვევს ზეწოლას ბანკზე, გეგმა სტრესული მოვლენების სიმწვავის საპასუხოდ უნდა იყოს მოქნილი და ითვალისწინებდეს შესაძლო გამოსავლების ჩამონათვალს, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას საჭიროებისამებრ. გეგმაში აღწერილია შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორები/ქმედებები და არსებულ ზეწოლებზე მათი გამოყენების ეფექტები.

გაჯანსაღების გეგმის ინდიკატორებს ყოველთვიურად აკონტროლებს ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. ნებისმიერი პოტენციური გამომწვევი მოვლენა ეგზავნება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება შეხვედრაზე. ამოქმედების შემთხვევაში აღდგენის გეგმის სტრატეგია განხორციელდება დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობით.

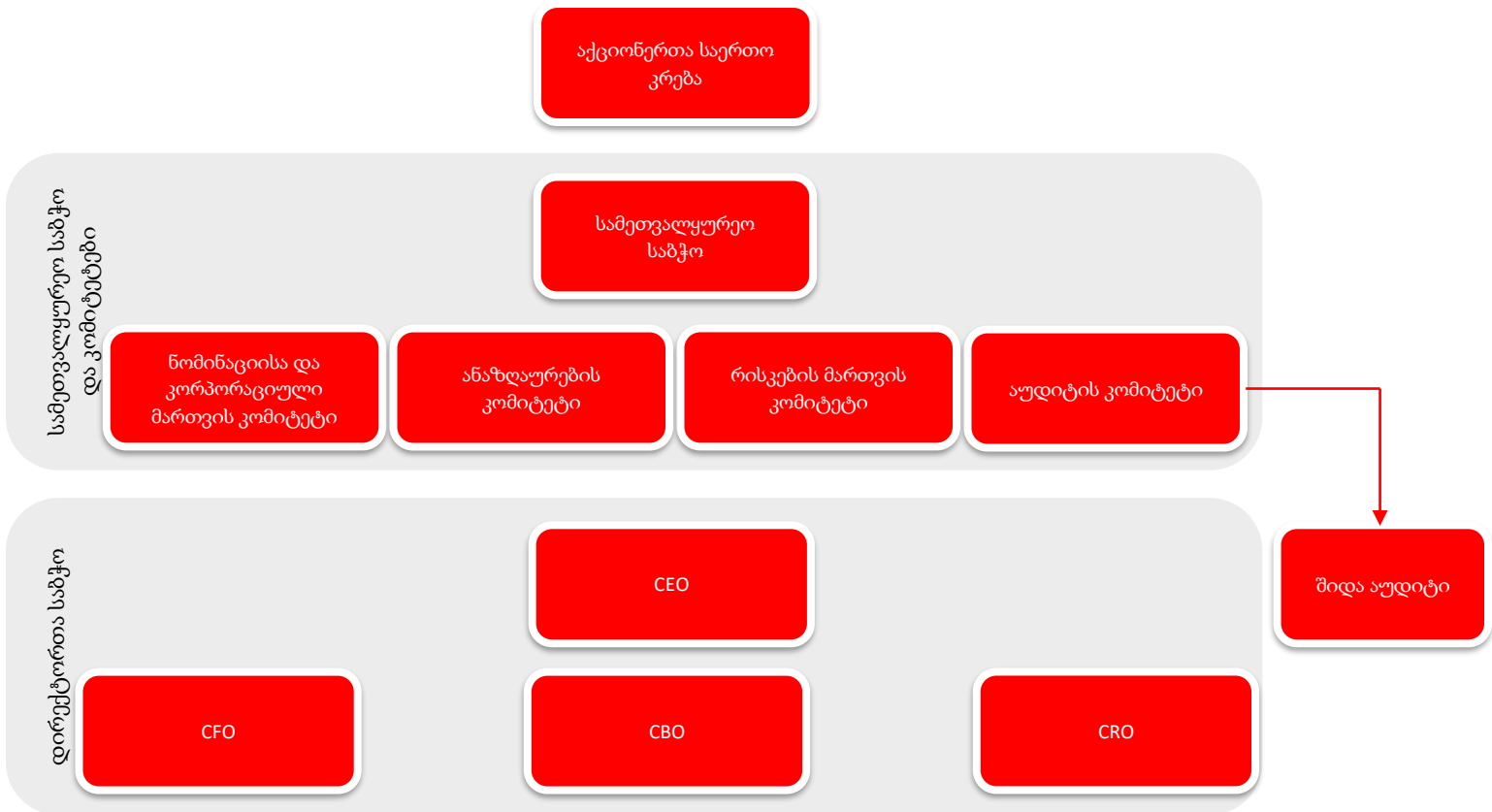
3 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული მართვის ჩარჩო მიმოიხილავს ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სტრუქტურას, პრინციპებს, პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც ბანკს საშუალებას აძლევს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მოლოდინები.

აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესების დასაცავად ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სისტემა ექვემდებარება მიმდინარე მიმოხილვას, შეფასებასა და გაუმჯობესებას. სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად წარმოადგენს მართვის პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც განკუთვნილია იმისთვის, რომ სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ინტერესები შეუსაბამოს აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესებს და ხელი შეუწყოს ორგანიზაციის ყველა დონეზე ეთიკური ქცევისა და რისკის მართვის უმაღლეს სტანდარტებს.

"ლიბერთი ბანკის" ჩვეულებრივი აქციები წარმოდგენილია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩო სრულად შეესაბამება ადგილობრივ და საერთაშორისო სტანდარტებს. სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების მიერ გამოყენებული დადგენილი პოლიტიკა და პროცედურები აღწერილია პილარ 3-ის ანგარიშის სხვა სექციებში. სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტების, მენეჯმენტის, აქციონერების და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა შორის ფუნდამენტური ურთიერთობები ეფუძნება ბანკის მმართველობის სტრუქტურას, რომელიც ქვემოთაა წარმოდგენილი. მათი საშუალებით დგინდება ბანკის მმართველობის ეთიკური ღირებულებები, სტრატეგიული და კორპორაციული მიზნები და განისაზღვრება ამ მიზნების მიღწევისა და მონიტორინგის ჩატარების გეგმები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ნაჩვენებია ბანკის საერთო ორგანიზაციული სტრუქტურა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2023 წლის დეკემბრიდან გაუქმდა საოპერაციო დირექტორატი და საოპერაციო დირექტორის პოზიცია. საოპერაციო მიმართულებაში შემავალი დეპარტამენტები გადანაწილდა სხვადასხვა მიმართულებების დირექტორების დაქვემდებარებაში.

3.1 აქციონერთა წლიური საერთო კრება

აქციონერთა წლიური საერთო კრება (Annual General Meeting - “AGM”) არის ბანკის აქციონერების სავალდებულო ყოველწლიური შეკრება. აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე სამეთვალყურეო საბჭო/დირექტორატი წარმოადგენს წლიურ ანგარიშს, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას აქციონერებისთვის კომპანიის საქმიანობის შედეგების და სტრატეგიის შესახებ. ხმის უფლებების მქონე აქციონერები გადაწყვეტილებას იღებენ ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა სამეთვალყურეო საბჭოში წევრების არჩევა, მათი ანაზღაურების განსაზღვრა, დივიდენდის გადახდა, გარე აუდიტორის შერჩევა და მოქმედი კანონმდებლობით ან/და ბანკის წესდებით განსაზღვრული სხვა საკითხები.

3.1.1 წლიური საერთო კრების მოწვევა

ბანკის წესდების შესაბამისად, წლიურ საერთო კრებას სამეთვალყურეო საბჭო იწვევს ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვების გარე აუდიტის დასრულებიდან ორი თვის განმავლობაში და ნებისმიერ შემთხვევაში წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ექვსი თვის განმავლობაში. ის საკითხები, რომლებიც არ იქნა განხილული წლიური საერთო კრების მიერ და შედის წლიური საერთო კრების პასუხისმგებლობის ფარგლებში, განიხილება და გადაწყდება რიგგარეშე საერთო კრებებზე (Extraordinary General Meetings - "EGM"). რიგგარეშე საერთო კრებების რაოდენობა წლის განმავლობაში არ არის შეზღუდული და შესაძლოა შეიცვალოს წლიდან წლამდე. EGM შეიძლება მოწვეულ იქნას სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოს ან აქციების სულ მცირე 5%-ის მფლობელი აქციონერის წერილობითი მოთხოვნით. აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ გასცენ მინდობილობა მესამე პირზე, რომელიც მათ ნაცვლად შეძლებს ხმის მიცემას.

აქციონერთა საერთო კრებას ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ან, მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი ან საბჭოს ნებისმიერი სხვა წევრი. იმ შემთხვევებში, როდესაც თავმჯდომარე არ ესწრება სხდომას ან/და არ შეუძლია ხმის მიცემაში მონაწილეობა მიიღოს ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტთან დაკავშირებული საკითხების გამო, სხდომას თავმჯდომარეობს თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი.

AGM-ის ან/და EGM-ის სააღრიცხვო თარიღისთვის რეგისტრირებულ ყველა აქციონერს უფლება აქვს დაესწროს კრებას და მონაწილეობა მიიღოს ხმის მიცემაში (საჭიროების შემთხვევაში). აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ ხმა მისცენ მინდობილობის საფუძველზე.

3.1.2 წლიური საერთო კრების ფუნქციები

საქართველოს კანონმდებლობისა და ბანკის წესდების თანახმად, წლიურ საერთო კრებაზე აქციონერებს შეუძლიათ გადაწყვეტილებების მიღება შემდეგ საკითხებზე:

კორპორაციული მართვა

- წესდების მიღება, დამტკიცება და ცვლილება.
- ბანკის კონსოლიდაცია, გაერთიანება, დაშლა, ლიკვიდაცია, რეორგანიზაცია და/ან ტრანსფორმაცია.
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება.
- ბანკის ნებადართული და განთავსებული კაპიტალის გაზრდა ან შემცირება.
- ნებადართულ კაპიტალის ფარგლებში ახალი აქციების გამოშვება.
- ბანკის მიერ საკუთარი აქციების გამოსყიდვა

დამტკიცების უფლებამოსილებები

- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება ან უარყოფა.
- წლიური ანგარიშის და ანგარიშგებების დამტკიცება.
- დამოუკიდებელი აუდიტორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება.
- სამეთვალყურეო საბჭოს და/ან დირექტორთა საბჭოს წინადადების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ ან მოგების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული ორგანოები არ წარმოადგენენ საერთო წინადადებას.

კონტროლის უფლებები

- გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის მიერ ქონების, უფლების, აქტივის შემენასთან, გასხვისებასთან, გადაცემასთან, გაცვლასთან (ან დაკავშირებულ გარიგებებთან) ან უფლებრივად დატვირთვასთან დაკავშირებით, რომლის ღირებულება აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 20%-ს.

3.1.3 2023 წელს ჩატარებული აქციონერთა კრებები და მიღებული გადაწყვეტილებები

2023 წლის 27 ივნისის დირექტორთა საბჭოს სხდომის ოქმის საფუძველზე მოწვეულ იქნა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრება. საერთო კრების მოწვევის შესახებ გადაწყვეტილება და საერთო კრების დღის წესრიგი „მეწარმეთა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული წესით გამოქვეყნდა მარეგისტრირებელი ორგანოს ელექტრონულ პორტალზე. ყოველწლიური საერთო კრება ჩატარდა 2023 წლის 20 ივლისს და გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა საერთო კრების კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე, მათ შორის :

- ბანკის 2022 წლის აუდირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება;
- ბანკის მიერ გამოშვებულ პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდის გაცემა;
- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ხელახალი ვადით არჩევა;
- ბანკის სადამფუძნებლო შეთანხმებისა და წესდების განახლებული რედაქციის დამტკიცება;
- ბანკის დამოუკიდებელი გარე აუდიტორის დანიშვნა და მასთან გაფორმებული ხელშეკრულების დამტკიცება;
- ბანკის მმართველი ორგანოების შესაფერისობისა და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების შესაფერისობის დამტკიცება.

3.1.4 კომუნიკაცია და მედია განცხადებები

როგორც წლიური საერთო კრების, ასევე რიგგარეშე საერთო კრების ჩატარების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ქვეყნდება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ერთიანი ელექტრონული პორტალის ბანკის ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე, კრების ჩატარების თარიღამდე მინიმუმ 21 დღით ადრე. კანონმდებლობის მოთხოვნის შესაბამისად, საერთო კრებაზე განხილულ საკითხებზე კენჭისყრის შედეგები ასევე ქვეყნდება ბანკის ვებგვერდზე.

3.2 სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობებია:

- ბანკში კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტების ხელშეწყობა;
- აქციონერთა ინტერესების შესაბამისად, ბანკის განვითარების ხელშეწყობა და მდგრადი ღირებულებების შექმნა და უზრუნველყოფა;
- მმართველობითი ორგანოების მიერ ბანკის გრძელვადიანი ზრდის ხელშეწყობა და შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემის შენარჩუნება;
- ბანკის წლიური ბიუჯეტისა და განვითარების სტრატეგიის დამტკიცება.

3.2.1 სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭო შედგება არანაკლებ 3 წევრისგან. სეზონის მიერ მიღებული რეგულაციის თანახმად, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 ივნისიდან, სამეთვალყურეო

საბჭოს წევრი არ უნდა იყოს დირექტორატის შემადგენლობაში და არ უნდა ახორციელებდეს აღმასრულებელ ფუნქციებს.

სამეთვალყურეო საბჭო საკუთარი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს, რომელიც იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებს, განსაზღვრავს დღის წესრიგს და ხელს აწერს შესაბამის კრების ოქმებს, კრების მდივანთან ერთად. სამეთვალყურეო საბჭოს კრება შეიძლება ჩატარდეს სატელეფონო ან ვიდეო კონფერენციის მეშვეობით.

31-დეკემბერი-2023	სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები
თავმჯდომარე (დამოუკიდებელი წევრი)	მურთაზ კიკორია
საბჭოს წევრი	ირაკლი ოთარ რუხაძე
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	მაგდა მალრაძე
თავმჯდომარის მოადგილე, საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი	მამუკა წერეთელი
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	ბრუნო ხუან ბალვანერა

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ფართო სპექტრის ცოდნა და გამოცდილება აქვთ ფინანსური ანალიზის, კაპიტალის ბაზრების, ფინანსური ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, სტრატეგიული დაგეგმვის, რისკის მართვის, ანაზღაურების, საზედამხედველო მოთხოვნების, კორპორაციული მართვისა და მენეჯმენტის მიმართულებით და, ამასთან, შეხედულებათა მრავალფეროვნების ხელშეწყობისათვის საჭირო უნარებს ფლობენ. მათ აქვთ შესაბამისი ცოდნა ადგილობრივი, რეგიონალური, გლობალური, ეკონომიკური და საბაზრო ტენდენციებისა და სამართლებრივი და საზედამხედველო გარემოს შესახებ. მათი გამოცდილებისა და უნარების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს რისკების შემცირებაში ბანკისა და მისი აქციონერების ინტერესების სასარგებლოდ.

ირაკლი ოთარ რუხაძე

უნარები და გამოცდილება:

ირაკლი ოთარ რუხაძე სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2017 წლის ოქტომბერში იქნა არჩეული და იგი აღნიშნულ პოზიციას 2021 წლამდე იკავებდა. 2011 წლიდან იგი გახლდათ შპს Hunnewell Partners (UK) LLP-ის პარტნიორი ლონდონში. ირაკლი წარმოადგენდა Salford Capital Partners-ის LP Salford Georgia-ს აღმასრულებელ დირექტორსა და პარტნიორს თბილისში. აღმასრულებელი დირექტორის რანგში ირაკლი რუხაძე ხელმძღვანელობდა Salford-ის ქართულ ოპერაციებს და, ამავე დროს, პასუხისმგებელი იყო სპეციფიურ მიმართულებებზე (ტელეკომუნიკაცია, უძრავი ქონება) ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. მან წარმატებით განახორციელა ბევრი ცნობილი ბიზნეს გარიგება საქართველოში. მისი ზედამხედველობითა და ხელმძღვანელობით,

(ტელეკომუნიკაცია, უძრავი ქონება) ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. მან წარმატებით განახორციელა ბევრი ცნობილი ბიზნეს გარიგება საქართველოში. მისი ზედამხედველობითა და ხელმძღვანელობით,

საქართველოს ეკონომიკამ დაახლოებით \$ 150 მილიონის ინვესტიცია მოიზიდა. 2001-2003 წლებში ირაკლი გახლდათ შპს Argo Ventures-ის დამფუძნებელი და პარტნიორი ბოსტონში, მასაჩუსეტსში. კომპანია ორიენტირებულია კერძო კომპანიებისათვის კონსულტაციების გაწევაზე – არაუზრუნველყოფილი კაპიტალის საკითხებზე კონსულტაციების ჩათვლით. კლიენტებს შორის იყო Global Realty Outsourcing - აშშ-ს უძრავი ქონების ანალიზის სფეროში წარმატებული კომპანია, რომლის ინვესტორთა სიაში ამჟამად ირიცხებიან Citigroup და First Union Securities. გარდა აღნიშნულისა, ირაკლი წარმოადგენდა შპს Caucasus Advisors LLC-ის დამფუძნებელსა და აღმასრულებელ დირექტორს ბოსტონში, მასაჩუსეტსში, და მისი პასუხისმგებლობის ფარგლებში შედიოდა მრავალმილიონიანი საინვესტიციო ფონდის მართვა კავკასიის რეგიონში არსებულ კომპანიებში ინვესტირების მიზნით. ირაკლი ასევე იკავებდა ჩართულობის მენეჯერის პოზიციას McKinsey & Company Inc.-ში ბოსტონში, მასაჩუსეტსში და დიუსელდორფში, გერმანიაში, სადაც იგი უძღვებოდა კონსულტაციებს და ჩართული იყო პრობლემების მოგვარების კუთხით კლიენტის კომპანიის საქმიანობის გასაუმჯობესებლად. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრინციპების შესაბამისად, ირაკლი რუხაძემ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიცია და განაგრძობს საქმიანობას სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მანდატით, ხოლო საბჭოს ხელმძღვანელად არჩეულ იქნა დამოუკიდებელი წევრი, მურთაზ კიკორია.

განათლება:

ირაკლი ოთარ რუხაძემ ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხით დაამთავრა Tuck School of Business at Dartmouth College; იგი ასევე გახლავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული მათემატიკისა და ეკონომიკის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხით.

მურთაზ კიკორია

უნარები და გამოცდილება:

მურთაზ კიკორია სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის ივნისში იქნა არჩეული. 2019 წლის ივლისში იგი აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარედ, ხოლო 2021 წლიდან იგი წარმატებით იკავებს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიციას მურთაზს საბანკო და საფინანსო სექტორთან დიდი გამოცდილება აკავშირებს. იგი იკავებდა გენერალური დირექტორის პოზიციებს სექტორის წამყვან კომპანიებში/ჯგუფებში, კერძოდ, 2015-2016 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ და 2012-2014 წლებში - „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფში“. მას ასევე აქვს მრავალწლიანი გამოცდილება სს „საქართველოს ბანკში“

ფინანსური დირექტორისა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში (EBRD) უფროსი ბანკირის თანამდებობაზე. შესაბამისად, მისი ცოდნა და გამოცდილება ფინანსებში, კაპიტალის ბაზრებსა და ზოგადად ბაზარზე მეტად მნიშვნელოვანი და ღირებულია ბანკისთვის. მურთაზის გამორჩეული გამოცდილება საბანკო და საფინანსო სფეროში კიდევ უფრო გაღრმავებულია მისი მართვის, კონტროლისა და ზედამხედველობითი უნარებით, რომლებიც მან შეიძინა 2000-იანი წლების დასაწყისში საქართველოს ეროვნულ ბანკში საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების განყოფილების უფროსად მუშაობისას. რის შემდეგაც 2016-2018 წლებში წარმატებით განაგრძო მუშაობა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციაზე. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან მურთაზ კიკორიამ დაიკავა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობა.

განათლება:

მურთაზმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი (ფინანსები და კრედიტები). მისი აკადემიური ცოდნა ასევე მდიდარია მრავალი მნიშვნელოვანი ადგილობრივი და საერთაშორისო კონფერენციით, ტრენინგებითა და სემინარებით საბანკო ოპერაციების შესახებ, ფინანსური ბაზრების, დაფინანსების, მოლაპარაკებებისა და ხელმძღვანელობის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ და საბანკო სექტორთან დაკავშირებული სხვა შესაბამისი საკითხებით.

მაგდა მალრაძე**უნარები და გამოცდილება:**

მაგდა მალრაძე სს "ლიბერთი ბანკს" 2019 წლის აგვისტოში შემოუერთდა. 2019 წლის ოქტომბერში იგი არჩეულ იქნა ანაზღაურების კომიტეტის, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ. მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს ერთადერთი ქალი წევრია. მას განსაკუთრებული გამოცდილება აქვს პროექტის მენეჯმენტში, სტრატეგიულ დაგეგმვაში, ფინანსებში, მონიტორინგში, კონტროლსა და ანგარიშგებაში. იგი ამჟამად ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციას იკავებს. მისი ხელმძღვანელობითა და ზედამხედველობით კომპანიამ წარმატებით განახორციელა რამდენიმე პროექტი. ამჟამად აღნიშნული

ორგანიზაცია ახორციელებს გრძელვადიან პროექტს, რომელიც ათობით მილიონ აშშ დოლარს მოიაზრებს. პროექტის მთავარი მიზანი საქართველოში ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების შემუშავებაა, ასევე მოიაზრება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია, აღჭურვა და აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების მენეჯმენტი. 2008-2013 წლებში მაგდა მუშაობდა ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს უმაღლესი განათლების მიმართულების აკადემიური მხარდაჭერის პროგრამის მენეჯერის პოზიციაზე. პროგრამა ძირითადად ორიენტირებული იყო განათლების განვითარებაზე სამხრეთ კავკასიაში, ადგილობრივი, რეგიონალური და გლობალური აკადემიური ქსელის შექმნით. მისი მცდელობისა და დაუღალავი ძალისხმევის შედეგად, საქართველოში განხორციელდა მრავალი გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამა. გამოკვეთილი უნარ-ჩვევებისა და გამოცდილების წყალობით, მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს სძენს მრავალფეროვნებას, დამოუკიდებლობას, პროფესიონალიზმისა და კონტროლის მაღალ დონეს. სამეთვალყურეო საბჭო და ზოგადად ბანკი დაბალანსებულია ბიზნეს ოპერაციების შესრულებისა და რისკების მართვის თვალსაზრისით.

განათლება:

მაგდამ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მიენიჭა იურისტის წოდება. იგი ასევე არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ურთიერთობების კურსდამთავრებული ეკონომისტის წოდებით.

მამუკა წერეთელი

უნარები და გამოცდილება:

დოქტორი მამუკა წერეთელი აირჩიეს ლიბერთი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის იანვარში იგი დაინიშნა აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, საბჭოს უფროს დამოუკიდებელ წევრად, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში - ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის თავმჯდომარედ. დოქტორი წერეთელი არის America-Georgia Business საბჭოს პრეზიდენტი, Georgian House of Greater Washington, LLC-ის დამფუძნებელი და დირექტორი და American Foreign Policy Council-ში Central Asia-Caucasus Institute-ის უფროსი

მკვლევარი. ის ასევე American University's School of International Service-ის ფაკულტეტის წევრია (Washington, DC & John Hopkins SAIS).

2013 წლის 11 მაისამდე მამუკას ამერიკის უნივერსიტეტის School of International Service (SIS)-ის Center for Black Sea-Caspian Studies-ის დირექტორის თანამდებობა ეკავა. მანამდე ის ასისტენტ პროფესორად მუშაობდა (2007-2011) და ამერიკული უნივერსიტეტის დამხმარე ფაკულტეტის წევრი იყო (2002-2007). 2006-2007 წლებში მამუკა George Washington University-ში Elliott School of International Affairs-ის დეკანატის წევრი იყო, სადაც ასწავლიდა ენერგო და სამოქალაქო უსაფრთხოებას.

12 წლის განმავლობაში მამუკა America-Georgia Business Council (AGBC)-ის აღმასრულებელ დირექტორად მუშაობდა. ამჟამად ის ორგანიზაციის პრეზიდენტი. საბჭო არის საქართველოში აშშ-ის ბიზნეს ინტერესების ხელშეწყობის და აშშ-საქართველოს სავაჭრო და ეკონომიკური თანამშრომლობის ძირითადი ინსტრუმენტი. მამუკას სახელს უკავშირდება AGBC-ს მიერ ორგანიზებული 20-ზე მეტი ყოველწლიური კონფერენცია, რომელიც ქართულ-ამერიკულ ეკონომიკურ პარტნიორობას მიძღვნილი საჯარო და კერძო სექტორებს შორის დიალოგის ყველაზე პოპულარული ფორუმების სერია გახდა. ყოველწლიური კონფერენციების გარდა, მამუკა უძღვებოდა და ორგანიზებას უწევდა საქართველოში პოლიტიკურ და ეკონომიკურ განვითარებაზე ორიენტირებულ სტრატეგიულ დაგეგმვის მრავალ სესიას. ამ სესიებს სხვადასხვა დროს ესწრებოდნენ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების (IMF, World Bank, IFC, EBRD) წარმომადგენლები, აშშ-ს ექსპორტიორი სააგენტოები (Ex-Im Bank, OPIC, TDA), დონორი სააგენტოები (USAID, MCC), აშშ-ის და საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები, რეგიონის კერძო კომპანიები და ექსპერტები. 2007-2008 წლებში მამუკა წერეთელი ხელმძღვანელობდა ამერიკა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს საქართველოსთვის ტურიზმის სტრატეგიისა და საინვესტიციო გეგმის პროექტს, რომელიც დაფინანსებული იყო US Trade and Development Agency-ის მიერ.

განათლება:

დოქტორმა წერეთელმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს ეკონომიკური გეოგრაფიის მაგისტრის წოდება. მას აგრეთვე აქვს University of Maryland College მეცნიერებების მაგისტრის წოდება და რუსეთის ეკონომიკისა და პროგნოზის ინსტიტუტის მეცნიერების აკადემიის დოქტორის წოდება.

ბრუნო ხუან ბალვანერა

უწარები და გამოცდილება:

ბრუნო ხუან ბალვანერა სს „ლიბერთი ბანკს“ 2022 წლის აგვისტოში სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის სტატუსით შემოუერთდა, ხოლო 2022 წლის სექტემბრიდან წარმატებით იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას. ბრუნო ბალვანერას აქვს 35 წელზე მეტი გამოცდილება საბანკო/საინვესტიციო სფეროში, მათ შორის 23 წელი სხვადასხვა პოზიციებზე EBRD-ში, როგორც სათავე ოფისში (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი), ასევე რეგიონალურ ოფისებში (სანქტ-პეტერბურგი, მოსკოვი, თბილისი და ნურსულთანი). 2013-2018 წლებში ბრუნო ბალვანერა იყო რეგიონალური დირექტორი კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში, რომელიც იმართებოდა თბილისიდან, შემდეგ კი ცენტრალური აზიის რეგიონის მმართველი დირექტორი 2020 წლამდე, სადაც ზედამხედველობას უწევდა საინვესტიციო საქმიანობას 6 ქვეყნის მასშტაბით.

ბრუნო ბალვანერას გამოცდილება მოიცავს კერძო სექტორში ინვესტიციებს მდგრადი განვითარების მიმართულებით და ასევე, წარმატებულ ექსპერტულ ცოდნას ინვესტიციების, რისკების, შესაბამისობის, სამართლებრივი, სოციალური და გარემოსდაცვითი სტანდარტების, ინკლუზიურობის და განახლებადი ენერგიის მიმართულებით.

ბრუნო ბალვანერას ეკავა რამდენიმე კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა, მათ შორის 2020 წლის ბოლოს არჩეული იყო არა-აღმასრულებელ დირექტორად Asaka Bank-ში (უზბეკეთი), ხოლო 2022 წლის აგვისტოში აირჩიეს Qishloq Qurilish Bank-ში (QQB) (უზბეკეთი) სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად და ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარედ. ის ამჟამად აგრეთვე არის კერძო ინვესტორი ფინტექ მიმართულებით, ჩართულია საერთაშორისო ბიზნესსა და აკადემიურ სწავლებაში და ასევე, არის სტრატეგიის კონსულტანტი.

განათლება:

ბრუნო ბალვანერა ფლობს University of Chicago Booth (USA)-ის სტრატეგიის, აგრეთვე ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს. მან აგრეთვე დაამთავრა მექსიკის ITAM-ის უნივერსიტეტი ფინანსების, ხოლო Universidad Iberoamericana პოლიტიკური მეცნიერებების მიმართულებით.

3.2.3 სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

სამეთვალყურეო საბჭო მიიჩნევს, რომ უნარების, პროფესიული კარიერის, ცოდნისა და გამოცდილების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვანია ბიზნესის ეფექტურად წარმართვისთვის. სამეთვალყურეო საბჭო მისი ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტით მუშაობს რათა უზრუნველყოს უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სათანადო დაბალანსება დაკისრებული პასუხისმგებლობების შესასრულებლად.

სამეთვალყურეო საბჭო შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან საბჭოში დამოუკიდებელი წევრების რაოდენობით. ამასთან, დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები დაკომპლექტებულია მხოლოდ დამოუკიდებელი წევრებისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია და/ან მანამდე ეკავა მაღალი თანამდებობა სხვადასხვა დაკავშირებულ სფეროში, რის შედეგადაც მათ თავისი გამოცდილებით და ხედვით ღირებული კონცეფციები შეაქვეთ სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობაში და მნიშვნელოვანი წვლილი - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. არც ერთ ფიზიკურ პირს ან ფიზიკურ პირთა ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა აკონტროლოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის შესაფერისობა და დამოუკიდებლობა დანიშვნამდე ფასდება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსისა და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების მოთხოვნების შესაბამისად. ამასთან, ბანკმა დაამტკიცა ადმინისტრატორთა დანიშვნის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელშიც კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დადგინდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.2.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სამეთვალყურეო საბჭო ჩართული იქნება ეფექტური კონტროლის განხორციელების პროცესში, კონკრეტული გადაწყვეტილებები საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებას. ქვემოთ განსაზღვრულია სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის საკითხები:

სტრატეგია და მართვა	• ზედამხედველობა ბანკის საერთო მართვაზე; • ბანკის კომერციული და საინვესტიციო სტრატეგიების, წლიური ბიუჯეტების დამტკიცება და მნიშვნელოვანი ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება; • ბანკის საქმიანობის კონტროლი;
ფინანსური ანგარიშგება და კონტროლი	• ბანკის ოპერირების მაქსიმალური ეფექტურობის უზრუნველყოფა; • ხმის მიცემის უფლებების გამოყენება ბანკის ნებისმიერ მსხვილ შვილობილ კომპანიაში; • ფინანსური და საბუღალტრო აღრიცხვის დოკუმენტაციის და აქტივების შემოწმება;
რისკების მართვის ჩარჩო და რისკის დასაშვები დონე	• ბანკის ყველა მნიშვნელოვანი რისკის დადგენა და კონტროლი; • რისკის მართვის სტრატეგიის და რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და დამტკიცება; • კონკრეტული ზომების განსაზღვრა იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი გადაჭარბებს მისაღები რისკის დონეს;
შიდა კონტროლის მექანიზმები	• სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულაციების ან მსგავსი წესების მიღება, შეწყვეტა ან შეცვლა სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა ორგანიზაციასთან დაკავშირებით; • სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტ(ებ)ის შექმნა; • კომიტეტების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, კონკრეტული ზომების მიღება; • განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების მარეგულირებელი სამოქმედო პოლიტიკების დამტკიცება.
კონტრაქტები	• მნიშვნელოვანი სესხების დამტკიცება, თუ ჯამური რისკის პოზიცია აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 5%-ს; • ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების შესაბამისად; • ნებისმიერი აქტივის შეძენა/გასხვისება, ან სხვა სახის ხელშეკრულების გაფორმება რომლის ღირებულება აღემატება 1,000,000 აშშ დოლარს; • იურიდიულ პირთან ან კომპანიასთან გრძელვადიანი თანამშრომლობის გაფორმება ან შეწყვეტა, თუ იგი წარმოშობს წელიწადში 1,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ვალდებულებას ან ამავე ოდენობის თანხის მიღების უფლებას;
დანიშნულები და ანაზღაურება	• ცვლილებები დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში, ზომასა და შემადგენლობაში; • დირექტორთა საბჭოს წევრების, აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტების წევრების არჩევა და გათავისუფლება; • დირექტორთა საბჭოს წევრთა ანაზღაურების განსაზღვრა; • ბანკის აქციების დამოუკიდებელი რეგისტრატორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება;
კორპორაციული მართვა	• დირექტორთა საბჭოს საქმიანობების ზედამხედველობა; • დირექტორთა საბჭოსთვის ინსტრუქციების მიცემა ბანკის სხვადასხვა პოლიტიკის ზოგადი მიმართულებების შესახებ; • დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებული ტრანზაქციების დამტკიცება და ზედამხედველობა; • ბანკის ზოგადი კორპორაციული მართვის სისტემის ანალიზი, წლიური ანგარიშგების და დირექტორთა საბჭოს წინადადებების განხილვა მოგების განაწილების შესახებ; • აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევა; • ახალი შვილობილი კომპანიის დაფუძნება;
სხვა	• ნებისმიერი დავის წამოწყება, წარმოება ან გადაწყვეტა, როდესაც დავის თანხა აღემატება 500,000 აშშ დოლარს, ან დაკავშირებულია სისხლის სამართლის საქმესთან ან ბანკში მმართველ პოზიციაზე მყოფ პირთან; • ნებისმიერ პირთან ერთად ამხანაგობის ან ერთობლივი საწარმოს დაარსება; • ნებისმიერი პოლიტიკური შენატანის ან პოლიტიკური დონაციის განხორციელება;

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საკითხთან მიმართებით, რაც მნიშვნელოვანია ბანკისთვის სტრატეგიული, ფინანსური ან რეპუტაციული თვალსაზრისით.

3.2.5 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა და კრებები

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები („კრება“) ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ბანკის იურიდიულ მისამართზე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით, ნებისმიერ სხვა ადგილას. ყველა სხვა წევრთან შეთანხმებით, თავმჯდომარეს (თავად ან ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით) შეუძლია მოიწვიოს კრება ზეპირი ფორმით ან სხვაგვარად დროის მოკლე პერიოდში. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება წარმოდგენილ იქნან სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრების მიერ. თითოეულ წევრს უფლება აქვს წარმოადგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მხოლოდ ერთი სხვა წევრი. საკითხები, რომლებიც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას დაგეგმილი კრების ფარგლებს გარეთ, განიხილება სპეციალურ რიგგარეშე კრებებზე და სატელეფონო კონფერენციით. მთლიანობაში, 2023 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭო ოფიციალურად შეიკრიბა ოცდარვაჯერ და გადაწყვეტილებები მიღებულ იქნა როგორც უშუალო შეხვედრით ჩატარებული სხდომის ფორმატში, ისე სატელეფონო კონფერენციის საშუალებით. კრებების დროს სამეთვალყურეო საბჭო იღებს განახლებულ მონაცემებს ძირითადი ბიზნეს მიმართულებების, ფინანსური მდგომარეობის, შიდა საოპერაციო ფუნქციებიდან კონტროლის და რისკის მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას მიკუთვნებული მნიშვნელოვანი ტრანზაქციების შესახებ. გარდა ამისა, არსებობს დღის წესრიგის საკითხების წლიური განრიგი იმის უზრუნველყოფისთვის, რომ ყველა საკითხს დაეთმოს სათანადო ყურადღება და განხილულ იქნას შესაბამის ნაწილში ფინანსურ და ნორმატიულ ციკლში. ეს მოიცავს ბიუჯეტს, სავალდებულო ანგარიშგებებს, მართვის ანგარიშებს და აქციონერთა წლიური საერთო კრების მოწვევას. უშუალოდ სხდომების გარდა, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს და წევრებს ხშირი კონტაქტი აქვთ როგორც ერთმანეთთან, ისე გენერალურ დირექტორთან, კონტროლის ფუნქციების ხელმძღვანელ პირებთან და სხვა მნიშვნელოვან ბიზნეს ერთეულებთან. 2023 წლის განმავლობაში განხილულ და დამტკიცებულ საკითხებს შორის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩოს შემადგენელი პოლიტიკების განახლებული რედაქციების დამტკიცება, ბანკის დირექტორებისა და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების ანაზღაურების ჩარჩოში განხორციელებული ცვლილებების დამტკიცება, ბანკის ადმინისტრატორთა შერჩევის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკის დამტკიცება, ბანკის ინტერესთა კონფლიქტის მართვის განახლებული დებულების დამტკიცება, რომლის საფუძველზეც განხორციელდა ბანკის ადმინისტრატორის განმარტების ცვლილება, პოლიტიკით განსაზღვრული დაკავშირებული პირების იდენტიფიცირებისა და აღრიცხვის პროცესების სრულყოფა და ბანკის პრაქტიკაში დანერგილ პროცესებთან შესაბამისობაში მოყვანა, მათ შორის პროცესებში ჩართული სტრუქტურული ერთეულებისა და მათი შესაბამისი ფუნქციების განსაზღვრა, ასევე პოლიტიკის დანართების ხარისხობრივი სრულყოფა და დაკავშირებულ პირთა კატეგორიზაციის ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანა.

3.2.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ზრუნავს თავისი ეფექტურობის გასაუმჯობესებლად და აღიარებს, რომ მისი შეფასების პროცესი მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია ამ მიზნის მისაღწევად. სამეთვალყურეო

საბჭო წარმოადგენს ეფექტურ ორგანოს, რომელიც ქმნის კომპეტენციის და გამოცდილების სათანადო ბალანსს და აერთიანებს მოსაზრებების და პერსპექტივების მრავალფეროვნებას. კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების თანახმად, ლიბერთი ბანკმა დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად ახორციელებს როგორც საკუთარი საქმიანობის, ისე კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების ეფექტურობის შეფასებას, როგორც ერთიანი კოლეგიური ორგანოს, ისე დამოუკიდებელი წევრებისა და თავმჯდომარის სათანადო ჩართულობის, კვალიფიციურობის, შესაფერისობისა და ეფექტურობის განსაზღვრის მიზნით. შეფასების პოლიტიკის მიხედვით, ყოველ სამ წელიწადში შეფასება განხორციელდება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. აღნიშნული მოთხოვნის შესაბამისად, 2022 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის მიერ შეფასების განმახორციელებელ დამოუკიდებელ შემფასებლად დამტკიცდა დიდი ოთხეულის წევრი PricewaterhouseCoopers (“PwC”), რომელმაც საბჭოსა და საბჭოსთან არსებული კომიტეტების მუშაობის ეფექტიანობა შეაფასა 5 ძირითადი მიმართულებით და თითოეული მიმართულების ჭრილში და შეფასების შედეგების მიხედვით ბანკი შესაბამისია წამყვან პრაქტიკასთან და საზედამხედველო მოთხოვნებთან. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს, მასთან არსებული კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების მიერ 2022 წელს განხორციელებული საქმიანობა შეაფასა თავად სამეთვალყურეო საბჭომაც. ბანკი გეგმავს, შეფასების პოლიტიკის შესაბამისად 2024 წლის დასაწყისისთვის, განახორციელოს სამეთვალყურეო საბჭოს და მისი კომიტეტების თვითშეფასება 2023 წლისთვის, რომლის შედეგებსაც მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად გამოაქვეყნებს პილარ 3-ის წლიურ ანგარიშგებაში.

3.3 სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების მიხედვით, სისტემურ კომერციულ ბანკებში სამეთვალყურეო საბჭოსთან უნდა არსებობდეს შემდეგი კომიტეტები:

1. აუდიტის კომიტეტი
2. რისკების კომიტეტი
3. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი
4. ანაზღაურების კომიტეტი

კომიტეტების რაოდენობის, მათი მოწყობისა და შემადგენლობის მხრივ ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

3.3.1 აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია შიდა კონტროლის ფუნქციების შესრულების მონიტორინგზე, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის მიერ წლიური სამოქმედო გეგმის შესრულების დაგეგმვასა და ზედამხედველობაზე, გარე დამოუკიდებელ აუდიტორებთან კომუნიკაციაზე. კომიტეტი ასევე რეკომენდაციას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა კონტროლის მექანიზმების შესაძლო სისუსტეზე.

აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს ბანკის შესაბამისობას მექრთამეობასა და კორუფციასთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვასა და გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ შიდა

პოლიტიკებთან. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, აუდიტის კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მისი შიდა კონტროლის ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული და ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მაგდა მალრამე (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

აუდიტის კომიტეტის შეხვედრა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ კვარტალურად და, საჭიროების შემთხვევაში, რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი როლები და პასუხისმგებლობები:

- ბანკის საბუღალტრო და საანგარიშგებო წესების განსაზღვრა, ამ წესების დაცვა და ბანკის შიდა აუდიტის მეშვეობით ბანკის აღრიცხვებისა და ჟურნალების შემოწმება;
- მოქმედ კანონმდებლობასთან ბანკის შესაბამისობის ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციონირების ზედამხედველობა, რომლის მიზანია ბანკში რისკის მართვისა და კონტროლის სისტემებისა და პროცესების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის საქმიანობის მარეგულირებელი დოკუმენტების დამტკიცება და ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის მომსახურების კვარტალური/ნახევარწლიანი რეპორტების დამტკიცება და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარდგენა;
- შიდა აუდიტის მიერ შედგენილი წლიური სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და გეგმის კვარტალური გადახედვა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციის შეფასება, სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;
- ბანკის გარე აუდიტორებთან თანამშრომლობა;

აუდიტის კომიტეტის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს გარე აუდიტორთან თანამშრომლობა, მისი საქმიანობის ხელშეწყობა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა. ბანკის აქციონერის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, 2022-2024 წლებში ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო აუდიტს განახორციელებს შპს „იუაი“, რომელიც წარმოადგენს დიდი ოთხეულის წევრს. მომავალი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის დამოუკიდებელი გარე აუდიტორის შერჩევა განხორციელდება აუდიტის კომიტეტის ჩართულობით, მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

2023 წლის განმავლობაში აუდიტის კომიტეტი შეიკრიბა სამჯერ.

3.3.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

2018 წლის დეკემბერში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დააარსა ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობის შერჩევის, დანიშვნების, წევრთა როტაციის, მათი მუშაობის ეფექტურობის შეფასების და ბანკის კორპორაციული მართვის საზედამხედველოდ.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია, იგი ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და უნდა შედგებოდეს სულ მცირე 3 (სამი) წევრისგან, რომლებიც იმავდროულად უნდა იყვნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მამუკა წერეთელი (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი);
- მაგდა მალრამე (კომიტეტის წევრი).

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები:

- **ნომინაცია.** სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოსა და მათი კომიტეტების სტრუქტურის, ზომისა და შემადგენლობის რეგულარული გადახედვა კომიტეტის თავმჯდომარესთან კონსულტაციით, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და დირექტორთა საბჭოს მიერ გაწეული საქმიანობის გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელი პირების როტაციის დაგეგმვა მათი საქმიანობის გათვალისწინებით, ბანკისთვის არსებული გამოწვევების, შესაძლებლობების და სამომავლოდ საჭირო უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასების ჩატარება და წარმოქმნილი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა.
- **კორპორაციული მართვა.** კომიტეტი უზრუნველყოფს საუკეთესო კორპორაციული მართვის პრაქტიკის დანერგვას და მისი მუდმივ გაძლიერებას, მათ შორის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკების შემუშავებას და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენას.
- მონიტორინგს უწევს განვითარებად ტრენდებს, ინიციატივებს და საუკეთესო პრაქტიკას კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებით, აფასებს აღნიშნული ტრენდების, პრაქტიკის გავლენას/თავსებადობას ბანკთან და საჭიროების შემთხვევაში გასცემს რეკომენდაციებს.
- პერიოდულად განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოსთან დაკავშირებულ პოლიტიკასა და ეთიკას და სამეთვალყურეო საბჭოს აძლევს შესაბამის რჩევებს.
- გადახედავს და განიხილავს შიდა შემოწმებასთან ან/და მოკვლევასთან მიმართებაში არსებულ საჩივრებს, რომელიც განხორციელდა შესაბამისობის სამსახურის ან მსგავსი უფლებამოსილების მქონე სხვა სტრუქტურული ერთეულის მიერ, ქცევისა წესებისა და ეთიკის კოდექსის დარღვევის შემთხვევების ამოცნობის ან/და თავიდან არიდების მიზნით, აგრეთვე, ამ დარღვევებზე გავრცელებულ დისციპლინურ ზომებს და სხვა სანქციებს.
- სამეთვალყურეო საბჭოს პერიოდულად აცნობებს მისი კომპეტენციის ფარგლებში მიმდინარე აქტივობების შესახებ და აფასებს კომიტეტისთვის მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების შესრულებას.

2023 წლის განმავლობაში ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი ოფიციალურად შეიკრიბა ერთხელ.

3.3.3 რისკების მართვის კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა/პროცედურების ზედამხედველობასა და შესაბამისობაზე, ასევე რისკის მართვის სტრუქტურის ადეკვატურობის განსაზღვრაზე, ბანკის წინაშე არსებული ყველა რისკის ტიპის მიხედვით.

კომიტეტი დახმარებას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს და აძლევს რეკომენდაციებს რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის, რისკის კონტროლის ფუნქციების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შეფასების მიმართულებით, კონკრეტული ტიპის საოპერაციო, საკრედიტო და სხვა ტიპის რისკების იდენტიფიცირებისა და პრევენციის მიზნით.

რისკების კომიტეტი ასევე ატარებს ბანკის რისკის მართვისა და მიტიგაციის პოლიტიკა-პროცედურებთან შესაბამისობის მონიტორინგს. ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მთლიანობაში ბანკის შიდა კონტროლის საერთო ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. კომიტეტის წევრები არიან:

- ბრუნო ხუან ბალვანერა (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და კომიტეტის წევრთა უმრავლესობას უნდა წარმოადგენდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები. ამ მხრივ, ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

რისკების კომიტეტის სხდომა უნდა ჩატარდეს არანაკლებ კვარტალურად, საჭიროების შემთხვევაში ნებისმიერ დროს შესაძლოა მოწვეულ იქნას კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა.

რისკების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და ძირითადი პასუხისმგებლობებია:

- რისკების მართვის ანგარიშგების რეგულარულად დამტკიცება;
- რისკის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის კონტროლი, მათი თანმიმდევრულობა და შესაბამისობა ბანკის სტრატეგიასთან, კაპიტალსა და ფინანსურ გეგმებთან. აღნიშნული მიმართულებით კომიტეტი საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს;
- კაპიტალისა და ლიკვიდობის, ასევე ბანკისთვის რელევანტური ყველა ტიპის რისკის კონტროლი: საკრედიტო, საოპერაციო, საბაზრო, რეპუტაციული და სხვა ტიპის რისკების მართვის სტრატეგიები, რათა უზრუნველყოს მათი შესაბამისობა რისკის დასაშვებ დონესა და კულტურასთან;
- რისკის აპეტიტთან შესაბამისობის ანგარიშგებების განხილვა, რისკის დასაშვები დონიდან თითოეულ გადაცდომასა და შერჩეული ქმედების ადეკვატურობაზე;
- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP) ანგარიშგების განხილვა და დამტკიცება;
- რისკების დირექტორის (CRO) ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის კონტროლი, მისი საქმიანობის შეფასება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აღნიშნულ პოზიციაზე დანიშვნისა და/ან გათავისუფლების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა.

რისკების კომიტეტი 2023 წლის განმავლობაში შეიკრიბა ოთხჯერ.

3.3.4 ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირებისთვის ადეკვატური და ეფექტური ანაზღაურების სისტემის შექმნაზე და მისი გამართულად ფუნქციონირების ზედამხედველობაზე.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. იგი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მურთაზ კიკორია (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი)
- მაგდა მალრაძე (კომიტეტის წევრი).

ანაზღაურების კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და მასში წარმოდგენილი უნდა იყოს დამოუკიდებელი წევრების საკმარისი რაოდენობა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სამეთვალყურეო საბჭოში ახალი წევრის არჩევის შემდეგ, სამეთვალყურეო საბჭო ნომინაციის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი დაკომპლექტდა იმგვარად, რომ კომიტეტის შემადგენლობა სრულად შეესაბამება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

ანაზღაურების კომიტეტი ტარდება წელიწადში არანაკლებ ორჯერ. საჭიროების შემთხვევაში, კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

ანაზღაურების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და პასუხისმგებლობებია:

- ანაზღაურების პოლიტიკის რეგულარული გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებთან და მარეგულირებლის მიერ დამტკიცებულ შესაბამის რეგულაციებთან;
- მატერიალური რისკის ამღები პირთა სიის რეგულარულად გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა;
- არაფულადი სახით ანაზღაურების სქემის განხილვა, საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების გაცემა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა დასამტკიცებლად;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკით გათვალისწინებული პირების ანაზღაურების შესახებ;
- მატერიალური რისკის ამღები პირთა საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) შესრულების შეფასება;
- ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის გამჟღავნების პროცესის ხელმძღვანელობა.

2023 წლის განმავლობაში ანაზღაურების კომიტეტი შეიკრიბა ერთხელ.

3.3.5. კომიტეტების როლი კორპორაციულ მართვაში

სამეთვალყურეო საბჭოს უფლება-მოვალეობების შესრულების ხელშეწყობის, მისი ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია კომიტეტები, რომლებზეც გარკვეულწილად დელეგირებულია სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები სხვადასხვა მიმართულებით. კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებულია კონკრეტული მიმართულებით, რაც ზრდის ექსპერტული ჩართულობისა და ხარისხობრივი შესრულების მაჩვენებლის დონეს. კომიტეტების ჩართულობის გაზრდა, მათი პროაქტიულობა ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი კომპონენტია. შესაბამისად, 2020 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცდა კონკრეტული ანგარიშგებების/რეპორტების კალენდარი, რომლის დანერგვაც დაიწყო 2020 წლის მიწურულს. 2021 წლიდან აუდიტისა და რისკების კომიტეტების სხდომები ტარდება ფიზიკური შეხვედრის ფორმატში, კომიტეტების ინფორმირებულობა, ჩართულობა და საზედამხედველო კონტროლი გახდა ბევრად ნაყოფიერი და პროდუქტიული. პერიოდულად, ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის შუამდგომლობით, ხორციელდება კალენდრით გათვალისწინებული ანგარიშგებების გადახედვა და რეკომენდაციების გაცემა ბანკის მენეჯმენტისთვის კომიტეტების ზედამხედველობის სფეროში შემავალ საკითხებთან დაკავშირებით დამატებით გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ. აღნიშნულის ფარგლებში კომიტეტები ანგარიშგებების სახით იღებენ ინფორმაციას ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე, რაც ხელს უწყობს მათი ინფორმირებულობის გაზრდას, ჩართულობას და მმართველობის ორგანოებს შორის ჯანსაღი და ეფექტური ანგარიშგებისა და კომუნიკაციის სისტემის უზრუნველყოფას.

3.4 დირექტორთა საბჭო

ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობებს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი აცნობიერებს დირექტორთა საბჭოს მნიშვნელობას, რომელიც მოიცავს კვალიფიკაციების, გამოცდილების და დივერსიფიცირებულობის სწორ ბალანსს, რაც შესაძლებლობას აძლევს მათ ეფექტურად შეასრულონ დაკისრებული ფუნქციები და მოვალეობები.

3.4.1 დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

საქართველოს კანონი „კომერციული ბანკების საქმიანობების შესახებ“ და საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“ განსაზღვრავს მთავარ პრინციპს, რომლის მიხედვითაც კომპანიის საქმიანობის განხორციელებისთვის მკაფიოდ უნდა გაიმიჯნოს პასუხისმგებლობები კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობასა და აღმასრულებელ უფლებამოსილებას შორის. დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედიან: გენერალური დირექტორი (Chief Executive Officer - “CEO”) და დირექტორები. გენერალური დირექტორი და თითოეული დირექტორი დანიშნულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია მართვის ყველა საკითხზე, რომელიც ეხება ბანკს. ყველა დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე. გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია შეიმუშაოს, წარმოადგინოს და ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის სტრატეგიას და საერთო კომერციულ მიზნებს, რომლებსაც ის განახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოსთან მჭიდრო კომუნიკაციით. გენერალური

დირექტორი და დირექტორთა საბჭოს დანარჩენი წევრები პასუხისმგებელი არიან სამეთვალყურეო საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების გადაწყვეტილებების შესრულებაზე.

31 დეკემბერი 2023	დირექტორთა საბჭოს წევრები
გენერალური დირექტორი	ბექა გოგიჩაიშვილი
ფინანსური დირექტორი	ვახტანგ ბაბუნაშვილი
რისკების დირექტორი	გიორგი გვაზავა

3.4.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება

დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ მრავალმხრივი ცოდნა და გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის, ფინანსებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, რისკების მართვის, სტრატეგიული დაგეგმვის, საგადასახადო და სამართლებრივი საკითხების, მენეჯმენტის და ხელმძღვანელობის, კორპორაციული მართვისა და მარკეტინგის კუთხით. ისინი გამოირჩევიან ადგილობრივი და რეგიონალური ეკონომიკური და საბაზრო პირობების გონივრული გააზრების უნარებით, სამართლებრივი და სახედასხედველო გარემოს სიღრმისეული ცოდნით. მათი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბანკში გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის კუთხით.

ბექა გოგიჩაიშვილი

უნარები და გამოცდილება: ბექა გოგიჩაიშვილი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად აირჩიეს 2020 წლის ოქტომბერში. იმავე წლის ნოემბრიდან იგი ასევე აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის წევრად. ბექას გააჩნია მრავალმხრივი და გამორჩეული გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით. ბექას დიდი წვლილი მიუძღვის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საბჭოს კომიტეტების როლის გაძლიერებასა და დაკისრებული ფუნქციების ეფექტურად განხორციელებაში. სწორედ სამეთვალყურეო საბჭოში მისი არჩევის შემდეგ დაიწყო საბჭოსა და მენეჯმენტის გაერთიანებული პერიოდული შეხვედრები, გაუმჯობესდა საბჭოს მიერ მენეჯმენტის კოორდინაცია და ზოგადი ხელმძღვანელობა, ეფექტური გახდა

მენეჯმენტის შესრულების კონტროლი და კომიტეტებთან შესაბამისი რეპორტირება. მის პროფესიულ კარიერაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ინვესტიციების მენეჯერის პოზიცია ჰანიველ პარტნერს ჯორჯიაში, ინვესტიციებისა და აქტივების მართვის კომპანიაში, რომელიც დღეისათვის მართავს ათეულობით მილიონი ლარის ღირებულების ინვესტიციებს სხვადასხვა ბიზნეს სექტორში. 2017 წლამდე ბექა მუშაობდა საპარტნიორო ფონდში, სადაც მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავდა საპარტნიორო ფონდის მიერ დასაფინანსებელი პროექტების ფინანსურ ანალიზსა და რისკების შეფასებას და შესაბამისად, დიდწილად განაპირობებდა საპარტნიორო ფონდის წარმატებულ საინვესტიციო საქმიანობას. ბექას ასევე გააჩნია გამოცდილება საბანკო სექტორში. 2013-2014 წლებში იგი მუშაობდა თიბისი ბანკში, სადაც უშუალოდ ახორციელებდა რეპორტირებს და ანგარიშგებას როგორც შიდა მიზნებისთვის, ისე სახედასხედველო შესაბამისობისთვის. 2022 წლის 29 აპრილს ბექამ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია ხოლო 29 ივნისიდან დაინიშნა ბანკის გენერალურ

დირექტორად, სადაც განახლებული ენერგიითა და ხედვებით განაგრძობს ბანკის მართვას ამჟღად უკვე დირექტორთა საბჭოს წევრისა და გენერალური დირექტორის პოზიციიდან.

განათლება: ბექა არის სასექსის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებული მენეჯმენტისა და ფინანსების მიმართულებით. 2010 წელს ბექამ ასევე დაამთავრა კავკასიის უნივერსიტეტი და ფლობს ბიზნესის მართვის ბაკალავრის აკადემიურ ხარისხს ფინანსების სპეციალობით.

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

უწარები და გამოცდილება: ვახტანგ ბაბუნაშვილი ლიბერთი ბანკის გუნდს შემოუერთდა 2020 წლის ივლისში, ფინანსური დირექტორის მოადგილის, ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის პოზიციიდან. 2021 წლის თებერვლიდან მან შეცვალა დავით წიკლაური გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსური დირექტორის პოზიციიდან. ვახტანგს ფინანსურ სექტორში მუშაობის თითქმის 20 წლიანი გამოცდილება გააჩნია. მისი პროფესიული კარიერა დაიწყო საკონსულტაციო კომპანია „სინერჯი ჯგუფით“, რის შემდეგაც მას არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა ბანკ რესპუბლიკაში (ჯგუფი სოსიეტე ჟენერალი), თიბისი ბანკსა და საქართველოს ბანკში. თიბისი ბანკში იგი იყო ფინანსური დირექტორის მოადგილე, სადაც

ხელმძღვანელობდა ფასდადების მოდელების განვითარებას საცალო, მცირე და საშუალო, კორპორატიული სეგმენტის კრედიტების მიმართულებით, ხელმძღვანელობდა ორგანიზაციული რისკების მართვას და ფინანსური რისკების მენეჯმენტს.

განათლება: ვახტანგი ფლობს INSEAD-ის MBA ხარისხს, არის კავკასიის ბიზნეს სკოლის კურსდამთავრებული ფინანსების სპეციალობით და მოწვეული ლექტორი კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო და ფინანსური ინსტიტუტების მენეჯმენტის მიმართულებით.

გიორგი გვაზავა

უწარები და გამოცდილება: გიორგი გვაზავამ ბანკის დირექტორთა საბჭოში დავით აბაშიძე ჩაანაცვლა. გიორგი არის საბანკო სექტორის პროფესიონალი, მთელი მისი პროფესიული კარიერა ეთმობა ფინანსურ და კონკრეტულად საბანკო სექტორს, სადაც ძირითად იკავებდა სხვადასხვა წამყვან პოზიციას რისკების მართვის მიმართულებით. მას საქართველოს წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტებში მუშაობის 15 წლიანი წარმატებული გამოცდილება აქვს. გიორგიმ კარიერა დაიწყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო ანალიტიკოსის პოზიციიდან და მას შემდეგ ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული და ტოპ მენეჯერული პოზიციები. „ლიბერთი ბანკის“ გუნდთან შემოერთებამდე გიორგი გვაზავა იყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ რისკების დეპარტამენტის

ხელმძღვანელი და უშუალოდ ხელმძღვანელობდა „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო და საოპერაციო რისკების მართვას.

განათლება: გიორგი გვაზავა ფლობს ედინბურგის ბიზნეს სკოლის (EBS) მაგისტრის ხარისხს და არის CFA (Level 1) მფლობელი.

3.4.3 დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები

ბანკის ყოველდღიური საქმიანობების განხორციელებთან ერთად, დირექტორთა საბჭოს მთავარი ფუნქციები წარმოდგენილია ქვემოთ:

- აქციონერთა ყოველწლიური/რიგგარეშე კრების მოწვევა;
- აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგის შედგენა;
- აქციონერთა საერთო კრების მიერ გაცემული ნებართვის საფუძველზე ბანკის აქციების გამოსყიდვა;
- ახალი აქციების წესდებით დადგენილ ნებადართული კაპიტალის მაქსიმალურ რაოდენობამდე გამოშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წლიური ბიზნეს გეგმის, მათ შორის ბიუჯეტის, მოგების და ზარალის პროგნოზის და ბანკის საინვესტიციო გეგმის წარდგენა;
- სესხების გაცემის, ანგარიშსწორებების, დაფინანსების, სალარო მომსახურებების, ბანკის ფულადი სახსრების და ფასეულობების აღრიცხვის და ანგარიშგების, შიდა კონტროლის და აღრიცხვის ორგანიზება და ზედამხედველობა, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის სათანადო მომსახურებას კლიენტებისთვის;
- ბანკის ფილიალების და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების ორგანიზება და ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტიდან ან გარე შემოწმებებიდან მიღებული ინფორმაციის გადახედვა, ასევე ფილიალის/სერვისცენტრის ხელმძღვანელი პირების მიერ წარდგენილი ანგარიშგების გადახედვა და სათანადო გადაწყვეტილებების მიღება ზემოაღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით;
- აქციონერთა საერთო კრების და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების უზრუნველყოფა;
- პროცედურების, შინაგანაწესის, პროდუქტებისა და მომსახურების პირობების, სხვა შიდა დოკუმენტების შემუშავება;
- გადაწყვეტილების მიღება პერსონალის შერჩევის, გათავისუფლების, ტრენინგის და ანაზღაურების შესახებ (იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭოს წევრებისა და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების ანაზღაურების საკითხებზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ანაზღაურების კომიტეტი);
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი რისკის მართვის პრინციპების მონიტორინგი და ბანკის რისკის პროფილის რისკის აპეტიტის (Risk Appetite Statement – „RAS“) განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში მოქცევის უზრუნველყოფა.

დირექტორთა საბჭო ასევე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც სპეციალურად არ არის განსაზღვრული სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და/ან აქციონერთა საერთო კრებისთვის

3.4.4 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობა და კრებები

დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. გენერალური დირექტორი უფლებამოსილია ინდივიდუალურად წარმოადგინოს ბანკი ნებისმიერი პირის წინაშე. ნებისმიერი გარიგება ან ბანკის ნებისმიერი შიდა რეგულაცია, ბრძანება ან ინსტრუქცია შეიძლება დამოწმდეს გენერალური დირექტორის ხელმოწერით ან დირექტორთა საბჭოს ყველა დანარჩენი წევრების ხელმოწერებით. გენერალურ დირექტორს შეუძლია მიაწოდოს უფლებამოსილება სხვა დირექტორებს და შესაბამის პირებს, დამოუკიდებლად წარმოადგინონ ბანკი სხვადასხვა გარიგებებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე. დირექტორთა საბჭოს უფლებამოსილებები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით დელეგირებულია დირექტორთა საბჭოსთან არსებულ კომიტეტებზე, ხოლო უშუალოდ დირექტორთა საბჭო იკრიბება მხოლოდ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად.

2023 წლის განმავლობაში დირექტორთა საბჭო შეიკრიბა თერთმეტჯერ და გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკისთვის მნიშვნელოვან და აქტუალურ საკითხებზე, კერძოდ, შეიცვალა ბანკის ორგანიზაციული სტრუქტურა, დეტალურად განისაზღვრა კონკრეტული მიმართულებების სტრუქტურული მოწყობა და განხორციელდა სამუშაო ძალის ოპტიმიზაცია, დამტკიცდა საკრედიტო კომიტეტების განახლებული სტრუქტურა, შემადგენლობა და უფლებამოსილების ფარგლები. დირექტორთა საბჭომ ასევე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის 2023 წლის 27 ივნისის კრების ოქმით განსაზღვრა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრების დღის წესრიგი და მოიწვია აქციონერთა საერთო კრება.

3.4.5 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აფასებს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობებს ბანკის საერთო მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით და მიიჩნევს, რომ დირექტორთა საბჭოს გააჩნია გამოცდილების და ცოდნის სათანადო ბალანსი და ეფექტურად გააგრძელებს საქმიანობას.

3.4.6 დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

3.4.6.1 საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო რისკის მართვისა და საკრედიტო რისკით გამოწვეული დანაკარგების შემცირების მიზნით, ბანკში არსებობს საკრედიტო კომიტეტების რამდენიმე დონიანი სისტემა, რომელიც განიხილავს კორპორატიულ, მიკრო, მცირე, საშუალო, საცალო და ბითუმი ლომბარდის საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს და იღებს გადაწყვეტილებას აღნიშნული საკრედიტო პროდუქტის პირობების დამტკიცებაზე.

ყველა დონის საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს მისთვის დამტკიცებული ლიმიტის ფარგლებში. საკრედიტო კომიტეტების იერარქიაში ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტის წევრები არიან რისკების დირექტორი და გენერალური დირექტორი ან შესაბამისი ბიზნეს მიმართულების დირექტორი. საკრედიტო რისკის მართვის ფუნქცია წარმოდგენილია ნებისმიერი რგოლის კომიტეტში თავმჯდომარის უფლებამოსილებით და სარგებლობს ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიმართ ვეტოს

გამოყენების უფლებით. ამასთან, იმ საკრედიტო კომიტეტების მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას, რომლის წევრიც არის ბანკის გენერალური დირექტორი, რისკის მართვის ფუნქციის წარმომადგენლის თანხმობასთან ერთად, საკითხის დადებითად გადაწყვეტისთვის სავალდებულოა მისი თანხმობაც. დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებით 2023 წელს განახლდა ბანკის საკრედიტო კომიტეტის გადაწყვეტილების მიღების წესი და დეტალურად განისაზღვრა მათი უფლებამოსილებები და აღნიშნულ უფლებამოსილებათა ფარგლები.

3.4.6.2 საოპერაციო რისკების კომიტეტი

რისკების ადრეული იდენტიფიკაციის, რისკის ეფექტური მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს საოპერაციო რისკების კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების ჩარჩოს შემადგენელი დოკუმენტების მომზადებაზე, საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის ეფექტურობაზე და შესაბამისი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მიწოდებაზე. კომიტეტი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის დამოუკიდებელ და შეუფერხებელ საქმიანობას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა რისკების დირექტორი. კომიტეტი იკრიბება არანაკლებ თვეში ერთხელ, ან საჭიროების შემთხვევაში უფრო ხშირად.

3.4.6.3 ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი

ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე მონიტორინგის განხორციელებისა და ბანკის ინფორმაციული აქტივების დაცულობის უზრუნველსაყოფად ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს ზედამხედველობას ბანკის ინფორმაციული უსაფრთხოების ჩარჩოზე და რისკის მართვის სისტემაზე, რისკის მართვის სატრატეგიის შესაბამისობაზე ბანკის მიზნებთან, აფასებს ძირითად რისკის პოლიტიკებსა და ზოგადად, რისკის მართვას.

კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია ინფორმაციული და კიბერ საფრთხეების იდენტიფიცირება და აღნიშნული მიმართულებით ბანკის დაცულობის კონტროლი, კიბერ საფრთხეებზე სათანადო რეაგირების ზომების არსებობა.

გენერალური დირექტორი, რისკების დირექტორი, ინფორმაციული უსაფრთხოების მთავარი ოფიცერი და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულების ხელმძღვანელი პირი წარმოადგენენ კომიტეტის წევრებს. კომიტეტის წევრებად დამატებით შესაძლოა მოწვეულ იქნან შესაბამისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე ხელმძღვანელი პირები და ბანკის სხვა თანამშრომლები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

3.4.6.4 ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების საშუალებით ბანკში არსებული პროცესების ოპტიმიზაციის, ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში განხორციელებული ინვესტიციების მართვისა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი.

კომიტეტი განიხილავს ბანკის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებულ იმ იდეებს, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ინფორმაციული ტექნოლოგიების ჩართულობა, განიხილავს ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში შესულ განაცხადებს ახალი პროექტების შესახებ და საჭიროების

შემთხვევაში განსაზღვრავს მათ პრიორიტეტულობას, განიხილავს ინფორმაციული ტექნოლოგიების საქმიანობაში არსებულ ხარვეზებს, ახდენს პოტენციური რისკებისა და ეფექტური საქმიანობის ხელშეშლელი გარემოებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და შესაბამისი მიმართულების მენეჯერები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

3.4.6.5 მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი

ბანკის საქმიანობის მარკეტინგული დაგეგმვის, ცნობადობის გაზრდის, ბანკსა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის კომუნიკაციისა და თანამშრომლობის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი. კომიტეტი წარმოადგენს პლატფორმას, ხოლო კომიტეტის სხდომები საშუალებას, რომლის გამოყენებითაც ბანკის ბიზნესის დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირები მარკეტინგის თანამშრომლებთან ერთად უზრუნველყოფენ მარკეტინგული კამპანიების დაგეგმვას. კომიტეტი ასევე ორგანიზებას უწევს ბანკის სოციალური კორპორაციული პასუხისმგებლობის (CSR) ფარგლებში ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებას და ბანკის ბრენდის განვითარებასთან დაკავშირებით მარკეტინგული სტრატეგიის შემუშავებას, მისი განხორციელებისთვის საჭირო საშუალებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ და ახდენს როგორც მიმდინარე საკითხებისთვის პრიორიტეტების განსაზღვრას, ისე უკვე განხორციელებული კამპანიებისა და აქტივობების შესახებ ინფორმაციის შეჯამებას და მიღწეული შედეგის შეფასებას.

3.4.6.6 აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)

ბანკის აქტივებისა და პასივების ეფექტური მართვის, საზედამხედველო და პრუდენციული ნორმატივებისა და მოთხოვნების დაცვით საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის მაქსიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი.

კომიტეტი უზრუნველყოფს ბანკის სახსრების ოპტიმალურ მართვას, პრუდენციული მოთხოვნების დაცვის კონტროლს, საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის ზედამხედველობას რესურსების ღირებულების გათვალისწინებით და შემოსავლიანობის გაზრდის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების განსაზღვრას. გარდა ამისა, კომიტეტი ასევე ახორციელებს სხვადასხვა სახის რისკის (სავალუტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების რისკი) კონტროლსა და ანალიზს, მათ შორის საპროცენტო რისკის დონის შეფასებას, ლიკვიდობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელი მოცულობის აქტივების შენარჩუნების კონტროლს.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და ფინანსების, ხაზინის, ორგანიზაციული რისკების მართვის ერთეულების ხელმძღვანელი პირები. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

3.4.6.7 ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო (AML) კომიტეტი

ფულის გათეთრების/უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობისა, ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს AML კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების

წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებასა და მისი შესრულების კოორდინაციაზე.

კომიტეტი განიხილავს და შეიმუშავებს ფულის გათვრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების მიმართულებით ბანკის შიდა დოკუმენტების პროექტებს, განიხილავს კლიენტთა რისკის კატეგორიის ცვლილებას და კლიენტის რისკის კატეგორიის მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას ანგარიშის გახსნაზე ან ოპერაციების წარმოებაზე.

კომიტეტის თავმჯდომარე არის რისკების დირექტორი.

3.5 რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ

ბანკის მენაბრეების და კრედიტორების ინტერესების დაცვის და ბანკის მიერ აფილირებულ პირებთან გარიგებების ადეკვატური ზედამხედველობის და კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით, გადაწყვეტილების მიმღები თანამშრომლები თავისუფალნი უნდა იყვნენ ინტერესთა ფაქტობრივი ან პოტენციური კონფლიქტებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ გადაწყვეტილებებზე ან ქმედებებზე და ხელი შეუშალოს ბანკის ინტერესების დაცვის მიზნით ობიექტური და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღებას. აღნიშნული მიზნისთვის, სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება, რომელიც არეგულირებს ინტერესთა კონფლიქტის გაცხადებასა და მის მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

ინტერესთა კონფლიქტის მართვისთვის, ბანკი ადგენს დაკავშირებულ/აფილირებულ მხარეებს, ადგენს ასეთი დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალს, ახდენს ასეთი ჩამონათვალის კლასიფიკაციას, განსაზღვრავს ტრანზაქციის განხორციელების პროცესს, კონტროლის/ანგარიშგების განხორციელების წესს და გარიგებების სახეებსა და ლიმიტებს, რომლის დამტკიცების ექსკლუზიური კომპეტენცია ეკუთვნის სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბანკის აუდიტის კომიტეტი და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად მოწოდებულია დახვეწოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შიდა პროცესი რაც მიმართულია დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე სათანადო კონტროლისა და ანგარიშგების, ასევე აღნიშნული ტრანზაქციების მიმართ გაშლილი მკლავის პრინციპის დაცვის უზრუნველსაყოფად. აღნიშნულის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით 2023 წელს განახლდა ბანკის შიდა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება და ახლებურად განისაზღვრა ბანკის ადმინისტრატორის განმარტება, განხორციელდა დაკავშირებული პირების იდენტიფიცირებისა და აღრიცხვის პროცესის სრულყოფა და ბანკის პრაქტიკაში დანერგილ პროცესებთან შესაბამისობაში მოყვანა, მათ შორის, პროცესებში ჩართული სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეულების იდენტიფიცირება და მათი შესაბამისი ფუნქციების განსაზღვრა.

3.5. შესაბამისობა მეწარმეთა შესახებ კანონთან და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელთა შესაფერისობის განახლებულ დებულებებთან

„მეწარმეთა შესახებ“ კანონის ახალი რედაქციის („კანონი“) შესაბამისად, რომელიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 01 იანვრიდან, „ბანკი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „კანონთან“ შესაბამისობა ამ უკანასკნელის ამოქმედებიდან 2 (ორი) წლის ვადაში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ბანკის მიერ შემუშავდა სადამფუძნებლო შეთანხმება და წესდების განახლებული რედაქცია („წესდება“), რომელიც სრულ შესაბამისობაშია კანონის მოთხოვნებთან. წესდებით დეტალურად მოწესრიგდა მმართველ ორგანოთა უფლებამოსილებები, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევასთან, კაპიტალთან, აქციებთან და ბანკის ორგანიზაციულ მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ბრძანების შესაბამისად, კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელ აქციონერთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ განახლებული დებულებების გათვალისწინებით, ბანკის ადმინისტრატორთა დანიშვნა/არჩევაზე უფლებამოსილმა სტუქტურულმა ერთეულებმა დაამტკიცეს არსებული ადმინისტრატორების შესაფერისობა. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცდა ადმინისტრატორთა შეჩევის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელშიც განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დარეგულირდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.6 სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება

2017 წლის ოქტომბერში, მას შემდეგ რაც ბანკში განხორციელდა კონტროლის ცვლილება და Georgian Financial Group B.V.-მა (ყოფილი European Financial Group B.V.) იყიდა ბანკის განთავსებული აქციების 74.64% და შესაბამისად გახდა ბანკის მაჟორიტარი აქციონერი, საქართველოს მეწარმეთა შესახებ კანონით გათვალისწინებული წესით, Georgian Financial Group B.V.-მ („GFG“) გამოაცხადა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება ყველა დარჩენილი აქციის გამოსყიდვის თაობაზე. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების პირველი ეტაპი დასრულდა 2018 წლის თებერვალში. საბოლოოდ, მინორიტარი აქციონერებისგან GFG-იმ გამოისყიდა 334 მილიონზე მეტი ჩვეულებრივი აქცია და 2.25 მილიონი პრივილეგირებული აქცია.

გარდა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა, 2018 წელს GFG-მ მისი კუთვნილი 1,573,680 პრივილეგირებული აქცია დააკონვერტირა 31,600,000 ჩვეულებრივ აქციად. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა და პრივილეგირებული აქციების კონვერტაციის შედეგად GFG-ის ბენეფიციარი მფლობელები, ფიზიკური პირები ირაკლი ოთარ რუხაძე, იგორ ალექსეევი და ბენჯამინ ალბერტ მარსონ-ნაითი, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაპირდაპირ ჯამურად ფლობდნენ ბანკის განთავსებული აქციების 91.985%-ს (2017: 74.64%). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით GFG-ის ჯამურად პირდაპირი/არაპირდაპირი პროცენტული მონაწილეობა ბანკის კაპიტალში გაიზარდა 95.99%-მდე, თუმცა აღნიშნულს მნიშვნელოვანი წილის მფლობელ ბენეფიციარ მესაკუთრეთა წილობრივი მონაწილეობაზე გავლენა არ მოუხდენია. 2023 წლის მდგომარეობით ბანკის სადამფუძნებლო სტრუქტურა დარჩა უცვლელი.

3.7 ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა

ბანკი ფინანსური ანგარიშგების დახურვას და წარდგენას ყოველდღიურად ახდენს როგორც ფასს-ის, ისე სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით. ყოველდღიურად ინფორმაციის წარდგენა ხორციელდება როგორც ბანკის შიდა სტრუქტურულ ერთეულებსა და მენეჯმენტისადმი, ასევე სავალდებულო წესით იგზავნება სეზ-ში შესაბამისი ახსნა განმარტებებით. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოსა და სეზ-ისთვის მზადდება ფასს-ის და სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებული თვიური კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ყოველწლიურად ბანკი ვალდებულია მოიწვიოს გარე აუდიტი და ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესით ჩაატაროს გარეაუდიტორული შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

4 არაფინანსური ანგარიშგება

ამჟამად, ბანკში გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები რეგულირდება სხვადასხვა შიდა დოკუმენტებით და პროცესებით, მათ შორის ბანკის კორპორატიული სახელმძღვანელოთი, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულებით და KYC და AML პოლიტიკებით. ბანკი აქტიურად მუშაობს გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე ახალი კომპლექსური პოლიტიკების შემუშავებაზე.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები

სოლიდარობის ფონდი

2014 წლიდან ბანკი მონაწილეობს სოლიდარობის ფონდის მხარდაჭერის პროგრამაში, რომელიც ყურადღებას ამახვილებს 22 წლამდე ონკოლოგიური დაავადების მქონე ახალგაზრდების დახმარებაზე. ეს დახმარება მოიცავს საზღვარგარეთ დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანადაფინანსებას, რაც საქართველოში არაა ხელმისაწვდომი (მაგალითად ღეროვანი უჯრედების გადანერგვა) და, აგრეთვე, საქართველოს ფარგლებში მკურნალობის დაფინანსება, რაც ცდება ჯანდაცვის და პირადი დაზღვევის კომპანიების პროგრამების ფარგლებს.

სარგებელი სოციალური ბარათის მფლობელებისთვის:

2019 წლიდან, ლიბერთი ახორციელებს ლოიალობის პროექტს სოციალური ბარათების მფლობელებისთვის. პროექტში ჩართულია 12 პარტნიორი კომპანია. ამ პარტნიორობის ფარგლებში ლიბერთის უფროსი თაობის მომხმარებლები და სოციალური ბარათის სხვა მფლობელები განსაკუთრებული პირობებით სარგებლობენ. მათ შესაძლებლობა აქვთ ისეთ ობიექტებში როგორიცაა, ფარმადეპო, ნიკორა, ევექსი კლინიკები, მეგალაბი, თეატრები და სხვა ობიექტებში ისარგებლონ სპეციალური ფასებით.

2019 წლიდან დღემდე, ლოიალობის პროგრამის ფარგლებში, მომხმარებლების მიერ ჯამურმა დაზოგილმა თანხამ 10,609,239 ლარი შეადგინა.

MY DOC - მოძრავი კლინიკა

ლიბერთის ახალი პროექტი, რომელიც უფროსი თაობის მომხმარებლების საჭიროებებზეა მორგებული 2022 წლის გაზაფხულიდან დაიწყო.

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილმა მოძრავმა კლინიკამ - MyDoc, ლიბერთის ექსპრეს მანქანებთან ერთად 436 სოფელი მოიარა და ლიბერთის 3000 მომხმარებელს უფასო სამედიცინო მომსახურება გაწვია გულ-სისხლძარღვოვან და სასუნთქი გზების დაავადებებზე მაღალტექნოლოგიური კვლევების მიმართულებით. ამ პროექტით ლიბერთიმ მიიღო საერთაშორისო აღიარება და გახდა Global Compact Awards 2022 გამარჯვებული.

მზიურმცოდნე

2022 და 2023 წელს, ახალი საგანმანათლებლო პროექტი “მზიურმცოდნე” ჩატარდა ლიბერთის მხარდაჭერით. ყოველ შაბათ-კვირას 30 სკოლის მოსწავლე, სპეციალურად მათთვის შექმნილ პროგრამაში ჩაერთო. პროგრამის მიზანია ბუნების, ეკოლოგიის, ცხოველებზე ზრუნვისა და ინკლუზიური გარემოს შესახებ ცოდნის გაღრმავება. პროექტი განხორციელდა ინკლუზიურ კაფე ‘მზიურის’ ინიციატივით.

ლიბერთისა და Lingwing-ის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი

ლიბერთის და Lingwing-ის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში, ლიბერთიმ უზრუნველყო სოციალურად დაუცველი 500 აბიტურიენტის ინგლისურ ენაში მომზადება. პროექტში ჩართვის მსურველებისთვის ხელმისაწვდომი იყო ონლაინ რეგისტრაცია, სწავლაც მიმდინარეობდა ონლაინ რეჟიმში.

2023 წლიდან ლიბერთიმ ენების შემსწავლელ პლატფორმასთან ერთად ახალი ინიციატივა დაიწყო, კერძოდ ლიბერთის ფინანსური მხარდაჭერით შეიქმნა ქართული ენის შემსწავლელი კურსი. ემიგრანტებს და ასევე საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელებს 8 თვის განმავლობაში შესაძლებლობა ექნებათ უსასყიდლოდ ისწავლონ (ინგლისურიდან და უკრაინულიდან) ქართული ენა. პირველადი მონაცემებით უკვე 3000 ადამიანი სარგებლობს აღნიშნული პროგრამით.

UN Women

2019 წლის 5 დეკემბრიდან დღემდე ლიბერთი UN Women-ის ქალთა გაძლიერების პრინციპების გლობალურ ინიციატივას უერთდება. თანამშრომლობის ფარგლებში, ლიბერთი სრულიად იზიარებს UN Women-ის ხედვასა და პრინციპებს ბანკში დასაქმებული ქალების ეკონომიკური გაძლიერების მხარდასაჭერად.

2022 წლიდან ლიბერთიმ გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან ერთად დასავლეთ საქართველოში მცხოვრებ ქალი მეწარმეებისთვის დაიწყო ფინანსური წიგნიერების სწავლების მოდული. პროექტში ჩართულები არიან ლიბერთის თანამშრომლები.

ასევე ლიბერთი ჩართულია პროექტში, რომელიც მიზნად ისახავს ქალების გაძლიერებას მათთვის ახალი უნარების შეძენის გზით. სასწავლო პროგრამა მოიცავს ფინანსურ აღრიცხვას, ეფექტურ კომუნიკაციას, ადამიანური რესურსების მართვას და იმ საგნებს, რომელიც ქალ მეწარმეებს დაეხმარებათ საკუთარი ბიზნესის მართვაში. სწავლებაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მცხოვრებმა 148-მა მეწარმე ქალმა.

ქალთა საფეხბურთო კლუბის „ლანჩხუთის“ მხარდაჭერა

ლიბერთი ბანკმა 2023 წელსაც გააგრძელა ლანჩხუთის ქალთა საფეხბურთო გუნდის მხარდაჭერა. ლიბერთის მიზანია - ქალთა ეკონომიკური გაძლიერება და ასევე საზოგადოებაში არასწორი სტერეოტიპების მსხვერვა. ქალთა ფეხბურთის პოპულარიზაციით ლიბერთი აძლერებს ქალებს.

ლიბერთი ათასწლეულის ინოვაციის კონკურსის სტრატეგიული პარტნიორი

კონკურსი მიზნად ისახავს უფროსკლასელებში ინოვაციებისა და ახალი ტექნოლოგიების შექმნის წახალისებას და დაინტერესების გაზრდას საბუნებისმეტყველო-საინჟინრო (STEM) დარგების მიმართ. მესამე ადგილზე გასული გუნდი - „Mad Scientist“ ლიბერთის დაფინანსებით ბირთვული კვლევების ევროპულ ცენტრში (CERN), შვეიცარიაში გაემგზავრება.

„Mad Scientist“ გუნდმა შექმნა ინოვაციური პროექტი - „უნივერსალური მეგობარი სახლი“, რომელიც შშმ პირებს გაუადვილებს სახლსა და სხვა სივრცეებში უსაფრთხოდ გადაადგილებას.

2023 წელს, ივნისის თვეში ლიბერთის დაფინანსებით გამარჯვებული გუნდი იმყოფებდა CERN-ის ბირთვული კვლევების ცენტრში.

2023 წელს, ოქტომბრის თვეში კი უკვე გამოვლინდებიან კონკურსის 2023 წლის გამარჯვებულები.

მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო

ლიბერთი 2017 წლიდან მხარს უჭერს გლობალურ კამპანიას - ‘მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო’ და ხელს უწყობს მასწავლებლის პროფესიის პოპულარიზაციას. ჯილდოზე წარდგენილი იყო 3364 მასწავლებელი. მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს მფლობელი გახდა 6 მასწავლებელი საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან.

2023 წელს მაისის თვეში უკვე გამოვლინდა 10 საუკეთესო მასწავლებელი, ლიბერთი აქტიურად არის ჩართული სოციალურ კამპანიაში - საუკეთესო მასწავლებლები გააცნოს საზოგადოებას. ოქტომბრის თვეში კი ლიბერთი ტრადიციულად დააჯილოდებს ათეულში გადასულ მასწავლებლებს.

შშმ პირების მისაწვდომობის პროექტი

2022 წელს ლიბერთიმ დაიწყო შშმ პირთა მისაწვდომობის პროექტი, რომელიც დაფუძნებულია შშმ პირთა გაეროს კონვენციის სტანდარტებზე. პროექტის პარტნიორია არასამთავრობო ორგანიზაცია „პარტნიორობა ადამიანების უფლებებისთვის“.

პროექტი მოიცავს რამდენიმე ეტაპს და მისი მასშტაბურობიდან გამომდინარე, სამოქმედო გეგმა გაწერილია 3 წლის პერიოდზე.

პროექტის ძირითადი მიმართულებები:

- შშმ პირებისთვის ბანკის ფიზიკურ მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- ბანკის სერვისების მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- შშმ პირთა დასაქმება
- ლიბერთის თანამშრომლების გადამზადება
- ცნობიერების ამაღლება შშმ პირთა თემასთან დაკავშირებით
- ადვოკატირების პროცესი არასამთავრობო სექტორის ჩართულობით

ახალგაზრდული მეწარმეობა სოფლის განვითარებისთვის (RDYE)

RDYE არის 3.5 წლიანი პროექტი, რომელსაც ახორციელებს მერსი ქორფსის წარმომადგენლობა საქართველოში (Mercy Corps Georgia) ავსტრიის განვითარების თანამშრომლობის (ADC) დაფინანსებით.

პროექტის განხორციელების მხარდამჭერები არიან ლიბერთი ბანკი და სპორტის, ტურიზმისა და ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფონდი.

პროექტი მიზნად ისახავს ახალგაზრდების (18-დან 35 წლამდე) სამეწარმეო უნარ-ჩვევებისა და ცოდნის გაღრმავებას, სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-სამეურნეო მიმართულებების ბიზნესების მხარდაჭერას, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისა და საბაზრო კავშირების დამყარების ხელშეწყობას.

პროექტის აქტივობები ფოკუსირებული იქნება ახალგაზრდების სოციალურ და ეკონომიკურ მონაწილეობაზე, მათი კეთილდღეობის გაუმჯობესებასა და სამეწარმეო პოტენციალის ხელშეწყობაზე.

ლიბერთი ბანკმა სპეციალურად პროექტის სასწავლო პროგრამისთვის შექმნა ფინანსური წიგნიერები სამ ეტაპიანი სასწავლო მოდული.

1,500 ახალგაზრდა გაივლის ლიბერთის მიერ მომზადებულ ფინანსური წიგნიერების სასწავლო მოდულს.

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელი

2022 წლის ივნისის თვიდან ლიბერთი „გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის“ (Global Compact Network Georgia) წევრი გახდა და გაეროს გლობალური შეთანხმების ათ პრინციპსა და გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს გაითვალისწინებს თავის საქმიანობაში.

„მთიელი წიგნები“

2023 წლიდან ლიბერთიმ დაიწყო საგანმანათლებლო პროექტი - „მთიელი წიგნები“ რომელიც მთაში მცხოვრები ბავშვებისა და მოზარდებისთვის წიგნების ადგილზე ჩატანას და ამ გზით მათთვის ლიტერატურისადმი ინტერესის გაღრმავებას გულისხმობს. ლიბერთი „მთიელი წიგნების“ სტრატეგიული პარტნიორია. „მთიელი წიგნების“ გუნდთან ერთად ლიბერთის თანამშრომლებმა გურიის, სვანეთისა და მთიანი აჭარის სოფლები მოიარეს და ადგილობრივ მოზარდებს ათასობით წიგნი გადასცეს საჩუქრად. სულ ჯამში ბავშვებს გადაეცათ 7000-ზე მეტი წიგნი.

„საუბრები ვეფხისტყაოსანზე“

ცაგერის ისტორიულ მუზეუმთან ერთად, ლიბერთი ცაგერის მუნიციპალიტეტის სკოლებში ახორციელებს პროექტს, რომლის ფარგლებშიც ცნობილი ადამიანები - ლიტერატორები, მეცნიერები- სკოლის მოსწავლეებს ლექციებს უკითხავენ ვეფხისტყაოსნის თემაზე.

სულ დაგეგმილია 6 ლექცია. საზოგადოების დიდი ინტერესიდან გამომდინარე ხდება ლექციების ჩაწერა და ასეთი ფორმით შინაარსზე მისწვდომობის გაზრდა. ლიბერთის მიზანია ხელი შეუწყოს განათლებას და ცოდნის გაღრმავებას.

4.1.2 დასაქმების საკითხები

ბანკში დასაქმებულთა საერთო რაოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,790 თანამშრომელი იყო, აქედან 1,499 მამრობითი და 3,291 მდედრობითი სქესის წარმომადგენელი. ორგანიზაციაში გენდერული თანასწორობაა, თანაბარი მოპყრობა დასაქმებასა და პროფესიულ სფეროში. ბანკში დასაქმებულია 30 შეზღუდული შესაძლებლობის თანამშრომელი (არ ექვეითებათ საშემოსავლო გადასახადი), მოქმედებს კერძო დაზღვევა.

ბანკი ზრუნავს დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლებასა და განვითარებაზე, რაც თავისმხრივ ზრდის თანამშრომელთა მოტივაციას, ხელს უწყობს მიმდინარე პროცესების დახვეწას, ავტომატიზაციას და მომხმარებელთან ურთიერთობის გაუმჯობესებას.

ასევე ბანკში მოქმედებს შეფასების სისტემა, რომელიც საშუალებას აძლევს როგორც დაქვემდებარებულ თანამშრომელს, ასევე ზემდგომს განსაზღვრონ შეფასების თვლადი კრიტერიუმები და მიიღონ აღნიშნულ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით უკუკავშირი. პროცესი გამჭვირვალეა და მიმართულია თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისკენ.

2020 წლის ბოლოს ბანკში დაიწყო წინა ხაზის საკრედიტო მიმართულებისთვის სტაჟირების/მენტორინგის პროექტი. თითოეულ სტაჟიორს ჰყავს მენტორი, რომელიც გამოცდილი თანამშრომელია და სტაჟირების პერიოდში პასუხისმგებელია სტაჟიორისთვის გამოცდილების გადაცემასა და პოზიციისთვის საჭირო უნარების განვითარების მხარდაჭერაზე. პროგრამა 3 ეტაპისგან შედგება:

- On boarding ტრენინგი ჩვენს სასწავლო ცენტრში;
- 15 დღიანი On job ტრენინგი/სწავლება ფილიალებში წინასწარ განსაზღვრული და გაწერილი გეგმის მიხედვით;
- 7 დღე თეორიული ტრენინგი სასწავლო ცენტრში.

შეფასება ხდება ყოველი კვირის ბოლოს და შემაჯამებელი გამოცდის ჩაბარების შემდეგ საქმდებიან ლიბერთი ბანკში.

2023 წელს გადავამზადდა 15 მენტორი და 98 სტაჟიორი, აქედან 41 დასაქმდა ლიბერთი ბანკში და 21 იმყოფება სწავლების პროცესში.

2022 წლიდან ვთანამშრომლობთ პროფესიულ სასწავლებელთან:

- უკვე ვთანამშრომლობთ 14 პროფესიულ სასწავლებელთან
- კოლეჯების საფინანსო სერვისების სტუდენტებისთვის დავგეგმეთ გაცნობითი ექსკურსია-ვიზიტი ბანკის ფილიალებში
- სავალდებულო სტაჟირება გავატარეთ პროფესიული სასწავლების 82 სტუდენტს
- უკვე დავასაქმეთ პროფესიული სასწავლებლის 12 სტუდენტი
- პროფესიული სასწავლების სტუდენტებს ვუტარებთ ონბორდინგის შეხვედრებს ტრენინგცენტრში
- ორ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სიმულაციური სივრცე, რომელიც აღჭურვილია ბანკის ფილიალის იდენტური ინვენტარით;
- ოთხ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სივრცე სტუდენტებისთვის
- ბანკის მხარდაჭერის შემდეგ სახელმწიფოს მიერ დაფინანსდა საფინანსო სერვისების პროგრამა.

ბანკში მოქმედებს კორპორატიული სახელმძღვანელო, რომელშიც დაწვრილებითაა გაწერილი დასაქმებულის უფლება-მოვალეობები, კორპორატიული ეთიკა, კონფიდენციალურობა, უსაფრთხოების და დასაშვები ქმედებების პოლიტიკა, დასაქმებულის სამუშაო და დასვენების დრო, დეკრეტული და სხვადასხვა სახის შვებულებით სარგებლობის წესები.

4.2 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

სს “ლიბერთი ბანკს” დამტკიცებული აქვს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯმენტისა და შესაბამისი პოლიტიკის დოკუმენტი. 2023 წლის განმავლობაში “აწარმოე საქართველოსა” და მსოფლიო ბანკთან გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, აქტიურად მიმდინარეობდა ეკო-მეგობრული კომპანიების თანადაფინანსება. გასულ წელს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, დოკუმენტბრუნვის ელექტრონულ სისტემაში ჩაშენდა ე.წ. Nace Code-ები და მას შემდეგ იწარმოება სესხების კლასიფიცირება გარემოსდაცვითი რისკის დონის მიხედვით. გარდა აღნიშნულისა, გაფორმდა ხელშეკრულება ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB) ESG სფეროში საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებისა და მისი - ჩვენს - ლიბერთის პროცესებში სრულად იმპლემენტაციის მიზნით. ეს უკანასკნელი ამავდროულად ითვალისწინებს, შესაბამისი კადრების ცნობიერების ამაღლების აქტივობებსაც.

სამომავლოდ ბანკი გეგმავს, გაზარდოს აქტივობა ზემოთმოყვანილი საკითხების დარგში, კერძოდ გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების მიზნით, სისტემატურად ჩატარდება ტრენინგები, ბანკი აპირებს ჩაერთოს „მწვანე“ აქციებში. ლიბერთი ბანკის საიტზე დამატებულია გარემოსდაცვითი კონტენტი, რომელიც მოიცავს ამავდროულად საჯაროდ გაზიარებული პოლიტიკის დოკუმენტს და გარდა ამისა, საკმაოდ საინტერესო და ინფორმატიულია ბანკის ერთგული კლიენტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის.

4.3 ადამიანის უფლებები

ადამიანის უფლებების დაცვა ბანკის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პრინციპია. ბანკი ზედმიწევნით იცავს დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს. ბანკში არსებული შიდა პროცედურები და პოლიტიკები სრულ შესაბამისობაშია ანტიდისკრიმინაციულ კანონმდებლობასთან. სავარაუდო დისკრიმინაციის ნებისმიერ ფაქტზე ხდება სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება, ხოლო დისკრიმინაციის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში ბანკი უზრუნველყოფს შესაბამისი ზომების მიღებას და დისკრიმინაციის შედეგების აღმოფხვრას, მესამე პირის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების შეულახავად.

2022 წლის მაისში დამატებით გააქტიურდა „HR ანონიმი“ - ელექტრონულად შესავსები ფორმა, რომელიც საშუალებას აძლევს ნებისმიერ თანამშრომელს ანონიმურად ან არაანონიმურად (თანამშრომლის შეხედულებისამებრ) დააფიქსიროს დარღვევის ტიპი (სექსუალური შევიწროვება, ბულინგი, თადლითობა, სხვ.), რაზეც შესაბამისი სამსახურების მხრიდან მოხდება ფაქტის მოკვლევა და ზომების მიღება.

HR ანონიმის გააქტიურებასთან ერთად, თანამშრომლებისთვის დაიგეგმა და ჩატარდა ცნობიერების ამაღლების კამპანიები:

- სექსუალური შევიწროვება
- ბულინგი

- ოჯახში ძალადობა
- ასევე დაგეგმილია კამპანიები:
- ფროდი

4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია აწარმოოს საქმიანი ურთიერთობა სამართლიანი, ეთიკური და კანონშესაბამისი ფორმით. ბანკის ანტიკორუფციული პოლიტიკის ელემენტები მოცემულია „კორპორატიულ სახელმძღვანელოში“ და სტანდარტულ შრომით ხელშეკრულებებში. დოკუმენტები განსაზღვრავს ბანკის თანამშრომელთა/დირექტორთა ქცევის წესებს და არეგულირებს საჩუქრის ან სარგებლის მიღების საკითხებს, რომელიც შესაძლებელია უკავშირდებოდეს მათ საქმიანობას.

ბანკი კორუფციულ რისკებს ასევე აკონტროლებს შესყიდვების პროცესშიც. ბანკის შესყიდვები ხორციელდება სატენდერო პროცედურის დაცვით, რომლის შედეგადაც გადაწყვეტილება მიიღება მიმწოდებლის შესწავლის, ინტერესთა კონფლიქტის ან/და კორუფციული რისკების გამოვლენის და აღმოფხვრის საფუძველზე.

2019 წელს მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დამტკიცებით და დანერგვით, ბანკი უპირატესობას ანიჭებს შემდეგ ღირებულებებს:

- წინდახედულ და სანდო ქცევას;
- დასაქმებულის პასუხისმგებლიანობის წახალისებას;
- საქმიანობაში გაშლილი მკლავის პრინციპის გამოყენებას, როდესაც გარიგებაში მონაწილე მხარეები არიან დამოუკიდებლები და თანაბარ პირობებში.

პოლიტიკა კრძალავს როგორც ქრთამის შეთავაზებას ან/და გადახდას, ისე მის დაპირებას, ქრთამის მოთხოვნას, აღებას ან/და აღების მხარდაჭერას ან წახალისებას ნებისმიერი ფორმით, როგორც პირდაპირ, ისე არაპირდაპირ, ისევე როგორც კორუფციულ გარიგებაში მონაწილეობას, რაც გულისხმობს როგორც ფულადი, ისე არაფულადი ღირებულების მქონე საჩუქრის მესამე პირისთვის გადაცემას ან მისგან მიღებას, დაპირებას, ასევე ნებისმიერი დაუმსახურებელი შეღავათის მინიჭებას პირადი გამორჩენის მიზნით ან/და დაკავებული პოზიციის გამოყენებას მატერიალური სარგებლის მიზნით.

4.5 დამატებითი ინფორმაცია

დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ბანკის 2023 წლის პილარ 3-ის ანგარიშში რომელიც ხელმისაწვდომია ბანკის ვებ-გვერდზე:

<https://www.libertybank.ge/ka/chven-shesakheb/investorebistvis/pinansuri-inpormatsia/regulatory-financial-reporting-to-the-national-bank-of-georgia>

და სეზ-ის ვებ-გვერდზე:

<https://nbg.gov.ge/supervision/banking-supervision?pageKey=pilar3Quarter>

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

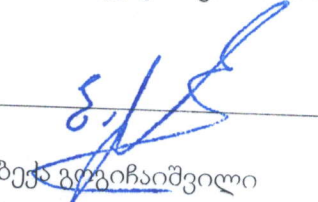
ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

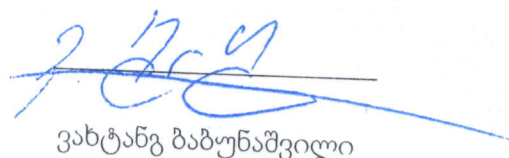
15 მაისი 2024 წ.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბეკა გოგიტაშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

15 მაისი 2024 წ.

Statement of Responsible Officers of

JSC Liberty Bank

As per requirements of Article 11 (3) of Law of Georgia on Securities Market, we hereby confirm that consolidated financial report together with the management report of JSC Liberty Bank for the year ending on 31 December 2023 prepared in accordance with the applicable legislation are full, accurate and fair.

Beka Gogichaishvili
Chief Executive Officer
JSC Liberty Bank

Murtaz Kikoria
Chairman of the Supervisory Board
JSC Liberty Bank

20 June 2024

Tbilisi Georgia